

BBC

FOCUS 4

Anglicko-slovenský slovníček

 Pearson

FOCUS 4

Anglicko-slovenský slovníček

OBSAH

UNIT 1	3
UNIT 2	10
UNIT 3	17
UNIT 4	23
UNIT 5	29
UNIT 6	36
UNIT 7	44
UNIT 8	52
GRAMATIKA	59
SKÚŠKOVÉ STRATÉGIE	95

VÝSLOVNOSŤ

znak	výslovnosť	príklad	
ɪ	ako slovenské „i“	big	[bɪg] veľký
ʊ	ako slovenské „u“	yellow	[ˈjeləʊ] žltý
ə	neprízvučná hláska, podobná tej, ktorú v slovenčine vyslovíme pri samostatnej výslovnosti „b“, „t“	sister	[ˈsɪstə] sestra
ɜ:	vyslovujeme ako predchádzajúcu, ale dlho	turtle	[ˈtɜ:tl] korytnačka
æ	otvorené „e“ (ústa otvorené ako na „a“, ale vyslovíme „e“)	dad	[dæd] otec
:	predlžujeme samohlásku	two	[tu:] dva
w	zaokrúhlime pery ako pri zvuku „o“, ale vyslovíme „v“	white	[waɪt] biely
ŋ	nosová hláska ako pri slovenskom „dedinka“, v angličtine pred „k“ a „g“, ktoré sa obvykle nevyslovia	pink	[pɪŋk] ružový
θ	neznelé „th“ - špička jazyka sa ľahko dotkne horných zubov a vysloví sa „s“	three	[θri:] tri
ð	znelé „th“ - špička jazyka je pri koreni horných zubov a vysloví sa „dz“	this	[ˈðɪs] toto
ɒ	ústa otvoríme na „a“, zaokrúhlime pery a vyslovíme „o“	dog	[dɒg] pes
ʌ	ako slovenské „a“	mum	[mʌm] maminka
ʃ	ako slovenské „š“	fish	[fɪʃ] ryba
tʃ	ako slovenské „č“	chair	[tʃeə] stolička
dʒ	ako slovenské „dž“	juice	[dʒu:s] džús

Hlavný prízvuk sa označuje hornou kolmičkou pred prízvuknou slabikou vtedy, ak sa nejedná o jednoslabičné slovo: cartoon [ka:'tu:n], seven ['sevən], ale sun [san]. Vedľajší prízvuk sa označuje dolnou kolmičkou: kangaroo [,kæŋgə'ru:].

UNIT 1 Live and learn

1.1 Vocabulary 4.1

accessible	/ək'sesəbəl/	prístupný, dostupný
appeal	/ə'pi:l/	páčiť sa
appealing	/ə'pi:lɪŋ/	príťažlivý
armour	/'ɑ:mə/	brnenie
attend a lecture	/ə'tend ə 'lektʃə /	zúčastniť sa prednášky
be of interest to	/'bi əv 'ɪntrest tə/	byť zaujímavý pre (koho)
bully	/'bʊli/	tyran
chemical composition	/'kemɪkəl,kɒmpə'zɪʃən/	chemické zloženie
core	/'kɔ:/	povinné predmety
deepen your knowledge	/'di:pən jə'nɒlɪdʒ/	prehĺbiť svoje vedomosti
design	/'dɪ'zaɪn/	design, návrh
disruptive	/'dɪs'rʌptɪv/	rušivý
dyslexic	/'dɪs'leksɪk/	dyslektik
engaging	/'ɪn'geɪdʒɪŋ/	okúzľujúci, pútavý
enrol on a course	/'ɪn,rɔʊl ɒn ə 'kɔ:s/	zapísať sa na kurz/predmet
fall behind	/'fɔ:l bɪ'hɑɪnd/	zaostávať, byť pozadu
get a degree	/'get ə dɪ'ɡri:/	vyštudovať, získať titul
get a scholarship	/'get ə 'skɒləʃɪp/	dostať štipendium
get expelled (from school)	/'getɪk'speld (frəm ,sku:l)/	byť vylúčený (zo školy)
get top marks	/'get tɒp 'mɑ:ks/	dostať najlepšie známky
gifted	/'ɡɪftɪd/	nadaný, talentovaný
give a lecture	/'ɡɪv ə 'lektʃə/	mať prednášku, prednášať
give up on	/'ɡɪv 'ʌp ɒn/	odpísať (koho), zlomiť palicu nad (kým)
go into	/'gəʊ 'ɪntə/	dať sa na (čo), začať s (čím)
go on to	/'gəʊ 'ɒn tə/	pokračovať, následne robiť (čo)
graduate	/'grædʒuət/	absolvovať, vyštudovať
have a passion for	/'hæv ə 'pæʃən fə/	mať vášeň pre (čo)
have an impact on	/'hæv ən 'ɪmpæktən/	mať dopad na (čo)
hero	/'hɪərəʊ/	hrdina
inclined towards	/'ɪn'klaɪnd tə,wɔ:dz/	naklonený (čomu)
keen to do sth	/'ki:n tə 'du: ,sʌmθɪŋ/	zapálený do (čoho)
lenient	/'li:nɪənt/	zhovievavý
major in	/'meɪdʒə(r) ɪn/	mať ako hlavný odbor (čo)

management	/ˈmænɪdʒmənt/	management
music industry	/ˈmjuzɪk ˌɪndəstri/	hudobný priemysel
nutrition	/njuːˈtrɪʃən/	výživa
principle	/ˈprɪnsəpəl/	zákon, princíp (vedný)
scrape through	/ˌskreɪp ˈθruː/	preliezť s odrenými ušami
self-disciplined	/ˌself ˈdɪsɪplɪnd/	sebadisciplinovaný, cieľavedomý
settle down	/ˌsetl ˈdaʊn/	usadiť sa
sit an exam	/ˌsɪt ən ɪgˈzæm/	robiť skúšku
strict	/strikt/	striktný, prísny
swot	/swɒt/	šprt, bifľoš
villain	/ˈvɪlən/	ničomník, darebák
work in the field of	/ˌwɜːk ɪn ðə ˈfiːldəv/	pracovať v oblasti (čoho)
write a dissertation	/ˌraɪt ə ˌdɪsɪˈteɪʃən/	napísať dizertačnú/absolventskú prácu
youth culture	/ˈjuːθ ˌkʌltʃə/	kultúra mládeže

1.2 Grammar 4.2

annoying	/əˈnɔɪ-ɪŋ/	otravný
complain about	/kəmˈpleɪn əˌbaʊt/	stážovať sa na (čo)
disturb	/dɪˈstɜːb/	rušiť
educationalist	/ˌedʒʊˈkeɪʃənəlɪst/	pedagóg
fidget	/ˈfɪdʒət/	vrtieť sa
hand in	/hænd ˈɪn/	odovzdať
handwriting	/ˈhændˌraɪtɪŋ/	rukopis, písmo
learning disorder	/ˈlɜːnɪŋ dɪsˌɔːdə/	porucha učenia
lose your temper	/ˌluːz jə ˈtempə/	stratiť nervy
make a successful living	/ˌmeɪk əsəkˌsesfəl ˈlɪvɪŋ/	úspešne sa živiť
pay attention in class	/ˌpeɪ əˌtɛnʃənɪn ˈklɑːs/	dávať pozor na hodine

1.3 Listening 4.3

accurately	/ˈækjərətli/	presne
association	/əˌsəʊsiˈeɪʃən/	asociácia (významová)
chase	/tʃeɪs/	naháňať
earliest memory	/ˌɜːliəst ˈmeməri/	prvá spomienka
give a speech	/ˌgɪv ə ˈspiːtʃ/	prednášať, urobiť príhovor
have a clear memory of	/ˌhæv ə ˌkliəˈmeməri əv/	mať jasnú spomienku na (čo, koho)
have a distant memory of	/ˌhæv əˌdɪstənt ˈmeməri əv/	mať dávnu/vzdialenú spomienku na (čo, koho)

have a good memory for	/,hæv ə'gʊd 'meməri fə/	mať dobrú pamäť na (čo)
have a memory like a sieve	/,hæv ə'meməri laɪk ə ,sɪv/	mať deravú pamäť
have a photographic memory	/,hævə ,fəʊtə'græfɪk 'meməri/	mať fotografickú pamäť
have a terrible memory for	/,hæv ə'terəbəl 'meməri fə/	mať zľú pamäť na (čo)
have a vague memory of	/,hæv ə'veɪg 'meməri əv/	mať matnú spomienku na (čo, koho)
have a vivid memory of	/,hæv ə'vɪvəd 'meməri əv/	mať živú spomienku na (čo, koho)
improve your memory	/ɪm'pru:v jə'meməri/	zlepšiť si pamäť
jog your memory	/,dʒɒg jə 'meməri/	osviežiť si pamäť
lose your memory	/,lu:z jə 'meməri/	stratiť pamäť
make up	/,meɪk 'ʌp/	vymyslieť si
memorise	/'memərəɪz/	zapamätať si, naučiť sa naspamäť
narrative	/'nærətɪv/	rozprávanie, príbeh
squirt	/skwɜ:t/	striekať, vytrysknúť
visualise	/'vɪʒuəlaɪz/	predstaviť si
witness	/'wɪtnəs/	byť svedkom (čoho)

1.4 Reading 4.4

a great deal	/ə 'greɪt di:l/	veľa, mnoho
academic training	/'æke'demɪk'treɪnɪŋ/	akademické vzdelanie
acquire a skill	/ə,kwaɪə(r) ə 'skɪl/	získať zručnosť
advance	/əd'vɑ:ns/	pokrok
bang on the head	/'bæŋ ɒn ðə 'hed/	rana do hlavy
be found unconscious	/'bi ,faʊndʌn'kɒnʃəs/	byť nájdený v bezvedomí
be hit by lightning	/'bi ,hɪt baɪ'laɪtnɪŋ/	byť zasiahnutý bleskom
be left unconscious	/'bi ,leftʌn'kɒnʃəs/	byť ponechaný v bezvedomí
be made up of	/'bi ,meɪd 'ʌp əv/	byť tvorený (čím)
be struck by lightning	/'bi ,strʌk baɪ'laɪtnɪŋ/	byť zasiahnutý bleskom
be the brains behind sth	/'bi ðə 'breɪnz bɪ,hɑɪnd ,sʌmθɪŋ/	byť mozgom (firmy, projektu)
boot	/'bu:t/	kufor (v aute)
brainstorm	/'breɪnstɔ:m/	hľadať nové nápady a riešenia
brainy	/'breɪni/	inteligentný
bring about	/'brɪŋ ə'baʊt/	spôsobiť
charge royalties	/'tʃɑ:dʒ 'rɔɪəltɪz/	účtovať si autorský honorár
come out of a coma	/'kʌm ,aʊt əv ə'kəʊmə/	prebrať sa z bezvedomia

compensate for	/ˈkɒmpənsət fə/	kompenzovať, vyvážiť (čo)
complex	/ˈkɒmpleks/	komplexný
develop a desire	/dɪˌveləp ə dɪˈzɑːə/	rozvíjať túžbu
essential part	/ɪˈsenʃəl ˌpɑːt/	podstatná časť
fall into a coma	/ˈfɔːl ɪntu ə ˈkəʊmə/	upadnúť do bezvedomia
feel an urge	/ˈfiːl ən ˈɜːdʒ/	cítiť naliehavú potrebu/ nutkanie
geometric pattern	/ˌdʒiːəˌmetrɪkˈpætən/	geometrický vzorec
get an urge	/ˌget ən ˈɜːdʒ/	dostať naliehavú potrebu/ nutkanie
have a brainwave	/ˌhæv ə ˈbreɪnweɪv/	dostať nápad
have sth on the brain	/ˌhæv ˌsɪmθɪŋŋŋ ŋə ˈbreɪn/	stále myslieť na (čo)
knock sb out	/ˌnɒk ˌsɪmbɒdi ˈaʊt/	spôsobiť (komu) stratu vedomia
lose consciousness	/ˌluːz ˈkɒnʃəsnəs/	stratiť vedomie
modest	/ˈmɒdəst/	skromný
nerve cell	/ˈnɜːv sel/	nervová bunka
neurotransmitter	/ˌnjuərəʊtrænzˈmɪtə/	neurotransmitter
number theorist	/ˈnʌmbə ˌθɪərəst/	teoretik čísel
overnight	/ˌəʊvəˈnaɪt/	cez/počas noci/i
payphone	/ˈpeɪfəʊn/	telefónny automat
personality	/ˌpɜːsəˈnæləti/	osobnosť
rack your brains	/ˌræk jə ˈbreɪnz/	lámať si hlavu
recall	/rɪˈkɔːl/	spomenúť si
recover from an injury	/rɪˌkʌvə frəmən ˈɪndʒəri/	zotaviť sa zo zranenia
regain consciousness	/rɪˌgeɪnˈkɒnʃəsnəs/	nadobudnúť vedomie
release	/rɪˈliːs/	vypustiť
remain a mystery	/rɪˌmeɪn ə ˈmɪstəri/	zostať záhadou
remarkable	/rɪˈmɑːkəbəl/	pozoruhodný
savant syndrome	/ˈsævənt ˌsɪndrəʊm/	syndróm učenca
sharpen a skill	/ʃɑːpən ə ˈskɪl/	zdokonaľiť zručnosť
solve a mystery	/ˌsɒlv ə ˈmɪstəri/	vyriešiť záhadu
suffer an injury	/ˌsʌfə ə ˈɪndʒəri/	utrpieť zranenie
telephone exchange	/ˌteləfəʊnɪksˈtʃeɪndʒ/	telefónna ústredňa
unlock	/ʌnˈlɒk/	odomknúť
vision	/ˈvɪʒən/	videnie, zrak
wire	/waɪə/	drôt

1.5 Grammar 4.5

clumsy	/ˈklʌmzi/	nemotorný, neohrabaný
enable	/ɪˈneɪbəl/	umožniť
fancy	/ˈfænsi/	chcieť (čo), mať chuť na (čo)
handedness	/ˈhændɪdnəs/	preferencia ruky
hemisphere	/ˈheməsfiə/	hemisféra
left-handed	/ˌleft ˈhændɪd/	ľavoruký
left-hander	/ˌleft ˈhændə/	ľavák
natural inclination	/ˌnætʃərəl ɪŋkleɪˈneɪʃən/	prirodzený sklon
perception	/pəˈsepʃən/	vnímanie
swap	/swɒp/	vymeniť
tend to do sth	/ˈtend tə ˌduː ˌsʌmθɪŋ/	mať tendenciu k (čomu)
urge sb to do sth	/ˈɜːdʒ ˌsʌmbɒdi tə ˌduː ˌsʌmθɪŋ/	tlačiť (koho) do (čoho)

1.6 Speaking 4.6

appear	/əˈpiə/	zdať sa, javiť sa
based on	/ˈbeɪst ɒn/	založený na (čom)
certainly	/ˈsɜːtnli/	iste
certainty	/ˈsɜːnti/	istota
clearly	/ˈkliəli/	jasne
confused	/kənˈfjuːzd/	zmätený
definitely	/ˈdefɪnətli/	určite, rozhodne
determined	/dɪˈtɜːmænd/	odhodlaný
enthusiastic	/ɪnˌθjuːziˈæstɪk/	nadšený
expression	/ɪkˈspreʃən/	výraz
hard to be sure	/ˈhɑːd tə bi ʃʊː/	ťažké byť si istý
intend to	/ɪnˈtend tə/	mať v úmysle, hodlať
judging by	/ˈdʒʌdʒɪŋ baɪ/	súdiac podľa (čoho)
obvious	/ˈɒvviəs/	zrejímavý
pedestrian	/pəˈdestriən/	chodec
pull out	/ˌpʊl ˈaʊt/	vyjsť, rozbehnúť sa
relieved	/rɪˈliːvd/	ctiaci úľavu
thrilled	/θrɪld/	nadšený
uncertainty	/ʌnˈsɜːnti/	neistota

1.7 Use of English 4.7

address	/əˈdres/	adresovať
announcement	/əˈnaʊnsmənt/	oznámenie

assembly hall	/ə'sembli ,hɔ:l/	aula
be up to your eyes in	/bi 'ʌp tə jə, aɪz ɪn/	byť veľmi zaneprázdnený (čím)
chapel	/'tʃæpəl/	kaplnka
consist of	/kən'sɪst əv/	skladať sa z (čoho)
custom	/'kʌstəm/	zvyk
confiscate	/'kɒnfɪskeɪt/	zabaviť
dazzle	/'dæzəl/	oslniť
deal with	/'di:l wɪð/	zaoberať sa s (čím), vysporiadať sa s (čím)
delighted	/dɪ'laɪtəd/	potešený
demolish	/dɪ'mɒlɪʃ/	zbúrať
exchange student	/ɪks'tʃeɪndʒ ,stju:dənt/	výmenný pobyt študenta
exchange trip	/ɪks'tʃeɪndʒ ,trɪp/	výmenný študijný výlet
get-together	/'get tə,geðə/	zraz
greet	/gri:t/	pozdraviť, privítať
guided tour	/'gaɪdɪd 'tuə/	komentovaná prehliadka
hold	/həʊld/	usporiadať, držať
host family	/'həʊst ,fæməli/	hostiteľská rodina
in honour of	/ɪn 'ɒnər əv/	pri príležitosti (čoho), na počesť (koho)
incidentally	/'ɪnsə'dentəli/	mimochodom
leave sth out	/'li:v ,sʌmθɪŋ 'aʊt/	vynechať (čo)
omit	/əʊ'mɪt/	vynechať
postpone	/'pəʊs'pəʊn/	odsunúť, odložiť
pull down	/'pʊl 'daʊn/	zbúrať
put sth off	/'pʊt ,sʌmθɪŋ 'ɒf/	odsunúť, odložiť
put up with	/'pʊt 'ʌp wɪð/	znášať, tolerovať (čo, koho)
reception	/'rɪ'sepʃən/	recepčia (spoločenská udalosť)
refreshments	/'rɪ'freʃmənts/	občerstvenie
reject	/'rɪ'dʒekt/	odmietnuť
reprimand	/'reprəmə:nd/	napomenúť
require	/'rɪ'kwaɪə/	vyžadovať
tell sb off	/'tel ,sʌmbədi 'ɒf/	vynadať (komu)
the Crown Jewels	/ðə ,kraʊn 'dʒu:əlz/	korunovačné klenoty
turn sb down	/'tɜ:n ,sʌmbədi 'daʊn/	odmietnuť (koho)
welcome party	/'welkəm ,pɑ:ti/	uvítacia party

welcome speech	/ˈwelkəm ˌspi:tʃ/	uvítacia reč
1.8 Writing 4.8		
apply for a position	/əˌplai fər əpəˈziʃən/	uchádzať sa o pozíciu
at your convenience	/ət jəkənˈvi:niəns/	ako sa to vám/tebe bude hodiť
be passionate about	/bi ˈpæʃənətəˌbaʊt/	byť vášnivým (kým), byť zapálený do (čoho)
childcare	/ˈtʃaɪldkeə/	starostlivosť o deti
competent user of	/ˌkɒmpɪtəntˈju:zər əv/	kompetentný užívateľ (čoho)
considerable	/kənˈsɪdərəbəl/	značný
contribute to	/kənˈtrɪbjʊ:t tə/	prispieť k (čomu)
coordinate	/kəʊˈɔ:dəneɪt/	koordinovať, zladiť
covering letter	/ˌkʌvəriŋ ˈletə/	sprievodný list
dedicated member of	/ˌdedɪkeɪtɪdˈmembər əv/	oddaný člen (čoho)
excellent command of	/ˌeksələntkəˈmɑ:nd əv/	vynikajúca znalosť (čoho)
gain work experience	/ˌgeɪn wɜ:kɪkˈspɪəriəns/	získať pracovnú(é) skúsenosť(i)
health and safety regulations	/ˌhelθən ˈseɪfti ˌregjuˌleɪʃənz/	zdravotné a bezpečnostné predpisy
image editing software	/ˌɪmɪdʒˈedɪtɪŋ ˌsɒftweə/	program na úpravu obrázkov
in response to	/ɪn rɪˈspɒns tə/	ako odpoveď na (čo)
kindergarten	/ˈkɪndəɡɑ:tɪn/	škôlka
lead a team	/ˌli:d ə ˈti:m/	viest tím
leadership skills	/ˈli:dəʃɪp ˌskɪlz/	vodcovské schopnosti
meet deadlines	/ˌmi:t ˈdedlaɪnz/	dodržať/stihnúť termín
part-time job	/ˌpɑ:t ˈtaɪm ˈdʒɒb/	práca na čiastočný úväzok
practical experience of	/ˌpræktɪkəlɪkˈspɪəriəns əv/	praktická skúsenosť s (čím)
preschoolers	/ˌpri:ˈsku:lə/	predškôláci
proven ability to	/ˌpru:vən əˈbɪləti tə/	overená schopnosť
pursue a career	/pəˌsjʊ: ə kəˈrɪə/	usilovať o kariéru, venovať sa kariére
relevant	/ˈreləvənt/	podstatný, relevantný
sit in on	/sɪt ˈɪn/	zúčastniť sa (čoho), prizeráť sa
staff	/stɑ:f/	personál
summer job	/ˈsʌmə ˈdʒɒb/	brigáda
supervise	/ˈsu:pəvaɪz/	dohliadať
valuable	/ˈvæljuəbəl/	cenný

volunteer	/ˌvɒlən'tiə/	dobrovoľník, dobrovoľníci
welcome an opportunity	/ˌwelkəm ən,ɒpə'tju:nəti/	vítať príležitosť
well suited	/ˌwel 'su:tɪd/	dobro sa k sebe hodiaci
well-developed	/ˌwel di'veləpt/	dobro rozvinutý
work alongside	/'wɜ:k ə,lɒŋ,sɑɪd/	pracovať spoločne s (kým)
work placement	/'wɜ:k ,pleɪsmənt/	pracovná stáž, prax

UNIT 2

2.1 Vocabulary 4.9

adventurous	/əd'ventʃərəs/	dobrodružný
affectionate	/ə'fekʃənət/	láskyplný, vrelý
agreeable	/ə'gri:əbəl/	sympatický, príjemný
daring	/'deəriŋ/	odvážny, smelý
excel in	/ɪk'sel ɪn/	vynikať v (čim)
fair-minded	/ˌfeə 'maɪndɪd/	spravodlivý
feel strongly about sth	/ˌfi:l 'strɒŋliə,baut ,sʌmθɪŋ/	mýť jasný názor na (čo)
(be) full of oneself	/(bi) fʊl əv wʌn'self/	(byť) zahladený do seba
good-natured	/gʊd 'neɪtʃəd/	dobrácky, srdečný
have a love of learning	/ˌhæv ə lʌv əv'lɜ:nɪŋ/	mať lásku k učeniu
honest	/'ɒnəst/	úprimný
hopeless	/'həʊpləs/	zúfalý, bez nádeje
humble	/'hʌmbəl/	pokorný, skromný
imaginative	/ɪ'mædʒənətɪv/	nápaditý
insecure	/ˌɪnsɪ'kjʊə/	neistý
intellectual	/ˌɪntə'lektʃʊəl/	intelektuálny
kind-hearted	/ˌkaɪnd 'hɑ:təd/	dobrosrdečný
laid-back	/ˌleɪd 'bæk/	pohodový, uvoľnený
larger than life	/'lɑ:dʒə ðən ,laɪf/	hrdinský, nadpozemský, okúzľujúci
level-headed	/ˌlevəl'hedɪd/	rozumný, rozvážny
make sb feel at ease	/meɪk ,sʌmbɒdi,fi:l ət 'i:z/	zaistiť, že sa niekto cíti v pohode
moody	/'mu:di/	náladový
party	/'pɑ:ti/	party
pay attention to detail	/ˌpeɪ ə'tenʃəntə 'di:teɪl/	klásť dôraz na detail
perceptive	/pə'septɪv/	vnímavý
plan in advance	/ˌplæn ɪn əd'vɑ:ns/	plánovať dopredu

self-centred	/,self 'sentəd/	sebe stredný
self-conscious	/,self 'kɒnʃəs/	nesmelý, hanbiaci sa
self-critical	/,self 'krɪtɪkəl/	sebakritický
short-tempered	/ʃɔ:t 'tempəd/	vznetlivý
small talk	/'smɔ:l tɔ:k/	nezáväzná spoločenská konverzácia
sociable	/'səʊʃəbəl/	spoločenský
speak up	/,spi:k 'ʌp/	ozvať sa
spontaneous	/spɒn'teɪniəs/	spontánny
strong-willed	/'strɒŋ 'wɪld/	majúci silnú vôľu
tactful	/'tæktfəl/	taktný
the life and soul of the party	/ðə ,laɪf ən ,səʊl əv ðə 'pɑ:ti/	duša party/oslavy, zabávač
think outside the box	/'θɪŋk aʊt'saɪdðə 'bɒks/	premýšľať kreatívne, mimo zabehnuté vzorce
thorough	/'θʌrə/	dôsledný
trusting	/'trʌstɪŋ/	dôverčivý
witty	/'wɪti/	vtipný, zábavný

2.2 Grammar 4.10

assume	/ə'sju:m/	predpokladať, domnievať sa
compassionate	/kəm'pæʃənət/	súcitný, milosrdný
drift apart	/'drɪft ə'pɑ:t/	vzdďalovať sa jeden druhému
late	/leɪt/	neskoro
long-distance relationship	/'lɒŋ,dɪstəns rɪ'leɪʃənʃɪp/	vzťah na diaľku
lose touch	/'lu:z 'tʌtʃ/	stratiť kontakt
love at first sight	/'lʌv ət ,fɜ:st 'saɪt/	láska na prvý pohľad
make an impression	/'meɪk ənɪm'preʃən/	urobiť dojem
mantelpiece	/'mæntlpi:s/	krbová rímsa
pluck up the courage	/'plʌk ʌp ðə'kʌrɪdʒ/	vziať odvahu
propose to sb	/'prə'pəʊz tə ,sʌmbɒdi/	požiadať o ruku (koho)
remain	/'rɪ'meɪn/	zostať
separate from sb	/'sepəreɪt frəm ,sʌmbɒdi/	odlúčiť sa od (koho)
slip down	/'slɪp daʊn/	skĺznuť
widowed	/'wɪdəʊd/	ovdovelý

2.3 Listening 4.11

addiction	/ə'dɪkʃən/	závislosť
adore	/ə'dɔ:/	obdivovať
be attracted to	/'bi ə'træktɪd tə/	byť priťahovaný (kým, čím)

confusion	/kən'fju:ʒən/	zmätený
fall for	/,fɔ:l 'fə/	zamilovať sa do (koho)
fall in love with	/,fɔ:l ɪn 'lʌv wɪð/	zamilovať sa do (koho)
fancy sb	/'fænsɪ/	ísť po niekom (hovorovo)
feature	/'fi:tʃə/	rys, znak
generosity	/,dʒenə'rɒsəti/	veľkorysosť
go out with	/,gəʊ 'aʊt wɪð/	chodiť s (kým)
heartbroken	/'hɑ:t.brəʊkən/	majúci zlomené srdce
(be) madly in love with	/(bi) 'mædli ɪn'lʌv wɪð/	(byť) bláznivo zamilovaný do (koho)
measure	/'meʒə/	(z)merať
novelist	/'nɒvəlɪst/	autor románov
(be) obsessed with	/(bi) əb'sest wɪð/	(byť) posadnutý (čím, kým)
passionate	/'pæʃənət/	vášnivý
pleasure	/'pleʒə/	potešený
pressure	/'preʃə/	tlak
reduced	/'rɪ'dʒu:st/	znižený
relationship	/'rɪ'leɪʃənʃɪp/	vzťah
see sb	/'si: ,sʌmbɒdi/	vídať sa (s kým)
self-sacrifice	/,self 'sækrɪfaɪs/	sebaobetovanie
shrine	/'fraɪn/	svätyňa
split up with	/,splɪt 'ʌp wɪð/	rozísť sa s (kým)
unconditional	/,ʌnkən'dɪʃənəl/	bezpodmienečný, nepodmienečný
worship	/'wɜ:ʃɪp/	uctievať

2.4 Reading 4.12

adjust	/ə'dʒʌst/	upraviť
agonizing	/'ægənaɪzɪŋ/	mučivý, bolestný
astonishment	/ə'stɒnɪʃmənt/	údiv
bachelor pad	/'bætʃələ ,pæd/	byt slobodného muža (hovorovo)
be up to sth	/bi 'ʌp tə ,sʌmθɪŋ/	mať na čo (schopnosti)
bend	/bend/	ohnúť
bloodcurdling	/'blʌd,kɜ:dlɪŋ/	hrôzostrašný, strašidelný
box-office success	/,bɒks ,pɪsɪsək'ses/	kasový trháč
brighten	/'braɪtn/	rozjasniť sa
broad accent	/,brɔ:d 'æksənt/	silný prízvuk
carer	/'keərə/	opatrovatel'/opatrovatel'ka

chest	/tʃest/	hrud'
collarless	/'kɒlələs/	bez goliera
confidently	/'kɒnfɪdəntli/	s istotou
contorted	/kən'tɔ:tɪd/	skrútený, skrivený
crack	/kræk/	prasklina
crouch down	/'kraʊtʃ ˌdaʊn/	drepnúť si, skrčiť sa
cushioned	/'kʊʃənd/	vypchatý
deaf	/def/	hluchý
decent	/'di:sənt/	(dôstojne, slušne) oblečený
deceptively	/di'septɪvli/	zdanlivo
dependent	/dɪ'pendənt/	závislý
disabled	/dɪs'eɪbəld/	invalidný, zdravotne postihnutý
emerge	/'ɪmɜ:dʒ/	objaviť sa
entirely	/ɪn'taɪəli/	celkom
face a challenge	/'feɪs ə 'tʃæləndʒ/	čeliť výzve
faint	/feɪnt/	omdlieť
feeble	/'fi:bəl/	slabý, chabý
fence	/fens/	plot
find common ground	/'faɪnd ˌkɒmən'graʊnd/	nájsť spoločnú reč
firmly	/'fɜ:mli/	pevne
flicker across	/'flɪkər ə,kros/	mihnúť sa (výraz pre tvár)
flinch	/flɪntʃ/	cúvnuť
footrest	/'fʊtrest/	podnožka
from the corner of your eye	/frəm ðə,kɔ:nər əv jɔ:r 'aɪ/	kútikom oka
furnished	/'fɜ:nɪʃt/	zariadený, vybavený
gaze	/geɪz/	zízať, zadívať sa
get yourself into	/'get jɔ:ˌself 'ɪntə/	dostať sa do (situácie)
give a wave	/'gɪv ə 'weɪv/	mávnúť
glance	/glɑ:ns/	letmo pohliadnuť
glimpse	/'glɪmps/	zahliadnuť
grimace	/'grɪməs/	(za)škľabiť sa, grimasa
grip	/'grɪp/	uchopiť, zovrieť
have nothing in common	/'hæv,nʌθɪŋ ɪn 'kɒmən/	nemať nič spoločného
hesitate	/'hezəteɪt/	váhať
keyhole	/'ki:həʊl/	klúčová dierka
knuckle	/'nʌkəl/	kĺb
let out a groan	/'let aʊt ə 'grəʊn/	vydať zastonanie

make an effort	/,meɪk ən 'efət/	snažiť sa
manipulate	/mə'nɪpjəleɪt/	manipulovať
minder	/'maɪndə/	dozor, dohľad
neurotic	/nju'rɒtɪk/	neurotik, neurotický
passage	/'pæsɪdʒ/	pasáž
peaceful	/'pi:sfəl/	pokojný
peep	/pi:p/	nakuknúť
peer	/piə/	žmúriť
position	/pə'zɪʃən/	umiestniť
push through	/,pʊʃ 'θru:/	presadiť, pretlačiť
put sb in a head-lock	/pʊt ,sʌmbɒdɪn ə 'hed lɒk/	chytiť do slučky (koho)
screenwriter	/'skri:n,raɪtə/	scenárista
scrubs	/skrʌbz/	zdravotnícky odev
shaggy	/'ʃægi/	strapatý
sheepskin	/'ʃi:p,skɪn/	ovčia koža
solidly built	/,sɒlɪdli 'bɪlt/	dobře stavaný (človek)
spacious	/'speɪʃəs/	priestorný
stare	/steə/	zízať, civieť
steadily	/'stedəli/	trvalo, stabilne
stiffen	/'stɪfən/	stuhnúť
straighten	/'streɪtn/	narovnať
swallow	/'swɒləʊ/	prehltnúť
tasteful	/'teɪstfəl/	vkusný
tilt	/tɪlt/	nakloniť (sa)
tremulous	/'tremjələs/	rozochvený, roztrasený
twist your mouth	/,twɪst jə 'maʊθ/	skrútiť pusu
uncharacteristically	/ʌn,kæriktə'rɪstɪkli/	netypicky, nezvykle
unearthly	/ʌn'ɜ:θli/	neľudský
unkempt	/,ʌn'kempt/	neučesaný, neupravený
wonder	/'wʌndə/	premýšľať, uvažovať
wood burner	/'wʊd ,bɜ:nə/	kachle
wool throw	/,wʊl 'θrəʊ/	vlnená prikrývka
2.5 Grammar 4.13		
accustomed to	/ə'kʌstəmd tə/	zvyknutý na (čo)
argumentative	/,ɑ:gjə'mentətɪv/	hádavý
attentive	/ə'tentɪv/	pozorný
boss sb around	/,bɒs ,sʌmbɒdi ə'raʊnd/	komandovať (koho)

bursting with confidence	/ˌbɜːstɪŋwɪð ˈkɒnfɪdəns/	prekypovať sebavedomím
carefree	/ˈkeəfriː/	bezstarostný, pohodový
carry out research	/ˌkæri ˌaʊt rɪˈsɜːtʃ/	vykonávať výskum
(be) the centre of attention	/ˌ(bɪ) ðəˌsentər əv əˈtenʃən/	byť centrom pozornosti
feel left out	/ˌfiːl ˈleft ˌaʊt/	cítiť sa vynechávaný
firstborn	/ˈfɜːstbɔːn/	prvorodený
fussy eater	/ˌfʌsi ˈiːtə/	vyberavý jedák
protective	/prəˈtektɪv/	ochranársky, starostlivý
reliable	/rɪˈlaɪəbəl/	spoľahlivý
sibling	/ˈsɪblɪŋ/	súrodeneč
undivided attention	/ˌʌndɪˌvaɪdədəˈtenʃən/	plná pozornosť
well-behaved	/ˌwel biˈheɪvd/	dobře vychovaný

2.6 Speaking 4.14

all of a sudden	/ɔːl əv ə ˈsʌdn/	náhle
attend a workshop	/əˈtend əˈwɜːkʃɒp/	zúčastniť sa workshopu
funnily	/ˈfʌnəli/	podivne, zábavne
get the hang of	/ˌget ðə ˈhæŋ əv/	dostať sa na kĺb (čomu)
have a go	/ˌhæv ə ˈgəʊ/	skúsiť
initially	/ɪˈnɪʃəli/	najprv, na začiatku
memorable	/ˈmemərəbəl/	nezabudnuteľný
out of the blue	/aʊt əv ðə ˈbluː/	z ničoho nič
pour with rain	/ˌpɔː wɪð ˈreɪn/	liať ako z krhly
predictably	/prɪˈdɪktəbli/	podľa očakávania
unexpectedly	/ˌʌnɪkˈspektɪdli/	nečakane

2.7 Use of English 4.15

accidents happen	/ˈæksɪdənts ˌhæpən/	nehody sa stávajú
binge-watch	/ˈbɪndʒ wɒtʃ/	sledovať viac dielov seriálu naraz
bitterly disappointed	/ˌbɪtəli ˌdɪsəˈpɔɪntəd/	horko sklamaný
break the law	/ˌbreɪk ðə ˈlɔː/	porušiť zákon
burst into tears	/ˌbɜːst ˈɪntə ˈtiːz/	prepuknúť v plač, rozplakať sa
casual acquaintance	/ˌkæʒuələ ˈkweɪntəns/	známy
common sense	/ˌkɒmən ˈsens/	zdravý rozum
deeply depressed	/ˌdiːpli dɪˈprest/	hlboko deprimovaný
deeply disappointed	/ˌdiːpli ˌdɪsəˈpɔɪntəd/	hlboko sklamaný
equally important	/ˌiːkwəliɪmˈpɔːtənt/	rovnako dôležitý

free spirit	/ˈfriː ˈspɪrət/	slobodný duch, samorast
full-time course	/ˌfʊl taɪm ˈkɔːs/	denné štúdium
go out	/ˌgəʊ ˈaʊt/	ísť von, vyraziť si
good company	/ˌgʊd ˈkʌmpəni/	dobrá spoločnosť
hang around	/ˌhæŋ ə ˈraʊnd/	poľakovať sa
have a baby	/ˌhæv ə ˈbeɪbi/	mať dieťa
have a day off	/ˌhæv ə ˈdeɪ ɒf/	vziať si deň voľna
have a laugh	/ˌhæv ə ˈlɑːf/	zasmiať sa
have a shower	/ˌhæv ə ˈʃaʊə/	dať si sprchu, osprchovať sa
healthy lifestyle	/ˌhelθi ˈlaɪfstɑɪl/	zdravý životný štýl
high standards	/ˌhaɪ ˈstændədz/	vysoké štandardy
highly intelligent	/ˌhaɪli ɪnˈtelədʒənt/	vysoko inteligentný
keep quiet	/ˌkiːp ˈkwaɪət/	mlčať
like-minded	/ˌlaɪk ˈmaɪndɪd/	podobne zmysľajúci/založený
look miserable	/ˌlʊk ˈmɪzərəbəl/	vyzerať mizerne
loud and clear	/ˌlaʊd ən ˈkliə/	jasne/nahlas a zreteľne
meet the requirements	/ˌmiːt ðəɪ ˈkwaɪəmənts/	splniť požiadavky
miserable	/ˈmɪzərəbəl/	mizerný, nešťastný
nasty habit	/ˌnɑːsti ˈhæbɪt/	zlozvyk
neat and tidy	/ˌniːt ən ˈtaɪdi/	čistý a uprataný
painfully shy	/ˌpeɪnfəli ˈʃaɪ/	príšerne hanblivý
perfectly normal	/ˌpɜːfɪktli ˈnɔːmə/	úplne normálny
post a video	/ˌpəʊst ə ˈvɪdiəʊ/	zverejniť/postovať video
quiet life	/ˈkwaɪət ˌlaɪf/	pokojný život
reach an agreement	/ˌriːtʃ ənə ˈɡriːmənt/	dôjsť ku zhode
roar with laughter	/ˌrɔː wɪð ˈlɑːftə/	váľať sa od smiechu
roommate	/ˈruːmˌmeɪt/	spolubývajúci
sense of humour	/ˌsens əv ˈhjuːmə/	zmysel pre humor
set high standards	/set ˌhaɪ ˈstændədz/	nastaviť vysoké štandardy
share an interest	/ʃeə ən ˈɪntrest/	zdieľať záujem
shrug your shoulders	/ʃrʌg jə ˈʃəʊldəz/	pokrčiť ramená
sleep badly	/ˌsliːp ˈbædli/	zle spať
smile politely	/ˌsmaɪl pə ˈlaɪtli/	zdvorilo sa usmiať
soulmate	/ˈsəʊlmeɪt/	spriaznená duša
spare room	/ˌspeə ˈruːm/	neobsadená/rezervná izba
strong feeling	/ˌstrɒŋ ˈfiːlɪŋ/	silný pocit

supremely confident	/suːpri:mliːkɒnfədənt/	celkom/naproste istý
turn up	/ˌtɜːn ˈʌp/	objaviť sa, doraziť
vivid imagination	/ˌvɪvɪdɪˌmædʒəˈneɪʃən/	živá fantázia
2.8 Writing 4.16		
apparently	/əˈpærəntli/	zjavne
attract sb's attention	/əˌtræktˌsʌmbədɪz əˈtenʃən/	prilákať (čiu) pozornosť
come of age	/ˌkʌm əv ˈeɪdʒ/	stať sa plnoletým, dospieť
cope with	/'kəʊp wɪð/	zvládnuť (čo), vysporiadať sa s (čím)
differ	/'dɪfə/	líšiť sa
embarrassment	/ɪmˈbærəsmənt/	trapas, trápna situácia
envy	/'envi/	závisť, závidieť
for the common good	/fər ðə ˌkɒmənˈɡʊd/	pre všeobecné blaho
gender-based stereotype	/ˌdʒendəˌbeɪst ˈsteriətaɪp/	stereotyp založený na pohlaví
gossip	/'ɡɒsɪp/	klebeta
heartbreak	/'hɑːtbreɪk/	hlboký žal, zármutok
hold sb's attention	/ˌhəʊld ˌsʌmbədɪzəˈtenʃən/	udržať pozornosť (čiu)
in equal measure	/ɪn ˌiːkwəl ˈmeɪʒə/	v rovnakej miere
outweigh	/aʊtˈweɪ/	prevážiť
regardless of	/rɪˈɡɑːdləs əv/	bez ohľadu na (čo)
roller coaster ride	/'rəʊlə ˌkəʊstəˌraɪd/	jazda na horskej dráhe
self-doubt	ˌself ˈdaʊt/	nedostatok sebadôvery

UNIT 3

3.1 Vocabulary 4.17

ancient	/'eɪnʃənt/	antický, staroveký, prastarý
at the roundabout	/ət ðə ˈraʊndəbaʊt/	na kruhovom objazde
at the town hall	/ət ðə ˈtaʊn ˌhɔːl/	pri radnici
at the traffic lights	/ət ðə ˈtræfɪkˌlaɪts/	na semaforoch
ban	/bæn/	zakázať
bustling	/'bʌsəlɪŋ/	uponáhľaný, chaotický
cobbled street	/'kɒbəld ˌstri:t/	dláždená ulica
cycle lane	/'saɪkəl ˌleɪn/	cyklistický pruh
daily commute	ˌdeɪli kəˈmjʊ:t/	denné dochádzanie
destination	ˌdestəˈneɪʃən/	destinácia, cieľová stanica
determined	ˌdɪˈtɜːmɪnd/	odhodlaný

drainage system	/ˈdreɪnɪdʒ ˌsɪstəm/	odtokový systém
early hours	/ˈɜːli ˈaʊəz/	skoré ranné hodiny
emission	/ɪˈmɪʃən/	emisia
famed for	/ˈfeɪmd fə/	slávny, preslávený (čím)
fine sb	/faɪn ˌsʌmbədi/	dať pokutu (komu)
flourish	/ˈflʌrɪʃ/	prekvitať
get a facelift	/get ə ˈfeɪslɪft/	dostať vylepšený vzhľad
home town	/ˌhəʊmˈtaʊn/	rodné mesto
in decline	/ɪn dɪˈklaɪn/	na vzostupe
in the city centre	/ɪn ðə ˌsɪti ˈsentə/	v centre mesta
in the park	/ɪn ðə ˈpɑːk/	v parku
in the suburbs	/ɪn ðə ˈsʌbɜːbz/	na predmestí
inhabitant	/ɪnˈhæbɪtənt /	obyvateľ
limit	/ˈlɪmɪt/	limit
mayor	/meə/	starosta
medieval	/ˌmediˈiːvəl/	stredoveký
noise pollution	/ˈnɔɪz pəˌluːʃən/	hlukové znečistenie
on the border	/ɒn ðə ˈbɔːdə/	na hranici
on the coast	/ɒn ðə ˈkəʊst/	na pobreží
on the outskirts	/ɒn ði ˈaʊtskɜːts/	na predmestí, na periférii
on-street parking	/ɒn stri:t ˈpɑːkɪŋ/	parkovanie na ulici
open-air market	/ˌəʊpən,eəˈmɑːkət/	trh pod šírým nebom
pavement	/ˈpeɪvmənt /	chodník
pedestrian zone	/pəˌdestriən ˈzəʊn/	pešia zóna
pedestrianisation	/pəˈdestriənəɪzɪʃən/	uprednostňovanie chodca vo verejnom priestore
picturesque	/ˌpɪktʃəˈresk/	malebný
popular with	/ˈpɒpjələ wɪð/	oblúbený u (koho)
preserve	/prɪˈzɜːv/	zachovať
quaint	/kweɪnt/	malebný, starobylý
reliable network	/rɪˌlaɪəbəl ˈnetwɜːk/	spoľahlivá sieť
replace	/rɪˈpleɪs/	nahradiť
rolling hills	/ˌrəʊlɪŋ ˈhɪlz/	vlniace sa kopce, kopcovitá krajina
scenery	/ˈsiːnəri /	scenéria
shabby	/ˈʃæbi/	ošumelý, obnosený
smooth	/smuːð/	hladký

surface	/ˈsɜːfəs/	povrch
street furniture	/ˈstriːt ˌfɜːnɪtʃə/	pouličný nábytok
surround	/səˈraʊnd/	obklopiť
tarmac	/ˈtɑːmæk/	asfalt
tweet	/twiːt/	cvrlikať
underground car park	/ˌʌndəgraʊndˈkɑː pɑːk/	podzemné parkovisko
urban	/ˈɜːbən/	mestský
urban development	/ˌɜːbən dɪˈveləpmənt/	mestská výstavba
vibrant	/ˈvaɪbrənt/	živý, pulzujúci
vibrant colour	/ˌvaɪbrənt ˈkɒlə/	jasné farby
within 500 metres	/wɪðɪn faɪvˌhʌndrəd ˈmiːtəz/	v dosahu 500 metrov
within easy reach	/wɪðɪn iːzi ˈriːtʃ/	ľahko dostupný
within walking distance	/wɪðɪnˌwɔːkɪŋ ˈdɪstəns/	v pešej vzdialenosti

3.2 Grammar 4.18

chart	/tʃɑːt/	monitorovať, sledovať
embark on	/ɪmˈbɑːk ɒn/	nalodiť sa na (čo)
first aid course	/ˌfɜːst ˈeɪd kɔːs/	kurz prvej pomoci
route	/ruːt/	trasa
set off	/ˌset ˈɒf/	vyraziť
take a chance	/ˌteɪk ə ˈtʃɑːns/	risknúť to
top-of-the-range	/ˌtɒp əv ðəˈreɪndʒ/	špičkový
voyage of a lifetime	/ˌvɔɪ-ɪdʒ əv əˈlaɪftaɪm/	životná plavba

3.3 Listening 4.19

affordable	/əˈfɔːdəbəl/	cenovo dostupný
casino	/kəˈsiːnəʊ /	kasíno
co-housing	/kəʊ ˈhaʊzɪŋ/	spolu-bývanie (blízke susedské bývanie)
communal	/ˈkɒmjənəl/	komunitný, spoločný
communal house	/ˌkɒmjənəl ˈhaʊs/	spoločný dom
disposable income	/dɪˌspəʊzəbəlˈɪŋkʌm/	disponibilný príjem
dock	/dɒk/	dok
domestic chore	/dəˌmestɪk ˈtʃɔː/	domáca práca
homeowner	/ˈhəʊmˌəʊnə/	vlastník domu/bytu
household	/ˈhaʊshəʊld/	domácnosť
household appliance	/ˌhaʊshəʊldəˈplɑɪəns/	domáci spotrebič
housing development	/ˌhaʊzɪŋdɪˈveləpmənt/	sídlisko, obytná zástavba
light fixture	/ˈlaɪt ˌfɪkstʃə/	svietidlo

multi-storey car park	/ˌmʌltiːstɔːriːkɑː pɑːk/	viacpodlažné parkovisko
neighbourly	/ˈneɪbəlɪ/	susedský
profitable	/ˈprɒfɪtəbəl/	ziskový, výhodný
provider	/praɪˈvaɪdə/	poskytovateľ
resident	/ˈrezɪdənt/	rezident, obyvateľ
residential area	/ˌrezəˌdenʃəl ˈeəriə/	rezidenčná/obytná štvrť
run low on sth	/ˈrʌn ləʊ ɒn sʌmθɪŋ/	nemať už moc (čoho)
second home	/ˌsekənd ˈhəʊm/	druhý domov
self-contained flat	/ˌself kənˌteɪndˈflæt/	sebestačný byt
smart house	/ˌsmɑːt ˈhaʊs/	inteligentný dom
social housing	/ˈsəʊʃəl ˈhaʊzɪŋ/	sociálne bývanie
solar panel	/ˌsəʊlə ˈpænl/	solárny panel
sustainable	/səˈsteɪnəbəl/	udržateľný
store	/stoː/	poschodie
tower block	/ˈtaʊə blɒk/	výšková budova, vežiak
well-established	/ˌwel ɪˈstæblɪʃt/	dobře zavedený
wireless	/ˈwaɪələs/	bezdrôtový

3.4 Reading 4.20

alert	/əˈlɜːt/	ostrážitý, bdely
be/become second nature to sb	/biˌbeɪkʌm sekənd ˈneɪtʃə tə sʌmbɒdi/	byť/stať sa druhou prirodzenosťou (komu)
blanket	/ˈblæŋkət/	prikrývka
blazing	/ˈbleɪzɪŋ/	žeravý, pražiaci
canvas camp bed	/ˌkænvəs ˌkæmpˈbed/	plátané skladacie lôžko
carve wood	/ˌkɑːv ˈwʊd/	vyrezávať drevo
central heating	/ˌsentrəl ˈhiːtɪŋ/	centrálne/ústredne kúrenie
cramped	/kræmpt/	stiesnený
damp	/dæmp/	vlhký
directions	/dɪˈrekʃənz/	pokyny, inštrukcie
drag	/dræg/	pretiahnuť, ťahať
draughty	/ˈdraːftɪ/	kde ťahá prieván (miestnosť, dom)
en suite bathroom	/ɒn ˌswiːtˈbaːθrʊm/	kúpeľňa so vstupom zo spálne
enjoy your own company	/ɪnˌdʒɔɪ jəʊn ˈkʌmpəni/	užívať si byť sám/sama so sebou
fireplace	/ˈfaɪəpleɪs/	ohnisko
fitted kitchen	/ˌfɪtəd ˈkɪtʃən/	kuchyňa na mieru

flickering fire	/ˈflɪkəriŋ ˈfaɪə/	mihotajúci sa oheň
flint and steel	/'flɪnt ən ˌsti:l/	pazúrik a ocielka
have a hairy moment	/,hæv ə ˌheəri'məʊmənt/	zažiť desivý moment
inaccessible	/ˌɪnək'sesəbəl/	neprístupný
keep a cool head	/ki:p ə 'ku:l ˌhed/	udržte si chladnú hlavu
keep your wits about you	/ki:p jə'wɪts əbaʊt jə/	vziať rozum do hrsti
kit	/kɪt/	výbava
minimalist	/'mɪnɪməlɪst/	minimalista, minimalistický
not be everyone's cup of tea	/nɒt biˌɛvriwʌnz ˌkʌp əv 'ti:/	nebyť každého šálkou kávy
practise what you preach	/'præktɪswɒt jə 'pri:tʃ/	robiť to, čo človek sám káže
rely on	/'rɪ laɪ ɒn/	spoločnúť sa na (čo, koho)
remote	/'rɪ məʊt/	vzdialený, odľahlý
run wild	/'rʌn ˌwaɪld/	voľne žiť
running water	/'rʌnɪŋ ˈwɔ:tə/	tečúca voda
sauna	/sɔ:nə/	sauna
snug	/'snʌɡ/	útulný, príjemný
supplies	/'sə'plaɪz/	zásoby
tan a skin	/'tæn ə 'skɪn/	opálenie kože/pokožky
tribe	/'traɪb/	kmeň (domorodcov)
trunk	/'trʌŋk/	kufor, batožinový priestor
wilderness	/'wɪldənəs/	divočina

3.5 Grammar 4.21

bin bag	/'bɪn ˌbæɡ/	vrece na odpadky
disgusting	/'dɪs'ɡʌstɪŋ/	nechutný
drawer	/'drɔ:/	zásuvka
excuse	/'ɪk'skju:z/	ospravedlniť
laundry basket	/'lɔ:ndri ˌbɑ:skɛt/	kôš na bielizeň
nightmare	/'naɪtmɛə/	nočná mora
pile	/'paɪl/	hromada
slob	/'slɒb/	flákač
stale	/'steɪl/	zatuchnutý

3.6 Speaking 4.22

agree	/'e'gri:/	súhlasíť
compromise	/'kɒmpromaɪz/	kompromis
course of action	/'kɔ:s əv 'ækjən/	postup
go halves	/'gəʊ ˈhɑ:vz/	deliť sa na polovicu
hall of residence	/'hɔ:l əv ˈrezɪdəns/	študentský internát

meet halfway	/ˌmi:t ˌhɑ:fweɪ/	pristúpiť na kompromis, vyjsť v ústrety (komu)
object	/əbˈdʒekt/	namietat'
privacy	/'prɪvəsi/	súkromie
rent	/rent/	nájom
security	/sɪ'kjʊərəti/	bezpečnosť
share a room	/ʃeə ə 'ru:m/	zdieľať izbu
split the cost	/ˌsplɪt ðə 'kɒst/	rozdeliť si náklady

3.7 Use of English 4.23

brehtaking	/'breθˌteɪkɪŋ/	dych berúci
inn	/ɪn/	hostinec, krčma
movie set	/'mu:vi ˌset/	pl'ac (filmový)
shoot	/ʃu:t/	natáčať
stunning	/'stʌnɪŋ /	ohromný, senzačný
tourist spot	/'tʊərɪst ˌspɒt/	turistická atrakcia

3.8 Writing 4.24

all in all/all things considered	/ˌɔ:l ɪnˈɔ:l/ˌɔ:l θɪŋz kən'sɪdəd/	celkom vzaté, celkovo
appreciate	/ə'pri:ʃeɪt/	oceniť
argue for/against sth	/'ɑ:gju: fə /əˌɡenst ˌsʌmθɪŋ/	argumentovať pre/proti (čomu)
average cost	/ˌævərɪdʒ 'kɒst/	priemerná cena
balance	/'bæləns/	vyvažovať
benefit	/'benəfɪt/	výhoda
bills	/bɪlz/	účty
common	/'kɒmən/	spoločný
convenient	/kən'vi:niənt/	pohodlný, výhodný
convincing	/kən'vɪnsɪŋ/	presvedčivý
downside/drawback	/'daʊnsaɪd/'drɔ:bæk/	nevýhoda
equally	/'i:kwəli/	rovnako
experience	/'ɪkspɪəriəns/	zažiť
go missing	/gəʊ 'mɪsɪŋ/	stratiť sa
interfere	/'ɪntə'fɪə/	zasahovať
kitchen facilities	/'kɪtʃən fə'sɪlɪtɪz/	kuchynské vybavenie
likewise	/'laɪk-waɪz/	podobne, rovnako
maintain order	/meɪn'teɪn ˌɔ:də/	zachovať poriadok
on balance	/ɒn 'bæləns/	celkom vzato
potential	/pə'tenʃəl/	potenciálny

persuasive	/pə'sweɪsɪv/	presvedčivý
pros and cons	/,prəʊz ən 'kɒnz/	klady a zápory, pre a proti
rental price	/,rentl 'praɪs/	cena nájomného
sense of community	/,sens əvke'mju:nəti/	pocit spolunáležitosti
supervisor	/'su:pəvaɪzə/	dozor, vedúci
supportive	/sə'pɔ:tɪv/	nápomocný, podporujúci

UNIT 4

4.1 Vocabulary 4.25

average	/'ævərɪdʒ/	priemer, priemerný
bargain price	/'bɑ:gən ,praɪs/	výhodná cena
be on a limited budget	/'bi ɒn ə'lɪmɪtɪd 'bʌdʒət/	mať obmedzený rozpočet
carbon emission	/'kɑ:bən ɪ,mɪʃən/	uhlíkové emisie
cautious	/'kɔ:ʃəs/	opatrný, obozretný
chain store	/'tʃeɪn stɔ:/	obchodný reťazec
check up on	/'tʃek 'ʌp ɒn/	overiť si (čo), informovať sa o (čom)
clothing industry	/'kləʊðɪŋ ɪndəstri/	odevný priemysel
cut down on	/'kʌt 'daʊn ɒn/	obmedziť (čo)
decompose	/'di:kəm'pəʊz/	rozložiť sa
delivery	/'dɪ'lɪvəri/	doručenie
double	/'dʌbəl/	dvojnásobok
enter your PIN	/'entə jə 'pɪn/	vložiť svoj PIN
ethical values	/'eθɪkəl 'vælju:z/	etické hodnoty
employment policy	/'ɪm'plɔɪmənt,pələsi/	politika zamestnanosti
environmental impact	/'ɪn,vaɪrən,mentl'ɪmpækt/	dopad na životné prostredie
garment	/'gɑ:mənt/	odev
generate	/'dʒenəreɪt/	vyrobiť, generovať
go bargain-hunting	/'gəʊ ,bɑ:gən'hʌntɪŋ/	ísť loviť zľavy
have a bad reputation	/'hæv ə bæd,repjə'teɪʃən/	mať zlú reputáciu
high street	/'haɪ stri:t/	hlavná trieda/dostupná móda
impulse purchase	/'ɪmpʌls ,pɜ:tʃəs/	neplánovaný, spontánny nákup
latest	/'leɪtɪst/	najnovší
life expectancy	/'laɪf ɪk'spektənsi/	priemerná dĺžka života
local brands	/'ləʊkəl brændz/	lokálne značky

look out for	/ˈlʊk aʊt fə/	pozerať sa po (čom)
mass-produced product	/ˌmæsprəˈdjuːst ˌprɒdʌkt/	produkt vyrábaný vo veľkom množstve
online shopping	/ˌɒnlaɪn ˈʃɒpɪŋ/	online nakupovanie
opt for	/ˈɒpt fə/	vybrať si, zvoliť (čo)
pay out	/ˌpeɪ ˈaʊt/	vyplatiť, vydať (veľkú čiastku)
pick-up	/ˈpɪk ʌp/	vyzdvihnutie
polluter	/pəˈluːtə/	znečisťovateľ
put sth aside	/pʊt ˌsʌmθɪŋ əˈsaɪd/	dať bokom (čo)
responsible attitude	/rɪˌspɒnsəbəl ˈætətjuːd/	zodpovedný prístup
responsibly	/rɪˈspɒnsəbli/	zodpovedne
send sth back	/ˌsend ˌsʌmθɪŋ ˈbæk/	poslať späť (čo)
shop around	/ʃɒp əˈraʊnd/	pozerať sa/chodiť po obchodoch
shop locally	/ʃɒp ˈləʊkəli/	nakupovať u lokálnych predavačov
sportswear	/ˈspɔːtsweə/	športové oblečenie
spring up	/ˌsprɪŋ ˈʌp/	objaviť sa, vzniknúť
support local producers	/səˌpɔːtˌləʊkəl prəˈdjuːsəz/	podporovať lokálnych výrobcov
synthetic fabric	/ˌsɪnˈθetɪk ˈfæbrɪk/	syntetická/umelá látka
tempting	/ˈtemptɪŋ/	lákavý
textile waste	/ˌtekstaɪl ˈweɪst/	textilný odpad
throw-away society	/ˌθrəʊ əˈweɪsəˌsaɪətɪ/	konzumná spoločnosť
treat yourself to	/ˈtriːt jɔːself tə/	dopriať si (čo)

4.2 Grammar 4.26

be concerned about	/bi kənˈsɜːndəˌbaʊt/	mať starosť o (koho, čo)
dye your hair	/ˌdaɪ jɔː ˈheə/	farbiť si vlasy
form a band	/ˌfɔːm ə ˈbænd/	zostaviť skupinu
hold sth up	/ˌhəʊld ˌsʌmθɪŋ ˈʌp/	podržať (čo)
risky	/ˈrɪski/	riskantný
staff entrance	/ˌstɑːf ˈentrens/	služobný vchod
stage	/steɪdʒ/	pódium
transfer money	/ˌtrænsˈfɜː ˈmʌni/	previesť/poslať peniaze

4.3 Listening 4.27

antiques market	/ænˈtiːks ˌmɑːkət/	trh starožitností
auction house	/ˈɔːkʃən haʊs/	aukčná sieň

bric-a-brac	/ˈbrɪk ə ˌbræk/	cevky, tretky, drobné starožitnosti)
car boot sale	/ˌkɑː ˈbuːt seɪl/	(vý)predaj z auta, blší trh
checked bag	/ˌtʃekt ˈbæg/	odbavená batožina
claim sth	/ˈkleɪm ˌsʌmθɪŋ/	žiadať, vyžadovať
clutter	/ˈklʌtə/	haraburdy
domestic	/dəˈmestɪk/	domáci
fashionable	/ˈfæʃənəbəl/	módny
flea market	/ˈfliː ˌmɑːkət/	blší trh
get hold of	/ˌget ˈhəʊld əv/	zohnať (koho, čo)
lost property	/ˌlɒst ˈprɒpəti/	stratený majetok
market stall	/ˈmɑːkət ˌstɔːl/	stánok (na trhu)
old-fashioned	/ˌəʊld ˈfæʃənd/	staromódny
online auction	/ˌɒnlaɪn ˈɔːkʃən/	online aukcia
ornament	/ˈɔːnəmənt/	ozdoba, ozdobný predmet
personal belongings	/ˌpɜːsənəlbiˈlɒŋɪŋz/	osobné veci (majetok)
pre-owned goods	/ˌpriː ˈəʊnd ˌɡʊdz/	tovar z druhej ruky
reasonably-priced	/ˌriːzənəbli ˈpraɪst/	za rozumnú cenu
rotten food	/ˌrɒtn ˈfuːd/	zhnité jedlo
second-hand clothes	/ˌsekənd ˌhænd ˈkleʊðz/	oblečenie z druhej ruky
stall holder	/ˈstɔːl ˌhəʊldə/	majiteľ stánku
unclaimed	/ˌʌn ˈkleɪmd/	nevzdvihnutý
unwanted	/ˌʌn ˈwɒntɪd/	nechcený
used goods trade	/ˌjuːzd ˌɡʊdz ˈtreɪd/	obchod s použitým tovarom

4.4 Reading 4.28

afford to do sth	/əˈfɔːd tə duː ˌsʌmθɪŋ/	môcť si dovoliť robiť (čo)
annoying	/əˈnɔɪ-ɪŋ/	otravný
annual	/ˈænjʊəl/	každoročný
available	/əˈveɪləbəl/	k dispozícii
be broke	/bi ˈbrʊk/	byť bez peňazí
be loaded	/bi ˈləʊdɪd/	byť veľmi bohatý (hovorovo)
be rolling in money	/bi ˌrɒʊlɪŋ ɪn ˈmʌni/	topiť/váľať sa v peniazoch
be short of money	/bi ʃɔːt əv ˈmʌni/	mať málo peňazí
be well-off	/bi ˌwel ˈɒf/	byť zaistený
bid	/bɪd/	cenová ponuka
bid for sth (in an auction)	/ˈbɪd fə ˌsʌmθɪŋ (ɪn ən ˈɔːkʃən)/	urobiť/dať ponuku (pri dražbe)

broadcast	/ˈbrɔːdkɑːst/	vysielať
business empire	/ˈbɪznəs ˌempaɪə/	obchodné impérium
catch the bug	/ˌkætʃ ðə ˈbʌg/	keď človeka niečo chytí (prenesene)
cause	/kɔːz/	vec, cieľ (spoločného záujmu)
come up for auction	/ˌkʌm ˌʌp fərˈɔːkjən/	prísť na rad v aukcii
consumer behaviour	/kənˌsjuːməbɪˈheɪvjə/	spotrebiteľské správanie
contribute	/kənˈtrɪbjʊːt/	prispieť
cuddly	/ˈkʌdli/	plyšový, roztomilý
cult following	/ˌkʌlt ˈfɒləʊɪŋ/	skalný prívrženec, fanúšik kultového filmu apod.
disability	/ˌdɪsəˈbɪləti/	hendikep
disabled	/dɪsˈeɪbəld/	hendikepovaný
donate	/dəʊˈneɪt/	darovať
enterprising	/ˈentəpraɪzɪŋ/	podnikavý
entertainer	/ˌentəˈteɪnə/	zabávač, komik
fetch	/fetʃ/	vyniesť/dostať (koľko peňazí)
find it hard to make ends meet	/ˌfaɪnd ɪt ˈhɑːd tə ˌmeɪk ˌendz ˈmiːt/	ťažké vyjsť s peniazmi
fundraise for charity	/ˈfʌndˌreɪz fəˌtʃærəti/	vyberať peniaze charitu
have money to burn	/hæv ˈmʌni təˌbɜːn/	mať peňazí ako pliev, kopu peňazí
hold an auction	/ˌhəʊld ən ˈɔːkjən/	usporiadať aukciu
human trafficking	/ˌhjuːmənˈtræfɪkɪŋ/	obchodovanie s ľuďmi
hyped	/haɪpt/	vyhypovaný, medializovaný
increase (your) earnings	/ɪnˌkriːs (jə)ˈɜːnɪŋz/	zvýšiť (svoj) zárobok
in demand	/ɪn dɪˈmɑːnd/	byť žiadaný
jar	/dʒɑː/	pohár, nádoba
label	/ˈleɪbəl/	značka
leftover	/ˈleftʊvə/	zvyšok
limited edition	/ˌlɪmɪtɪd ɪˈdɪʃən/	limitovaná edícia
live from hand to mouth	/ˌlɪv frəm ˌhænd tə ˈmaʊθ/	žiť z ruky do úst
make a fortune	/ˌmeɪk ə ˈfɔːtʃən/	zarábať majetok
make a profit	/ˌmeɪk ə ˈprɒfɪt/	vykázať zisk
make money	/ˌmeɪk ˈmʌni/	zarábať peniaze
meaning of life	/ˈmiːnɪŋ əv ˌlaɪf/	zmysel života
on trend	/ɒn ˈtrend/	trendy, žiadaný

place a bid	/pleɪs ə'bid/	urobiť ponuku
publicity stunt	/pʌ'blɪsəti ,stʌnt/	pokus o zviditeľnenie, divadlo (pre verejnosť apod.)
put sth up for sale	/pʊt ,sʌmθɪŋ ʌp fə 'seɪl/	ponúknuť na predaj, dať do dražby
raise money	/reɪz 'mʌni/	vyberať peniaze
refuse	/rɪ'fju:z/	odmietnuť
resell	/,ri:'sel/	znovu predať
reveal	/rɪ'vi:l/	odhaliť
shredder	/'ʃredə/	skartovačka
step in	/step ɪn/	zasiahnuť
streetwear	/stri:tweə/	streetwear
sum of money	/sʌm əv 'mʌni/	suma peňazí
take on a challenge	/,teɪk ,ɒn ə'tʃæləndʒ/	prijatť výzvu
winning bid	/'wɪnɪŋ ,bɪd/	vítazná ponuka
wheelchair	/'wi:lʃeə/	invalidný vozík
value	/'vælju:/	hodnota

4.5 Grammar 4.29

bother	/'bɒðə/	obťažovať (sa)
bracelet	/'breɪslət/	náramok
exchange	/'ɪks'tʃeɪndʒ/	vymeniť
in advance	/ɪn əd'vɑ:ns/	vopred
it's a pity/it's a shame	/ɪts ə 'pɪti/ɪtsə 'ʃeɪm/	to je škoda
rash	/ræʃ/	vyrážka
receipt	/rɪ'si:t/	účet
take sth back	/,teɪk ,sʌmθɪŋ 'bæk/	vrátiť (čo)

4.6 Speaking 4.30

can't be bothered to do sth	/kɑ:ntbi ,bɒðəd tə 'du: ,sʌmθɪŋ/	nechce sa mi (čo)
choice	/tʃɔɪs/	voľba
delivery truck	/dɪ'lɪvəri ,trʌk/	dodávka
eye-catching	/'aɪ ,kæʃɪŋ/	nápadný
get the message	/,get ðə 'mesɪdʒ/	dostať správu, pochopiť
halfway across town	/,hɑ:f'weɪ ə'krɒs ,taʊn/	krížom cez pól mesta
interact with sb	/,ɪntər'ækt wɪð ,sʌmbədi/	spolupracovať s (kým), interagovať
justify	/'dʒʌstɪfaɪ/	obhájiť, odôvodniť
leaflet	/'li:flət/	leták

locally grown	/,ləʊkəli 'grəʊn/	lokálne vypestovaný
miraculous	/mɪ'rækjələs/	zázračný
on second thoughts	/ɒn ,sekənd'θɔ:ts/	alebo vieš čo/radšej (keď zmením názor)
order sth online	/,ɔ:də ,sʌmθɪŋ'ɒnlaɪn/	objednať online (čo)
poorly	/'pɔ:li/	zle, chabo
take effort	/teɪk 'efət/	stáť úsilie
time-consuming	/'taɪm kən,sju:mɪŋ/	časovo náročný

4.7 Use of English 4.31

a penny saved is a penny earned	/ə'peni ,seɪvd əz ə 'peni ,ɜ:nd/	kto šetrí, má za tri
allowance	/ə'laʊəns/	vreckové
attitude	/'ætətju:d/	postoj
disadvantaged	/,dɪsəd'vɑ:ntrɪdʒd/	znevýhodnený
financial advisor	/fə'nænʃəl əd,vaɪzə/	finančný poradca
gain	/geɪn/	získať
get a discount	/'get ə 'dɪskaʊnt/	dostať zľavu
guidance	/'gaɪdəns/	rada, poučenie
interest on a loan	/,ɪntərəst ɒn ə 'ləʊn/	úrok pri pôžičke
luxurious	/ləg'ʒʊəriəs/	luxusný
miss an opportunity	/,mɪs ən,ɒpə'tju:nəti/	premárniť príležitosť
money-off voucher/coupon	/,mʌni ɒf'vaʊtʃə/'ku:pən/	voucher/kupón na zľavu
open a bank account	/,əʊpən ə 'bæŋkə,kaʊnt/	založiť si bankový účet
permit	/pə'mɪt/	povoliť
pocket money	/'pɒkət ,mʌni/	vreckové
reduction in the price	/'rɪ'dʌkʃən ɪnðə ,praɪs/	zľava na ceny
run a seminar	/,rʌn ə 'semɪnɑ:ɪ/	viest seminár
save for a rainy day	/,seɪv fər ə 'reɪnɪdeɪ/	šetriť si na horšie časy
save up for	/,seɪv 'ʌp fər/	šetriť (si) na (čo)
savings account	/'seɪvɪŋz ə,kaʊnt/	sporiaci účet
stock of	/'stɒk əv/	zásoby (čoho)
succeed in	/'sɛk'si:d ɪn/	uspieť v (čom)
waste money	/,weɪst 'mʌni/	plytvať peniazmi

4.8 Writing 4.32

accuse sb of	/ə'kjuz ,sʌmbɒdi əv/	obviniť (koho) z (čoho)
approach	/ə'prəʊtʃ/	priblížiť sa, pristúpiť
bowling alley	/'bəʊlɪŋ ,æli/	bowlingová dráha

discriminate against sb	/dɪ'skrɪmənəɪt ə ɡenst ˌsʌm- bɒdi/	diskriminovať (koho)
draw sb's attention to	/,drɔː ˌsʌmbədɪz ə'tenʃən tə/	pritiahnúť (čiu) pozornosť k (čomu)
embarrassing	/ɪm'bærəsɪŋ/	trápny
feel offended	/fi:l ə'fendəd/	cítiť sa urazený, dotknutý
hang out	/,hæŋ 'aʊt/	potlkať sa
humiliated	/hju:'mɪliətɪd/	ponížený
incident	/'ɪnsɪdənt/	incident
kick sb out	/,kɪk ˌsʌmbɒdi 'aʊt/	vyhodiť, vykopnúť (koho)
make a complaint	/meɪk ə kəm'pleɪnt/	sťažovať sa
on behalf	/ɒn bɪ'hɑ:f/	menom, v mene
overreaction	/,əʊvəri'ækʃən/	prehnaná reakcia
policy	/'pɒləsi/	politika (spôsob jednania)
reason with	/'riːzən wɪð/	dohovoriť (komu), presved- čovať (koho)
reconsider	/'riːkən'sɪdə/	znovu zvážiť
security guard	/sɪ'kjʊərəti ɡɑ:d/	ochrana
threaten	/'θreɪn/	hroziť
treat sb unfairly	/'tri:t ˌsʌmbədi,ʌn'feəli/	chovať sa nefér (ku komu)
upset	/'ʌp'set/	rozčúlený

UNIT 5

5.1 Vocabulary 4.33

achieve a goal	/ə'tʃiːv ə 'gəʊl/	dosiahnuť cieľ
burn out	/,bɜːn 'aʊt/	vyhorieť
carry out	/'kæri 'aʊt/	vykonať, urobiť
commit to	/'kɒmɪt tə/	zaviazať sa k (čomu)
conscientious	/'kɒnʃi'entʃəs/	svedomitý, starostlivý
conscientiousness	/'kɒntʃi'entʃəsnes/	svedomitosť
develop a habit	/dɪ'veləp ə 'hæbɪt/	vypestovať si návyk
do sth day in, day out	/'duː ˌsʌmθɪŋ'deɪ ɪn ,deɪ aʊt/	robiť (čo) deň čo deň
employment possibilities	/'ɪm,plɔɪmənt,pɒsə'bɪlɪtɪz/	možnosti zamestnania
enter the job market	/'entə ðə 'dʒɒb,mɑ:kət/	vstúpiť na trh práce
enthusiasm	/'ɪnθjuːzɪæzəm/	nadšenie
enthusiastic	/'ɪnθjuːzɪ'æstɪk/	nadšený
fulfil an objective	/'fʊl'fɪl ənəb'dʒektɪv/	splniť cieľ

get down to	/get daʊn tə/	pustiť sa do (čoho), začať s (čím)
goal	/gəʊl/	cieľ
improve your career prospects	/ɪmˌpru:v jə kəˈrɪə ˌprɒspekts/	zlepšiť si svoje kariérne vyhliadky
increase your output	/ɪnˌkri:s jəˈaʊtpʊt/	zvýšiť svoj výkon
keep at	/ki:p ət/	pokračovať v (čom), nevzdávať (čo)
knowledge	/'nɒlɪdʒ/	vedomosť
knowledgeable	/'nɒlɪdʒəbəl/	erudovaný, znalý, dobre informovaný
map sth out	/mæp ˌsʌmθɪŋ aʊt/	naplávať (čo), rozvrhnúť
objective	/əbˈdʒektɪv/	cieľ
outline	/'aʊtlaɪn/	sprehľadniť, načrtnúť
overwork	/ˌəʊvəˈwɜ:k/	prepracovať sa
overworked	/ˌəʊvəˈwɜ:kt/	prepracovaný
pick up a new skill	/ˌpɪk ˌʌp ə nju:ˈskɪl/	pochytiť/osvojiť si novú zručnosť
punctual	/'pʌŋktʃuəl/	presný, dochvilný
punctuality	/ˌpʌŋktʃuˈæləti/	presnosť, dochvilnosť
purpose	/'pɜ:pəs/	účel
purposeful	/'pɜ:pəsful/	cieľavedomý, odhodlaný
put a lot of effort into	/ˌpʊt ə lɒt əv'efət ɪntə/	vložiť veľa úsilia do (čoho)
put sth off	/ˌpʊt ˌsʌmθɪŋ ˈɒf/	odkladať (čo)
put your heart into sth	/ˌpʊt jə ˈhɑ:tɪntə ˌsʌmθɪŋ/	dať svoje srdce do (čoho)
reach your full potential	/ri:tʃ jə fʊlpeˈtɛnʃəl/	naplniť svoj potenciál
set sth out	/ˌset ˌsʌmθɪŋ ˈaʊt/	stanoviť si za cieľ, rozhodnúť sa, udeliť (čo)
single-minded	/ˌsɪŋɡəl ˈmaɪndɪd/	cieľavedomý, sústredený (len na jedno)
single-mindedness	/ˌsɪŋɡəl ˈmaɪndɪdnəs/	cieľavedomosť, sústredenosť na jednu vec
skilled	/skɪld/	kvalifikovaný
speak your mind	/ˌspi:k jə ˈmaɪnd/	hovoriť úprimne, povedať svoj názor
take sth up	/ˌteɪk ˌsʌmθɪŋ ˈʌp/	nastúpiť (do zamestnania), začať sa venovať (čomu)
think for yourself	/ˌθɪŋk fə ʃɔ:ˈself/	samostatne premýšľať
time management	/'taɪmˌmænɪdʒmənt/	organizovanie času

to-do list	/tə 'du: ,lɪst/	zoznam vecí, ktoré je potrebné urobiť
work to a deadline	/,wɜ:k tə ə'dedlaɪn/	pracovať do záverečného termínu
work towards	/,wɜ:k tə'wɔ:dz/	usilovať o (čo)
5.2 Grammar 4.34		
answer the phone	/'ɑ:nsə ðə ,fəʊn/	zdvihnúť telefón
interview	/'ɪntəvju:/	mať pohovor (s kým)
references	/'rɛfrənsɪz/	referencie, odporúčania
struggle to do sth	/'strʌgl tə ,du: ,sʌmθɪŋ/	snažiť sa, usilovať o (čo)
weakness	/'wi:knəs/	slabosť
5.3 Listening 4.35		
alternative energy	/ɔ:l,tɜ:nətɪv'enədʒi/	alternatívna energia
applied science	/ə ,plaɪd 'saɪəns/	aplikovaná veda
be at risk	/bi ət'rɪsk/	byť v ohrození
be constant/unchanged	/bi'kɒnstənt/ʌn'tʃeɪndʒd/	byť konštantný, nemenný/ nezmenený
benefit	/'benəfɪt/	mať úžitok, profitovať z (čoho)
commute to work	/kə,mju:t tə 'wɜ:k/	dochádzať do práce
concerned about	/kən'sɜ:nd ə'baut/	majúci obavy o (koho, čo)
dental patient	/'dentl 'peɪʃənt/	zubný pacient
do an apprenticeship	/'du: ənə'prentəsɪp/	urobiť učňovskú prípravu, vyučiť sa
elderly	/'eldəli/	postarší
fulfilling	/'fʊl'fɪlɪŋ/	uspokojujúci, naplňujúci
gradual drop/decline in	/'grædʒuəl'drɒp/dɪ'klaɪn ɪn/	postupný pokles (čoho)
gradual rise/increase in	/'grædʒuəl'raɪz/'ɪnkri:s ɪn/	postupný nárast (čoho)
graduate	/'grædʒuət/	absolvovať, vyštudovať
growing number	/'grəʊɪŋ 'nʌmbə/	rastúce číslo
handle sb	/'hændl ,sʌmbədi/	zaobchádzať s (kým), zvládnuť (koho)
high-powered job	/'haɪ 'paʊəddʒɒb/	významná práca
lucrative	/'lu:kretɪv/	lukratívny, výnosný
marked rise/increase in	/'mɑ:kt 'raɪz/'ɪnkri:s ɪn/	zreteľný nárast (čoho)
medical advances	/'medɪkələd'vɑ:nsɪz/	pokroky v medicíne
rapid drop/decline in	/'ræpɪd 'drɒp/dɪ'klaɪn ɪn/	rýchly pokles (čoho)
recruit	/'rɪ'kru:t/	robiť nábor
relevant	/'reləvənt/	podstatný, relevantný

remain constant/unchanged	/rɪˌmeɪnˈkɒnstənt/ʌnˈtʃeɪndʒd/	zostať konštantný, nemenný/ nezmenený
replace	/rɪˈpleɪs/	nahradiť
retail	/'ri:teɪl/	maloobchod
secure	/sɪˈkjʊə/	zabezpečiť, zabezpečený
sharp drop/decline in	/ʃɑ:p 'drɒp/dɪ'klaɪn ɪn/	prudký pokles (čoho)
sharp rise/increase in	/ʃɑ:p 'raɪz/'ɪnkri:s ɪn/	prudký nárast (čoho)
stable	/'steɪbəl/	stabilný
steady drop/decline in	/,stedi 'drɒp/dɪ'klaɪn ɪn/	stály pokles (čoho)
steady rise/increase in	/,stedi 'raɪz/'ɪnkri:s ɪn/	stály rast (čoho)
take sth over	/,teɪk ˌsʌmθɪŋ 'əʊvə/	prevziať (čo)
take sth apart	/,teɪk ˌsʌmθɪŋ ə'pɑ:t/	rozobrať (čo)
tedious	/'ti:diəs/	únavný, jednotvárný
trainee	/,treɪ'ni:/	zaúčajúci sa nováčik, praktikant
wind turbine	/'wɪnd ˌtɜ:bɪn/	veterná turbína

5.4 Reading 4.36

adaptable	/ə'dæptəbəl/	prispôsobivý
approval	/ə'pru:vəl/	súhlas, schválenie
at a rapid rate	/ət ə ˌræpɪd 'reɪt/	v rýchlom tempe
attendance in the office	/ə'tendənsɪn ðɪ ˌɒfɪs/	prítomnosť v kancelári
be in charge	/bi ɪn 'tʃɑ:dʒ/	radiť (čo), mať na starosti (čo)
be suited to	/bi 'su:td tə/	byť vhodný pre (čo)
be wired differently	/bi 'waɪəd,dɪfrəntli/	byť iný než ostatní
career guidance	/kə'riə ˌgaɪdəns/	kariérne poradenstvo
career path	/kə'riə ˌpɑ:θ/	kariérna dráha
combine	/kəm'baɪn/	kombinovať
counsellor	/'kaʊnsələ/	poradca
curious about	/'kjʊəriəs əˌbaʊt/	zvedavý na (čo)
dismiss sb	/dɪs'mɪs ˌsʌmbɒdi əz/	prepustiť (koho)
diversity	/daɪ'vɜ:səti/	rôznorodosť, rozmanitosť
essential	/ɪ'senʃəl/	základný, potrebný, nevy- hnutný
find your niche	/,faɪnd jə 'ni:ʃ/	najať si to pravé miesto (zamestnanie)
flake	/fleɪk/	nespoľahlivý človek (hovo- rovo)
flexitime/flexible working	/'fleksɪtaɪm/ 'fleksəbəl ˌwɜ:kɪŋ/	pružná pracovná doba
focus on your strengths	/,fəʊkəs ɒnjə 'streŋθs/	zamerať sa na svoje silné stránky

freelancer	/ˈfriː.lɑːnsə/	osoba pracujúca na voľnej nohe
have a vocation	/,hæv ə vəʊˈkeɪʃən/	mať poslanie (povolanie)
have one true calling	/,hæv wʌn ˌtruːˈkɔːlɪŋ/	mať pravé poslanie
identify	/aɪˈdentɪfaɪ/	rozpoznať, identifikovať
imaginative	/ɪˈmædʒənətɪv/	vynaliezavý
intersection	/,ɪntəˈsekʃən/	križovatka, pretnutie
jack of all trades, master of none	/,dʒæk əv ɔːl ˈtreɪdz ˌmɑːstər əv ˈnʌn/	človek, ktorý vie všetko (všeumelec), ale zároveň nič
job-sharing	/ˈdʒɒb ʃeəriŋ/	rozdelenie, zdieľanie práce
keep your options open	/kiːp jɔːr ˌɒpʃənz ˈəʊpən/	nechať si otvorené zadné dvierka
lack purpose	/læk ˈpɜːpəs/	strácať zmysel
multipotentialite	/ˈmʌltɪpəˌtenʃɪˈæləɪt/	človek s mnohými schopnosťami
on a day-to-day basis	/ɒn əˌdeɪ təˌdeɪ ˈbeɪsɪs/	na dennej báze, každý deň sa opakujúci
part-timer	/ˌpɑːt ˈtaɪmə/	človek pracujúci na čiastočný úväzok
polymath	/ˈpɒlɪmæθ/	vzdelanec
quitter	/ˈkwɪtə/	človek, ktorý sa ľahko vzdáva
range of interests	/ˌreɪndʒ əv ˈɪntərəsts/	škála záujmov
reflect the need	/rɪˌflekt ðə ˈniːd/	odrážať potrebu
reinforce	/ˌriːənˈfɔːs/	posilniť, upevniť
rigid	/ˈrɪdʒɪd/	pevný, rigidný
seemingly	/ˈsiːmɪŋli/	zdanlivo
self-employment	/self ɪmˈplɔɪmənt/	práca na voľnej nohe
settle on	/ˈsetl ɒn/	rozhodnúť sa pre (čo)
split the work	/ˌsplɪt ðə ˈwɜːk/	rozdeliť si prácu
step out of your comfort zone	/ˌstepaʊt əv jə ˈkʌmfət ˌzəʊn/	vyjsť zo svojej komfortnej zóny
stick to	/stɪk tə/	vytrvať, vydržať pri (čom)
thrive	/θraɪv/	prosperovať, dariť sa
unrelated	/ˌʌnrɪˈleɪtɪd/	nesúvisiaci (s čím)
unwilling	/ʌnˈwɪlɪŋ/	neochotný
work flexibly	/ˌwɜːk ˈfleksəbli/	pracovať flexibilne
workforce	/ˈwɜːkfɔːs/	pracovná sila, všetci zamestnanci (firmy)
workplace	/ˈwɜːkpleɪs/	pracovisko

5.5 Grammar 4.37

abandon	/ə'bændən/	opustiť
add	/æd/	pridať
admit	/əd'mɪt/	priznať
apologise	/ə'pɒlədʒaɪz/	ospravedlniť sa
assure	/ə'ʃʊə/	uistiť
beg	/beg/	prosiť (naliehavo)
blame	/bleɪm/	viniť
brat	/bræt/	spratok, nezbedník
claim	/kleɪm/	tvrdiť
congratulate	/kən'grætʃəleɪt/	zablahoželať, gratulovať
convince	/kən'vɪns/	presvedčiť
demand	/dɪ'mɑ:nd/	žiadať, požadovať
deny	/dɪ'naɪ/	poprieť
encourage	/ɪn'kʌrɪdʒ/	podporiť
explain	/ɪk'spleɪn/	vysvetliť
family counselling	/,fæməli'kaʊnsəlɪŋ/	rodinné poradenstvo
financial support	/,fɛ'nænʃəl sə'pɔ:t/	finančná podpora
fund	/fʌnd/	financovať
household rules	/,haʊshəʊld 'ru:lz/	pravidlá domácnosti
insist	/ɪn'sɪst/	trvať (na čom)
neglected	/nɪ 'glektɪd/	zanedbaný
object	/əb'dʒekt/	predmet
order	/'ɔ:də/	objednať
persuade	/pə'sweɪd/	presvedčiť
reckon	/'rekən/	myslieť si
remind	/rɪ'maɪnd/	pripomenúť
relax the rules	/rɪ,læks ðə 'ru:lz/	uvoľniť pravidlá
spoil	/spɔɪlt/	rozmaznaný
sue sb	/'sju: ,sʌmbɒdi/	zažalovať (koho)
suggest	/sə'dʒest/	navrhnuť
take sb to court	/,teɪk ,sʌmbɒdi tə'kɔ:t/	dať (koho) na súd
turn eighteen	/,tʜ:n eɪ'ti:n/	osláviť / dovrieť osemnásť narodeniny/osemnásťiny
urge	/ɜ:dʒ/	naliehať
voluntarily	/'vɒləntərɪli/	dobrovoľne
warn	/wɔ:n/	varovať

work things out	/ˌwɜ:k ˌθɪŋz 'aʊt/	vyriešiť (veci, situáciu)
-----------------	--------------------	---------------------------

5.6 Speaking 4.38

battery	/'bætəri/	batéria
break off	/ˌbreɪk 'ɒf/	zlomiť (sa)
fuel	/'fju:əl/	palivo
have no clue	/ˌhæv nəʊ 'klu:z/	nemať tušenie
it's worth a try	/ɪts ˌwɜ:θ ə 'traɪ/	stojí to za pokus
lock	/lɒk/	zamknúť, zámok
on purpose	/ɒn 'pɜ:pəs/	úmyselne, schválne
solution	/sə'lu:ʃən/	riešenie
solve a problem	/ˌsɒlv ə 'prɒbləm/	vyriešiť problém
spill	/spɪl/	rozliať
switch sth on/off	/ˌswɪtʃ ˌsʌmθɪŋ'ɒn/'ɒf/	zapnúť/vypnúť (čo)

5.7 Use of English 4.39

acquire	/ə'kwɪə/	získať
be tied up with	/bi ˌtaɪd 'ʌp wɪð/	byť zaneprázdnený (čím)
bring sb up	/ˌbrɪŋ ˌsʌmbɒdi 'ʌp/	vychovať (koho)
casual	/'kæʒuəl/	náhodný, príležitostný
clear-out	/'klɪərəʊt/	vypratanie
come down to	/ˌkʌm 'daʊn tə/	spočívať v (čom)
come up against	/ˌkʌm ʌp ə'genst/	musieť čeliť (čomu)
come up with	/ˌkʌm 'ʌp wɪð/	prísť s (nápadom, myšlienkou)
downpour	/'daʊnpɔ:/	lejak
drop out of	/ˌdrɒp 'aʊt əv/	nedokončiť (čo), zanechať
dropout	/'drɒpaʊt/	odpadlík (zo štúdií)
entrepreneur	/ˌɒntrəprə'nɜ:z/	podnikateľ
get on with	/ˌget 'ɒn wɪð/	vychádzať s (kým)
get out of	/ˌget 'aʊt əv/	vyhnúť sa (čomu)
get round to	/ˌget 'raʊnd tə/	dostať sa k (čomu), nájsť si čas na (čo)
grow out of	/ˌgrəʊ 'aʊt əv/	vyrásť z, vzísť z (čoho)
keep up with	/ˌki:p 'ʌp wɪð/	držať krok s (kým)
leave sb behind	/ˌli:v ˌsʌmbɒdɪbi'hɑɪnd/	opustiť (koho)
letdown	/'letdaʊn/	sklamanie
look down on	/ˌlʊk 'daʊn ɒn/	pozerať sa zhora/zvrchu na (koho)
look up to	/ˌlʊk 'ʌp tə/	vzhliadať ku (komu)

make up for	/,meɪk 'ʌp fə/	vynahradiť (čo komu)
off-putting	/'ɒf.pʊtɪŋ/	odradzujúci
outset	/'aʊtset/	začiatok
put up with	/'pʊt 'ʌp wɪð/	znášať (koho, čo)
rejection	/'rɪ'dʒekʃən/	odmietnutie
run out of	/'rʌn 'aʊt əv/	spotrebovať (čo)
run-down	/'rʌn 'daʊn/	schátraný
stand up for	/'stænd 'ʌp fə/	postaviť sa za (koho)
take off	/'teɪk 'ɒf/	uchytiť sa
upbringing	/'ʌp.brɪŋɪŋ/	výchova
warm-up	/'wɔːm ʌp/	zahriatie

5.8 Writing 4.40

acknowledge	/ək'noʊlɪdʒ/	uznať
appreciated	/ə'priːʃɪeɪtɪd/	ocenený
examine/explore an issue	/ɪg.zæmɪn/ ɪk.splɔːr ən 'ɪʃuː/	zaoberať sa záležitosťou, otázkou
in terms of	/ɪn 'tɜːmz əv/	čo sa týka (čoho), z hľadiska (čoho)
intention	/ɪn'tenʃən/	zámer
lead to	/'liːd tə/	viest k
level of commitment	/'levəl əv'kɒmɪtmənt/	stupeň oddanosti, miera angažovanosti
limited	/'lɪmɪtɪd/	obmedzený
outcome	/'aʊtkʌm/	výsledok
question	/'kwɛstʃən/	otázka, spochybníť
school-leaver	/'sku:l 'liːvə/	absolvent
stimulating	/'stɪmjəleɪtɪŋ/	stimulujúci, podnetný
survey	/'sɜːveɪ/	prieskum
transferable skills	/'træns.fɜːrəbəl'skɪlz/	prenosné zručnosti
undeniably	/'ʌndɪ'næɪəbli/	nesporne
viewpoint	/'vjuːpɔɪnt/	hľadisko
with regard to	/wɪð rɪ'gɑːd tə/	ohľadom (čoho)

UNIT 6

6.1 Vocabulary 4.41

accurate	/'ækjərət/	presný
alarming	/ə'lɑːmɪŋ/	znepokojujúci

alarmingly	/ə'la:mɪŋli/	znepokojivo
appeal to	/ə'pi:l tə/	žiadať (od koho)
awash with information	/ə,wɒʃ wɪð ,ɪnfə'meɪʃən/	zaplavený informáciami
believable	/bə'li:vəbəl/	uveriteľný
bombarded with information	/bɒm,bɑ:dɪd wɪð ,ɪnfə'meɪʃən/	bombardovaný informáciami
burst into flames	/,bɜ:st ,ɪntə 'fleɪmz/	začať náhle horieť, vzplanúť
check the accuracy	/tʃek ði 'ækjərəsi/	skontrolovať presnosť
cleaning solution	/'kli:nɪŋ sə,lju:ʃən/	čistiaci prostriedok
clear commitment	/,kliə kə'mɪtmənt/	jasný záväzok
close	/kləʊs/	blízko, blízky
closely	/'kləʊsli/	blízko
critical	/'krɪtɪkəl/	kritický
critically	/'krɪtɪkli/	kriticky
deliberate	/dɪ'lɪbərət/	úmyselný
deliberately	/dɪ'lɪbərətli/	úmyselne
distinct feeling	/dɪ'stɪŋkt 'fi:lɪŋ/	odlišný pocit
distort the truth	/dɪ'stɔ:t ðə 'tru:θ/	prekrútiť pravdu
double-check facts	/,dʌbəl ,tʃek'fæktz/	prekontrolovať fakty
evaluate sources	/,ɪ,væljueɪt 'sɔ:sɪz/	vyhodnotiť zdroje
examine sth closely	/,ɪg,zæmɪn,sɪvmθɪŋ 'kləʊsli/	dôkladne preskúmať, prehlia- adnúť (čo)
eye-catching story	/,aɪ ,kætʃɪŋ 'stɔ:ri/	pútavý príbeh
fake news	/,feɪk 'nju:z/	fake news, falošné správy
falsehood	/'fɔ:lshʊd/	nepravdivosť, lož
for commercial gain	/fə kə,mɜ:ʃəl'geɪn/	pre komerčný zisk
for political gain	/fə pə,lɪtɪkəl 'geɪn/	pre politický zisk
gut feeling	/,gʌt 'fi:lɪŋ/	vnútorný pocit
have an agenda	/,hæv ən ə'dʒendə/	mať program
ignite	/'ɪg'naɪt/	zapáliť, vznietiť sa
inaccurate	/'ɪn'ækjərət/	nepresný
knowing	/'nəʊɪŋ/	znalý (veci)
knowingly	/'nəʊɪŋli/	vedome, úmyselne
long-term commitment	/,lɒŋ tɜ:m'kə'mɪtmənt/	dlhodobý záväzok
made-up	/,meɪd 'ʌp/	vymyslený
manipulate the media	/'mæ,nɪpjəleɪtðə 'mi:diə/	zmanipulovať média
mislead/misinform people	/,mɪs,lɪ:d/mɪsɪn,fɔ:m 'pi:pəl/	dezinformovať ľudí

misleading	/mɪs'liːdɪŋ/	zavádzajúci, klamlivý
newsworthy story	/ˌnjuːz,wɜːði'stɔːri/	príbeh zaujímavý pre média
not take a story at face value	/nɒt,tɛɪk ə ,stɔːri ət ,feɪs 'væljʊː/	nebrať príbeh ako bernú mincu
on a daily basis	/ɒn ə ,deɪli 'beɪsɪs/	denne, každý deň
on a regular basis	/ɒn ə ,regjələ'beɪsɪs/	pravidelne
operating theatre	/'ɒpəreɪtɪŋ ,θiətə/	operačná sála
print-based media	/,prɪnt beɪst'miːdiə/	tlačené média
question facts	/'kwɛstʃən ,fæktz/	spochybníť fakty
reliable/reputable source	/rɪ,aɪəbəl/,repjətəbəl 'sɔːs/	spoľahlivý/uznávaný zdroj
remarkable	/rɪ'mɑ:kəbəl/	pozoruhodný
remarkably	/rɪ'mɑ:kəbli/	pozoruhodne
spark	/spɑ:k/	iskra
spread fake news	/,sprɛd ,feɪk'njuːz/	šíriť fake news
tackle a problem	/,tækəl ə 'prɒbləm/	zvládnuť problém
tamper with photos	/,tæmpə wɪð'fəʊtəʊz/	manipulovať s fotkami
trust your instincts	/,trʌst jər'ɪnstɪŋkts/	dôverovať/veriť svojim inštinktom
winnings	/'wɪnɪŋz/	peňažná výhra
6.2 Grammar 4.42		
flat tyre	/'flæt taɪə/	prázdna pneumatika
invent a story	/'ɪn,vɛnt ə 'stɔːri/	vymyslieť si príbeh
oversleep	/,əʊvə'sliːp/	zaspať
starving	/'stɑːvɪŋ/	hladný
subtitles	/'sʌb,tʌɪtlz/	titulky
6.3 Listening 4.43		
alteration	/,ɔːltə'reɪʃən/	zmena, úprava
animal cruelty	/,ænəmə'l 'kruːəlti/	týranie zvierat
animal rights	/,ænəmə'l 'raɪts/	práva zvierat
anonymity	/,ænə'nɪməti/	anonymita
authenticate	/'ɔːθentɪkeɪt/	overiť, potvrdiť pravosť
authority	/'ɔːθɒrəti/	autorita
background	/'bækgraʊnd/	pozadie
bar code	/'bɑː kəʊd/	čiarový kód
butcher	/'bʊtʃə/	mäsiar
commit an offence	/'kɒmɪt ən ə'fɛns/	spáchať priestupok
confirm	/'kɒn'fɜːm/	potvrdiť

equality	/ɪ'kwɒləti/	rovnosť
ethical issue	/,eθɪkəl 'ɪʃuː/	etický problém
express	/ɪk'spres/	vyjadriť
fairness	/'feərnəs/	spravodlivosť
float away	/,fləʊt ə'wei/	odlietnuť /odplávať preč
genuine	/'dʒenjuɪn/	skutočný
identity	/aɪ'dentəti/	identita
make a statement	/,meɪk ə'steɪtmənt/	urobiť vyhlásenie
out of reach	/aʊt əv ri:tʃ/	mimo dosah, nedosiahnuteľný
paintbrush	/'peɪntbrʌʃ/	maliarsky štetec
peaceful protest	/,piːsfəl 'prəʊtest/	mierumilovný protest
protect your identity	/prə'tekt jə'rɑː'dentəti/	chrániť svoju identitu
protestor	/'prɒ'testə/	protestujúci, odporca
raise awareness	/,reɪz ə'weənəs/	zvýšiť povedomie
recognised	/'rekəɡnaɪzd/	uznávaný
remain anonymous	/'riːmeɪnə'nɒnəməs/	zostať v anonymite
stencil	/'stensəl/	šablóna
strong belief	/'strɒŋ bə'liːf/	silná viera
substitute	/'sʌbstətjuːt/	nahradiť
treatment of animals	/'triːtmənt əv'æniməlz/	zaobchádzanie so zvieratami
unconfirmed rumour	/,ʌnkən'fɜːmd'ruːmə/	nepotvrdená fáma
underlying message	/,ʌndə'laɪ-ɪŋ 'mesɪdʒ/	skrytá správa, posolstvo

6.4 Reading 4.44

airbrush	/'eəbrʌʃ/	retušovať
at arm's length	/ət 'ɑːmz ,lenθ/	na dĺžku ramena
become mainstream	/'biːklʌm'meɪnstriːm/	stať sa bežný
blurred	/'blɜːd/	rozmazaný, neostrý
body dysmorphic disorder	/'bɒdɪdɪs'mɔːfɪk dɪs'ɔːdə/	telesná dysmorfická porucha
capture a memorable moment	/'kæptʃə ə 'memərəbəl ,məʊmənt/	zachytiť pamätný okamžik
crop images	/'krɒp 'ɪmɪdʒɪz/	orezať obrázky
cute	/'kjuːt/	roztomilý, pekný
date back to	/'deɪt ,bæk tə/	pochádzať z doby
declare	/'diːkleə/	prehlásiť
defect	/'diːfekt/	vada, nedostatok
duchess	/'dʌtʃəs/	vojvodkyňa

duck-face	/ˈdʌkfets/	duck face, výraz s našpúlenou perou
facial	/ˈfeɪʃəl/	tvárový
gain popularity	/ˌgeɪn ˌpɒpjəˈlærəti/	získať popularitu
harmless	/ˈhɑːmləs/	neškodný
have a habit of	/ˌhæv ə ˈhæbɪt əv/	mať vo zvyku (čo)
in focus/out of focus	/ɪn ˈfəʊkəs/aʊtəv ˈfəʊkəs/	zaostrený/nezaostrený
lens	/lenz/	šošovka, objektív
make a claim	/ˌmeɪk ə ˈkleɪm/	vzniesť nárok (na čo)
mental health problem/ condition	/ˌmentl ˈhelθ ˌprɒbləm/ kənˌdɪʃən/	problém s duševným zdravím
origin	/ˈɒrɪdʒɪn/	pôvod
originate	/əˈrɪdʒəneɪt/	vzniknúť
pose for a photo	/ˌpəʊz fər ə ˈfəʊtəʊ/	pózovať na fotku
refer to	/rɪˈfɜː tə/	odkazovať na (čo)
retouch images	/ˌriːˌtʌʃ ˈɪmɪdʒɪz/	retušovať fotky
seek	/siːk/	hľadať, vyhľadať
shake sth off	/ʃeɪk ˌsʌmθɪŋ ˈɒf/	striasť (čo), zbaviť sa (čoho)
sharp	/ʃɑːp/	ostrý
shot	/ʃɒt/	snímok
snap	/snæp/	fotka
snap a selfie	/ˌsnæp ə ˈselfi/	cvaknúť/vyfotiť selfie
take a shot/a snap	/ˌteɪk ə ˈʃɒt/ə ˈsnæp/	vyfotiť/nasnímať fotku
tousle	/ˈtaʊzəl/	rozstrapatiť
treat	/triːt/	vyliečiť
trigger	/ˈtrɪɡə/	spustiť, vyvolať
wink	/wɪŋk/	mrknúť
zoom in/zoom out	/ˌzuːm ˈɪn/ˌzuːm ˈaʊt/	priblížiť/oddeliť
6.5 Grammar 4.45		
fictional character	/ˌfɪkʃənəlˈkærəktə/	vymyslená postava
screen	/skriːn/	plátno
6.6 Speaking 4.46		
awareness-raising campaign	/əˈweənəs ˌreɪzɪŋ kæmˌpeɪn/	kampaň zvyšujúca povedomie
convinced	/kənˈvɪnst/	presvedčený
creature	/ˈkriːtʃə/	stvorenie, tvor
desirable	/dɪˈzaɪərəbəl/	žiadúci, vhodný

do harm	/,du: 'hɑ:m/	ublížiť
emphasise	/'emfəsaɪz/	zdôrazniť
engage with	/'ɪn'geɪdʒ wɪð/	zapojiť sa do (čoho)
firmly	/'fɜ:mli/	pevne
for the sake of	/'fə ðə 'seɪk əv/	kvôli (komu, čomu), v záujme (koho, čoho)
frankly	/'fræŋkli/	úprimne povedané
fur	/'fɜ:/	kožušina
fur trade	/'fɜ: treɪd/	obchod s kožušinami
general public	/'dʒenərəl 'pʌblɪk/	široká verejnosť
glamorous	/'glæməərəs/	okúzľujúci, atraktívny
hand out leaflets	/'hænd ,aʊt 'li:fli:ts/	rozdávať letáky
involvement	/'ɪn'vɒlvmənt/	účasť, zapojenie
make a difference	/'meɪk ə 'dɪfərəns/	mať význam
make your point	/'meɪk jə 'pɔɪnt/	vyjadriť svoj názor
member of the public	/'membər əv ðə 'pʌblɪk/	verejnosť
obviously	/'ɒbvɪəslɪ/	zrejme
peacefully	/'pi:sfəli/	pokojne
petition	/'pɛ'tɪʃən/	petícia
prevent from	/'prɪ'vent frəm/	zabrániť, predísť (čomu)
promote awareness	/'prə,məʊtə'weənəs/	zvýšiť povedomie
protest march	/'prəʊtest ,mɑ:tʃ/	protestný pochod
public figure	/'pʌblɪk 'fɪgə/	verejne známa osobnosť
receive criticism	/'ri:si:v 'krɪtəsɪzəm/	dostať kritiku
regrettably	/'rɪ'gretəbli/	bohužiaľ, nanešťastie
take notice of	/'teɪk 'nəʊtɪs əv/	všimáť si (čoho), venovať pozornosť (čomu)
vital	/'vaɪtl/	životne dôležitý, nevyhnutný

6.7 Use of English 4.47

background	/'bækgraʊnd/	pozadie
backup	/'bækʌp/	podpora
blood-red	/'blʌd red/	krvavo červený
blow-by-blow	/'bləʊ baɪ 'bləʊ/	podrobný, detailný
breaking news	/'breɪkɪŋ 'nju:z/	mimoriadne správy
broad-shouldered	/'brɔ:d 'ʃəʊldəd/	majúci široké ramená
bush	/'bʊʃ/	krovie
car company	/'kɑ: 'kʌmpəni/	automobilová firma
charcoal-grey	/'tʃɑ:kəʊl ,ɡreɪ/	uhlovo šedý

commercial break	/kə,mɜːʃəl 'breɪk/	komerčná prestávka
company car	/,kʌmpəni 'kɑː/	firemné auto
copy editor	/'kɒpi ,edɪtə/	redaktor
crack down on	/'kræk 'daʊn ɒn/	posvietiť si, zakročiť proti (komu, čomu)
crackdown on	/'krækdaʊn ɒn/	zákrok, zásah proti (komu)
curly-haired	/'kɜːli 'heəd/	majúci kučeravé vlasy
dash	/dæʃ/	ponáhľať sa, letieť
deep sea	/diːp 'siː/	hlbokomorský
fact-checker	/'fækt 'tʃekə/	kontrolór faktov
far-fetched	/'fɑː 'fetʃt/	pritiahnutý za vlasy, nepravdepodobný
flat-footed	/'flæt 'fʊtɪd/	majúci ploché nohy, neo-hrabaný
float	/fləʊt/	vznášať sa
foreign affairs	/'fɔːrɪn ə'feəz/	zahraničné udalosti
frill	/'frɪl/	volánik
green screen	/'griːn 'skriːn/	zelené plátno/obrazovka
health check	/'helθ 'tʃek/	zdravotná prehliadka
heartwarming	/'hɑːt,wɔːmɪŋ/	pri srdci hrejúci, dojemný
hideous	/'hɪdiəs/	škaredý, strašný
high-quality	/'haɪ 'kwɒləti/	vysoko kvalitný
ill-advised	/'ɪl əd'vaɪzd/	nerozumný
irresistible	/'ɪrɪ'zɪstəbəl/	neodolateľný
kind-hearted	/'kaɪnd 'hɑːtɪd/	dobrosrdečný
lemon-yellow	/'lemən 'jeləʊ/	citrónovo žltý
lifetime supply	/'laɪftaɪm sə'plaɪ/	doživotná zásoba
lime-green	/'laɪm 'griːn/	limetkovo zelený
long-legged	/'lɒŋ 'legəd/	dlhonohý
makeup	/'meɪkʌp/	make-up
mess up	/'mes 'ʌp/	pokaziť
morning show	/'mɔːnɪŋ 'ʃəʊ/	ranný/á program/show
mouth-watering	/'maʊθ ,wɔːtərɪŋ/	z ktorého sa zbiehajú sliny, lahodný
news anchor	/'njuːz 'æŋkə/	moderátorka/moderátor správ
news station	/'njuːz 'steɪʃən/	spravodajská stanica
news stories	/'njuːz 'stoːrɪz/	spravodajské reportáže

newsreader	/ˈnjuːzˌriːdər/	hlásateľ/hlásateľka správ
nonstop	/ˌnɒnˈstɒp/	neustále
nut-brown	/ˌnʌt ˈbraʊn/	orieškovo hnedý
on air	/ɒn ˈeə/	naživo
ordeal	/ɔːˈdiːl/	utrpenie
overwhelmed	/ˌəʊvəˈwelmd/	ohromený
overview	/ˈəʊvəvjuː/	prehľad
present-day	/ˈprezənt deɪ/	súčasný, dnešný
rehearse	/rɪˈhɜːs/	skúšať, nacvičovať
report on	/rɪˈpɔːt ɒn/	ohlásiť (čo), podať správu o (čom)
rosy-cheeked	/ˌrəʊzi ˈtʃiːkt/	ružolíci
short-lived	/ʃɔːt ˈlɪvd/	majúci krátke trvanie
sky-blue	/ˌskaɪ ˈbluː/	blankytne modrý
snow-white	/ˌsnəʊ ˈwaɪt/	snehovo biely
state-of-the-art	/ˌsteɪt əv ði ˈɑːt/	najmodernejší
stripe	/straɪp/	pruh, prúžok
sunburnt	/ˈsʌnbɜːnt/	spálený od slnka
superimpose	/ˌsuːpəɪmˈpəʊz/	prekryť
tangled up	/ˈtæŋɡəld ʌp/	zamotaný
thin-lipped	/ˌθɪn ˈlɪpt/	majúci úzke pery
tongue-tied	/ˈtʌŋ ˈtaɪd/	neschopný slova
thorny	/ˈθɔːni/	tŕnistý
TV station	/ˌtiː ˈviː ˌsteɪʃən/	televízna stanica
unheard-of	/ʌnˈhɜːd əv/	neslýchaný, nevídaný
unhurt	/ʌnˈhɜːt/	nezranený
user-friendly	/ˌjuːzə ˈfrendli/	užívateľsky prívetivý
waist-high	/ˌweɪst ˈhaɪ/	vysoký pás
weather-beaten	/ˈweðə ˌbiːtn/	ošľahaný vetrom
weatherproof	/ˈweðəpruːf/	odolný voči poveternostným vplyvom
withdraw	/wɪðˈdrɔː/	stiahnuť, odstrániť
worn-out	/ˌwɔːn ˈaʊt/	vyčerpaný
voice recognition	/ˈvɔɪs rekəɡˌnɪʃən/	rozpoznanie hlasu

6.8 Writing 4.48

dark	/dɑːk/	temný, zlovestný
enter a competition	/ˌentər əˌkɒmpəˈtɪʃən/	zúčastniť sa súťaže

family ties	/ˈfæməli taɪz/	rodinné väzby
genre	/ˈʒɒnrə/	žáner
go missing	/ˌgəʊ ˈmɪsɪŋ/	stratiť sa
gripping	/ˈgrɪpɪŋ/	napínavý
heavily influenced	/ˌhevəli ˈɪnfluənst/	silne ovplyvnený
hilarious	/hɪˈleəriəs/	veľmi veselý
nostalgic	/nɒˈstældʒɪk/	nostalgický
opening scene	/ˌəʊpənɪŋ ˈsi:n/	úvodná scéna
plot	/plɒt/	zápletká
predictable	/prɪˈdɪktəbəl/	predvídateľný
soundtrack	/ˈsaʊndtræk/	soundtrack
spoiler	/ˈspɔɪlə/	spojler
spot	/spɒt/	zahliadnuť, spozorovať
terrifying	/ˈterəfaɪ-ɪŋ/	desivý
threaten	/ˈθreɪn/	hroziť, vyhrážať sa
twists and turns	/ˌtwɪsts ən ˈtɜ:nz/	zvraty a zápletky
unforgettable	/ˌʌnfəˈgetəbəl/	nezabudnuteľný
villain	/ˈvɪlən/	zloduch, záporná postava
well-reviewed	/ˌwel rɪˈvju:d/	s dobrými recenziami

UNIT 7

7.1 Vocabulary 4.49

acceptance speech	/əkˈseptənsˌspi:tʃ/	ďakovná reč
acid	/ˈæsɪd/	kyselina
addition	/əˈdɪʃən/	prídavok, dodatok
algorithm	/ˈælgərɪðəm/	algoritmus
apply	/əˈplai/	použiť, aplikovať
atom	/ˈætəm/	atóm
award a prize	/əˌwɔ:d ə ˈpraɪz/	udelíť ocenenie
base	/beɪs/	základ, báza
become an expert in	/bɪˌkʌm ən ˈekspɜ:t ɪn/	stať sa expertom na (čo)
calculation	/ˌkælkjəˈleɪʃən/	výpočet, kalkulácia
capable of doing sth	/ˈkeɪpəbəl əvˌdu:ɪŋ ˌsʌmθɪŋ/	schopný (čoho)
coin a term	/kɔɪn ə tɜ:m/	vymyslieť, po prvýkrát použiť termín
collaborate with	/kəˈlæbəreɪt wɪð/	spolupracovať s

collect	/kə'lekt/	zbierať
contribution	/,kɒntrə'bjʊ:ʃən/	príspevok, prínos
credit sb with	/'kredɪt ,sʌmbɒdi wið/	pripísať v prospech (koho)
discriminate against sb	/dɪ'skrɪməneɪt ə,ɡenst ,sʌm- bɒdi/	diskriminovať (koho)
division	/də'vɪzən/	rozdelenie
electron	/'ɪlektɹɒn/	elektrón
element	/'eləmənt/	prvok
equation	/'ɪkweɪzən/	rovnica
extinct	/'ɪk'stɪŋkt/	vyhynutý
fellow scientists	/'feləʊ 'saɪəntɪsts/	kolegovia vedci
fossil	/'fɒsəl/	skamenelina, fosília
fraction	/'frækʃən/	zlomok
gain recognition	/'geɪn ,rekəg'nɪʃən/	získať uznanie
gender gap	/'dʒendə ɡæp/	priepasť (rozdiel) medzi pohlaviami
have access to	/'hæv 'ækses tə/	mať prístup k (čomu)
have an aptitude for	/'hæv ən 'æptɪtju:d fə/	mať vlohy, talent na (čo)
injustice	/'ɪn'dʒʌstəs/	nespravodlivosť, krivda
make a contribution	/'meɪk ə,kɒntrə'bjʊ:ʃən/	prispieť, zaslúžiť sa (o čo)
make reference to/refer to	/'meɪk'refərəns tə/'rɪ'fɜ: tə/	odkazovať k (čomu)/na (čo)
marine reptile	/'məri:n ,reptail/	morský plaz
molecular structure	/'mɒləkjələ'strʌktʃə/	molekulárna štruktúra
multiplication	/'mʌltɪplə'keɪʃən/	násobenie
name sth after sb	/'neɪm ,sʌmθɪŋ,ɑ:ftə ,sʌmbɒdi/	pomenovať (čo) po (kom)
nucleus	/'nju:klɪəs/	jadro
outer space	/'aʊtə speɪs/	vesmír, medziplanetárny priestor
periodic table	/'pɪəri'ɒdɪk 'teɪbəl/	periodická tabuľka
provided (that)	/'prə'vaɪdəd (ðæt)/	pokiaľ, za predpokladu (že)
radioactivity	/'reɪdɪəʊæk'tɪvəti/	rádioaktivita
radiation	/'reɪdɪ'eɪʃən/	žiarenie, radiácia
receive a mention	/'rɪ,sɪ:v ə 'menʃən/	byť spomenutý
recognise an achievement	/'rekəɡnaɪz ən ə'tʃɪ:vmənt/	oceniť úspech
relativity	/'relə'tɪvəti/	relativita
remarkable	/'rɪ'mɑ:kəbəl/	pozoruhodný
see the potential	/'si: ðə pə'tenʃəl/	vidieť potenciál
subtraction	/'sʌb'trækʃən/	odčítanie

supervisor	/ˈsuːpəvaɪzə/	vedúci
theory of relativity	/ˌθɪəri əvˌreleˈtɪvəti/	teória relativity
value	/ˈvæljuː/	hodnota
velocity	/vəˈlɒsəti/	rýchlosť (fyzikálna)
win the respect	/ˌwɪn ðə rɪˈspekt/	získať rešpekt

7.2 Grammar 4.50

ban	/bæn/	zakázať, zákaz
bleep	/bli:p/	pípať
periodically	/ˌpɪəriˈɒdɪkli/	pravidelne
plug	/ˈplʌɡ/	zapojiť
unplug	/ʌnˈplʌɡ/	odpojiť

7.3 Listening 4.51

(be) on the rise	/ˌ(bɪ) ɒn ðə ˈraɪz/	(byť) na vzostupe
bring in	/ˌbrɪŋ ˈɪn/	zaviest'
come out	/ˌkʌm ˈaʊt/	vyjsť v známosť/von (pravda)
commuter	/kəˈmjʊ:tə/	dochádzajúci
distracted	/dɪˈstræktɪd/	rozrušený, nepozorný, rozptýlený
exit	/ˈegzɪt/	výjazd, východ
figure	/ˈfɪɡə/	číslo, údaj
figure sth out	/ˌfɪɡə ˌsʌmθɪŋ ˈaʊt/	prísť na (čo), vymyslieť (čo)
go in for	/ˌgəʊ ˈɪn fə/	robiť (čo), venovať sa (čomu)
look up directions	/ˌlʊk ˌʌpdaɪˈrekʃənz/	hľadať si cestu
moped	/ˈməʊpəd/	moped
motorway	/ˈməʊtəweɪ/	diaľnica
offence	/əˈfens/	priestupok
offender	/əˈfendə/	páchatel'
price range	/ˈpraɪs ˌreɪndʒ/	cenové rozpätie
reveal	/rɪˈvi:l/	odhaliť
robbery	/ˈrɒbəri/	lúpež
route	/ru:t/	cesta, trasa
sat-nav	/ˈsæt nəv/	satelitná navigácia
security measures	/sɪˈkjʊərəti ˌmeʒəz/	bezpečnostné opatrenia
stick to	/ˈstɪk tə/	držať sa (čoho)
storage	/ˈstɔːrɪdʒ/	úložisko
store	/stɔː/	uložiť
sufficient	/səˈfɪʃənt/	dostatočný

take advantage of	/ˌteɪk əd'vɑːntɪdʒəv/	využiť (čo)
talk sb into	/ˌtɔːk ˌsʌmbədi 'ɪntə/	prehovoriť, ukecať (koho) na (čo)
target	/'tɑːɡət/	vybrať si za cieľ, zamerať sa na (koho, čo)
theft	/θeft/	krádež
throw sth in	/ˌθrəʊ ˌsʌmθɪŋ 'ɪn/	prihodiť zadarmo
top-of-the-range	/ˌtɒp əv ðə 'reɪndʒ/	najlepší, najkvalitnejší
turn around	/ˌtɜːn ə'raʊnd/	otočiť sa
urge sb to do sth	/'ɜːdʒ ˌsʌmbədi tə'duː ˌsʌmθɪŋ/	naliehať, nabádať (koho) k (čomu)
wind sb up	/ˌwaɪnd ˌsʌmbədi 'ʌp/	štváť, rozčuľovať (koho), vytočiť (koho)
word processing	/'wɜːd ˌprəʊsesɪŋ/	spracovanie textu

7.4 Reading 4.52

advice	/əd'vaɪs/	rada
advisable	/əd'vaɪzəbəl/	vhodný, hodiaci sa
advise	/əd'vaɪz/	poradiť
allergy	/'ælədʒi/	alergia
apply	/ə'plai/	týkať sa, aplikovať
archaea	/ɑː'kiːə/	archea (v biológii)
asthma	/'æsmə/	astma
autism	/'ɔːtɪzəm/	autizmus
beneficial	/'beneʃiəl/	prínosný, prospešný
benefit	/'benəfɪt/	úžitok, prospech
biodiversity	/'baɪəvɪdərɪ'tiːsəti/	biodiverzita
boost	/'buːst/	podporiť, povzbudiť
cell	/sel/	bunka
chopping board	/'tʃɒpɪŋ ˌbɔːd/	doska na krájanie
cleanliness	/'klenlɪnəs/	čistota
community	/'kə'mjuːnəti/	spoločenstvo
condition	/'kən'dɪʃən/	podmienka, ochorenie
depression	/'diːpreʃən/	depresia
derived	/'dɪˈraɪvd/	odvodený
detach	/'dɪ'tætʃ/	oddeliť, odlúčiť
diabetes	/'daɪə'biːtiːz/	cukrovka
digest	/'daɪ'dʒest/	tráviť
digestion	/'daɪ'dʒestʃən/	trávenie

digestive system	/daɪ'dʒestɪv ,sɪstəm/	tráviaca sústava
essentials	/ɪ'sentʃəlz/	nevyhnutnosti, základné veci
excessive	/ɪk'sesɪv/	nadmerný, nadbytočný, prehnaný
exposed	/ɪk'spəʊzd/	vystavený (čomu)
fight off	/,faɪt 'ɒf/	odraziť, zahnať
fingerprint	/'fɪŋgə,prɪnt/	otlačok prsta
fumes	/fju:mz/	výpary
fungi	/'fʌŋgi:/	huby, plesne
genetic factor	/dʒə'netɪk 'fæktə/	genetický faktor
germ	/dʒɜ:m/	baktéria
grow in number	/'grəʊ ɪn 'nʌmbə/	nárast (počet)
gut	/gʌt/	črevo
harm	/hɑ:m/	ublížiť, uškodiť
harmful	/'hɑ:mfəl/	škodlivý
hidden away	/'hɪdn ə'weɪ/	schovaný, skrytý
immune system	/ɪ'mju:n ,sɪstəm/	imunitný systém
infection	/ɪn'fekʃən/	infekcia
impact	/'ɪmpækt/	dopad, vplyv, dosah
instant	/'ɪnstənt/	okamžitý
irritant	/'ɪrətənt/	dráždidlo, dráždivá látka
linked back to	/'lɪŋkt bæk tə/	súvisiaci s (čím)
lung condition	/'lʌŋ kən'dɪʃən/	pľúcna choroba
medicate	/'medɪkeɪt/	liečiť
medicinal	/'mɛ'dɪsənəl/	liečivý
medicine	/'medsən/	medicína, liek
microbe	/'maɪkrəʊb/	mikrób
microbiome	/'maɪkrəʊ'baɪəʊm/	mikrobiom
nervous system	/'nɜ:vəs ,sɪstəm/	nervová sústava
nurture	/'nɜ:tʃə/	pestovať, živiť
nutrients	/'nju:triənts/	živiny
obesity	/əʊ'bi:səti/	obezita
pathogen	/'pæθədʒən/	patogén
pollen allergy	/'pɒlən ,ælədʒi/	peľová alergia
provide	/'prə'vaɪd/	poskytnúť
raw	/rɔ:/	surový
regulate	/'regjələɪt/	regulovať, upravovať

regulation	/ˌregjəˈleɪʃən/	regulácia
regulatory	/ˌregjəˈleɪtəri/	regulačný
respiratory system	/rɪˈspɪrətəriˌsɪstəm/	dýchacia sústava
respond	/rɪˈspɒnd/	odpovedať, reagovať
response	/rɪˈspɒns/	odpoveď, reakcia
responsive	/rɪˈspɒnsɪv/	vnímový, reagujúci
rinse	/rɪns/	opláchnuť
risk of infection	/ˌrɪsk əv ɪnˈfekʃən/	nebezpečenstvo infekcie
rub	/rʌb/	trieť, masírovať
saliva	/səˈlaɪvə/	sliny, slina
sanitation	/ˌsænəˈteɪʃən/	hygienické opatrenia
sanitiser	/ˈsænətáɪzə/	dezinfekčný prostriedok
skip	/skɪp/	preskočiť, vynechať
sloppy	/ˈslɒpi/	uslintaný
soil	/sɔɪl/	pôda
spotless	/ˈspɒtles/	bez poškvrny, perfektne čistý
strike a balance	/straɪk ə ˈbæləns/	dosiahnuť rovnováhu
surface	/ˈsɜːfəs/	povrch
thoroughly	/ˈθɒrəli/	dôkladne, detailne

7.5 Grammar 4.53

advancement	/ədˈvɑːnsmənt/	pokrok
breakthrough	/ˈbreɪkθruː/	prelom
decreasing	/diːˈkriːsɪŋ/	klesajúci
even number	/ˌiːvən ˈnʌmbə/	párne číslo
increasing	/ɪnˈkriːsɪŋ/	rastúci
invent	/ɪnˈvent/	vynájsť
leap out	/ˌliːp ˈaʊt/	vyskočiť
measure	/ˈmeʒə/	zmerať
numeral	/ˈnjuːməɹəl/	číslovka, číslica
odd number	/ˌɒd ˈnʌmbə/	nepárne číslo
scholar	/ˈskɒlə/	vedec, vzdelanec
unlimited	/ʌnˈlɪmɪtəd/	neobmedzený
volume	/ˈvɒljuːm/	objem

7.6 Speaking 4.54

artificial intelligence	/ˌɑːtɪˈfɪʃəlɪnˈtelədʒəns/	umelá inteligencia
clarification	/ˌklærəfəˈkeɪʃən/	objasnenie, vysvetlenie

exhibition	/,eksə'biʃən/	výstava
fully-automated	/,fʊli 'ɔ:təmeɪtəd/	plne automatizovaný
kick back	/kɪk bæk/	vyraziť si, dať si pohov
mind-blowing	/'maɪnd ,bləʊɪŋ/	neuveriteľný, ohromujúci
perform an operation	/pə'fɔ:m ən,ɒpə'reɪʃən/	vykonať operáciu
range of movement	/'reɪndʒ əv'mu:vmənt/	rozsah pohybu
remote	/'ri:məʊt/	vzdialený, diaľkový
robotic surgeon	/'rəʊ,bɒtɪk 'sɜ:dʒən/	robotický chirurg
scary	/'skeəri/	desivý
steady	/'stedi/	pokojný, stabilný
surgical unit	/'sɜ:dʒɪkəl ju:nət/	chirurgická jednotka
voice command	/'vɔɪs kə'mɑ:nd/	hlasový príkaz

7.7 Use of English 4.55

account for	/ə'kaʊnt fə/	vysvetliť, objasniť (čo)
actually	/'æktʃʊəli/	vlastne
advance	/əd'vɑ:ns/	postupovať
affect	/ə'fekt/	ovplyvniť, postihnúť
after all	/'ɑ:ftə ɔ:l/	napokon, koniec koncov
alike	/ə'laɪk/	podobný
alone	/ə'ləʊn/	sám, samotný
arise	/ə'raɪz/	nastať, vzniknúť
assure	/ə'ʃʊə/	uistiť
breath	/breθ/	dych
breathe	/'bri:ð/	dýchať
cite	/'saɪt/	citovať
civilian	/'sə'vɪljən/	civilista
commercial aircraft	/'kɜ:mɜ:ʃjəl'eəkra:ft/	dopravné lietadlo
comprise	/'kɜ:m'praɪz/	pozostávať, skladať sa z (čoho), obsahovať
conscious	/'kɒnʃəs/	vedomý
consist of	/'kɒn'sɪst əv/	skladať sa z (čoho)
currently	/'kʌrəntli/	momentálne
data	/'deɪtə/	dáta, údaje
date	/'deɪt/	dátum, termín
dependant	/'dɪ'pendənt/	závislá/vyživovaná osoba v rodine
dependent	/'dɪ'pendənt/	závislý

desert	/ˈdezət/	púšť
dessert	/dɪˈzɜ:t/	dezert
determine	/dɪˈtɜ:mɪn/	určiť
economic	/ˌekəˈnɒmɪk/	ekonomický
economical	/ˌekəˈnɒmɪkəl/	úsporný, hospodárny
effect	/ɪˈfekt/	účinnok, efekt
emigrate	/ˈeməɡreɪt/	emigrovať
ensure	/ɪnˈʃʊə/	zaistiť
eventually	/ɪˈventʃuəli/	nakoniec
exact	/ɪɡˈzækt/	presný
finally	/ˈfaɪnəl-i/	konečne
gather	/ˈɡæðə/	zhromaždiť (sa)
genial	/ˈdʒi:niəl/	vľúdny
historic	/hɪˈstɔ:rɪk/	historický (dejinný)
historical	/hɪˈstɔ:rɪkəl/	historický (skutočne existujúci v minulosti)
ice cap	/ˈaɪs kæp/	ľadová čiapka
immigrate	/ˈɪmɪɡreɪt/	imigrovať, prisťahovať sa
in a nutshell	/ɪn ə ˈnʌtʃəl/	v kocke, stručne
include	/ɪnˈklu:d/	zahrňovať, obsahovať
insure	/ɪnˈʃʊə/	poistiť (si/sa)
lastly	/ˈlɑ:stli/	nakoniec, na záver
lately	/ˈleɪtli/	v poslednej dobe, nedávno
lay	/leɪ/	položiť
lie	/laɪ/	klamať
likely	/ˈlaɪkli/	pravdepodobný
locate	/ləʊˈkeɪt/	lokalizovať, nájsť, umiestniť
lone	/ləʊn/	sám, osamotený
lonely	/ˈləʊnli/	osamelý
loose	/lu:s/	voľný
lose	/lu:z/	stratiť
migrate	/maɪˈɡreɪt/	sťahovať sa, migrovať
occasion	/əˈkeɪʒən/	príležitosť, udalosť
opportunity	/ˌɒpəˈtju:nəti/	príležitosť, šanca
practice	/ˈpræktɪs/	cvičenie, prax
practise	/ˈpræktɪs/	precvičovať

precede	/prɪ'si:d/	predchádzať
principal	/'prɪnsəpəl/	riaditeľ, riaditeľka
principle	/'prɪnsəpəl/	princíp
proceed	/prə'si:d/	pokračovať, postupovať
rainfall	/'reɪnfɔ:l/	dažd'ové zrážky
raise	/reɪz/	zdvihnúť, zvýšiť
receiver	/rɪ'si:vəl/	prijímač, slúchadlo
rise	/raɪz/	vzostup, nárast
sensible	/'sensəbəl/	rozumný
sensitive	/'sensətɪv/	citlivý
sight	/saɪt/	zrak, dohľad
site	/saɪt/	mesto, stránka
source of gravity	/'sɔ:s əv 'grævətɪ/	zdroj gravitácie
submarine	/'sʌbməri:n/	ponorka
take sth into account	/'teɪk 'sʌmθɪŋ,ɪntu ə'kaʊnt/	vziať do úvahy (čo)
weather	/'weðə/	počasie
whether	/'weðə/	či

7.8 Writing 4.56

basement	/'beɪsmənt/	suterén, pivnica
gasp	/'gɑ:sp/	zalapať po dychu
giggle	/'gɪgəl/	huhňať sa, chichotať sa
glow	/'gləʊ/	žiariť
headquarters	/'hed,kwɔ:təz/	ústredie
piercing	/'pɪəsɪŋ/	piercing
scream	/'skri:m/	revať, kričať
sigh	/'saɪ/	vzdychnúť, povzdychnúť si
snap	/'snæp/	vyšteknuť, odseknúť
sob	/'sɒb/	vzlykať
whisper	/'wɪspə/	šepkať
yell	/'jel/	jačať, kričať

UNIT 8**8.1 Vocabulary 4.57**

biodegradable	/'baɪəʊdɪ'greɪdəbəl/	biologicky odbúrateľný
breeding ground	/'bri:dɪŋ graʊnd/	zdroj, živná pôda
built-up area	/'bɪlt,ʌp 'eəriə/	husto zastavaná oblasť

contamination	/kən,tæmə'neɪʃən/	zamorenie, znečistenie
countryside	/'kʌntrisaɪd/	vidiek, príroda
current	/'kʌrənt/	prúd
discard	/dɪs'kɑ:d/	vyhodiť
ditch	/dɪtʃ/	priekopa
eco-warrior	/'i:kəʊ,wɒriə/	ekologický aktivista
extinction	/'ɪk'stɪŋkʃən/	vyhynutie
food chain	/'fu:d,tʃeɪn/	potravinový reťazec
foothills	/'fʊt,hɪl/	podhorie
gust of wind	/'gʌst əv 'wɪnd/	poryv vetra
hatch	/'hætʃ/	vyliahnúť sa, vykl'úvať sa
(have a) narrow escape	/(hæv ə),nærəʊ ɪ'skeɪp/	(uniknúť) o vlások
in captivity	/'ɪn kæp'tɪvətɪ/	v zajatí
irreparable damage	/'ɪ,repərəbəl'dæmɪdʒ/	nenapraviteľná škoda
leafy	/'li:fi/	zelený, listnatý
litter	/'lɪtə/	smeti, odpadky
meadow	/'medəʊ/	lúka
migration	/'maɪ'greɪʃən/	migrácia
natural habitat	/'nætʃərəl 'hæbɪtæt/	prírodné prostredie, miesto výskytu
on the loose	/'ɒn ðə 'lu:s/	na slobode
orchard	/'ɔ:tʃəd/	sad
park warden	/'pɑ:k 'wɔ:dn/	správca parku
patch	/'pætʃ/	škvrna
plain	/'pleɪn/	pláň, planina
plastic waste	/'plæstɪk 'weɪst/	plastový odpad
ploughed field	/'pləʊd 'fi:ld/	zorané pole
predator	/'predətə/	predátor
prey	/'preɪ/	korisť
release into the wild	/'ri:li:s ,ɪntə ðə'waɪld/	vypustiť do divočiny
reunite	/'ri:ju:'naɪt/	znovu sa zísť
roam	/'rəʊm/	túlať sa
set free	/'set fri:/	oslobodiť
single-use plastics	/'sɪŋɡəl ju:s'plæstɪks/	plasty na jedno použitie
stream	/'stri:m/	potok
tern	/'tɜ:n/	rybár (vták)

thriving population	/ˌθraɪvɪŋˌpɒpjəˈleɪʃən/	úspešná, prosperujúca populácia
trapped	/træpt/	uväznený
trash	/træʃ/	odpad
8.2 Grammar 4.58		
campsite	/'kæmpsaɪt/	kemp
for a change	/fər ə 'tʃeɪndʒ/	pre zmenu
lounge	/laʊndʒ/	polihovať, hovieť si
raft	/rɑːft/	raft
sunbed	/'sʌnbɛd/	plážové ležadlo
sunscreen	/'sʌnskriːn/	opaľovací krém
white water rafting	/ˌwaɪt ˌwɔːtəˈrɑːftɪŋ/	rafting na divokej vode
8.3 Listening 4.59		
adolescence	/ˌædəˈlesəns/	dospievanie
adolescent	/ˌædəˈlesənt/	dospievajúci
affectionate	/əˈfekʃənət/	láskyplný, vrelý
agile	/'ædʒaɪl/	agilný, vrtký, čulý
bird-brained	/'bɜːd ˌbreɪnd/	hlúpy
bond	/bɒnd/	puto
competition	/ˌkɒmpəˈtɪʃən/	súťaž, konkurencia
competitive	/kəmˈpetətɪv/	súťaživý
conceive	/kənˈsiːv/	vymyslieť
deception	/dɪˈsepʃən/	klam, podvod
deceptive	/dɪˈseptɪv/	klamný, zavádzajúci
developed	/dɪˈveləpt/	vyvinutý
domesticate	/dəˈmestəkeɪt/	domestikovať
doubt	/daʊt/	pochybnosť, pochybovať
embrace	/ɪmˈbreɪs/	objať, vziať do náručia
establish a community	/ɪˌstæblɪʃ əkəˈmjuːnəti/	založiť spoločenstvo
extend a territory	/ɪkˌstend ə ˈterətəri/	rozšíriť teritórium
gentle	/'dʒentl/	jemný
hug	/hʌg/	objať
loner	/'ləʊnə/	samotár
mindlessly	/'maɪndləsli/	bezmyšlienkovite
misconception	/ˌmɪskənˈsepʃən/	mylná predstava
notion	/'nəʊʃən/	predstava, pojem

playful	/ˈpleɪfəl/	hravý
please	/pli:z/	potešiť
recognition skills	/ˌrekəgˈnɪʃən ˌskɪlz/	zručnosti rozpoznávať
reputable	/ˈrepjətəbəl/	s dobrou povestou, uznávaný
reputation	/ˌrepjəˈteɪʃən/	povešť, reputácia
resemblance	/rɪˈzembləns/	podobnosť, podoba
resemble	/rɪˈzembəl/	podobáť sa, pripomínať
undervalued	/ˌʌndəˈvælju:d/	podhodnotený
undoubtedly	/ʌnˈdaʊtɪdli/	nepochybne
wise	/waɪz/	múdry

8.4 Reading 4.60

a storm is brewing	/ə stɔ:m əzˈbru:wiŋ/	schyluje sa k búrke
adrift	/əˈdrɪft/	unášaný (prúdom)
aftermath	/ˈɑ:ftəmæθ/	následky, dozvuky
avalanche	/ˈævələ:ntʃ/	lavína
battered	/ˈbætəd/	otlčený
begin the ascent/descent	/bɪˈɡɪn ðəˈsent/dɪˈsent/	začať výstup/zostup
believable	/bəˈli:vəbəl/	uveriteľný, vierohodný
blind	/blaɪnd/	slepý
blizzard	/ˈblɪzəd/	snehová búrka
captivating	/ˈkæptəveɪtɪŋ/	úchvatný
deforestation	/diːˌfɒrəˈsteɪʃən/	odlesňovanie
disaster movie	/dɪˈzɑ:stə ˌmu:vi/	katastrofický film
drought	/draʊt/	sucho
earthquake	/ˈz:θkweɪk/	zemetrasenie
electricity-generating	/ɪˌlekˈtrɪsətiˌdʒenəreɪtɪŋ/	generujúci elektrinu
extreme hunger	/ɪkˌstri:m ˈhʌŋgə/	extrémny hlad
extreme poverty	/ɪkˌstri:m ˈpɒvəti/	extrémna chudoba
famine	/ˈfæmɪn/	hladomor
fee	/fi:/	poplatok
gale-force wind	/ˌgeɪl fɔ:s ˈwɪndz/	veľmi silný, prudký vietor
gripping tale	/ˌɡrɪpɪŋ ˈteɪl/	napínavý príbeh
harness	/ˈhɑ:nəs/	využiť, zapliahuť
harsh reminder	/ˌhɑ:ʃ rɪˈmaɪndə/	krutá pripomienka
hurricane	/ˈhʌrɪkən/	hurikán

life-threatening injuries	/ˌlaɪfˌθretənɪŋ ˈɪndʒərɪz/	život ohrozujúce zranenia
on a positive note	/ɒn ə ˈpɒzətɪvˌnəʊt/	v pozitívnom duchu
on the edge of your seat	/ɒn ði ˈedʒəv jə ˌsi:t/	nemôcť sa odtrhnúť
overturn	/ˌəʊvətʰɜ:n/	prevrátiť
physically demanding	/ˌfɪzɪkəlɪdɪˈmɑ:ndɪŋ/	fyzicky náročný
rough	/rʌf/	hrubý, drsný
severe weather conditions	/səˌvɪəˈweðə kənˌdɪʃənz/	drsne poveternostné podmienky
snowfall	/ˈsnəʊfɔ:l/	snehové zrážky
spare parts	/ˌspeə ˈpɑ:ts/	náhradné diely
split up	/ˌsplɪt ˈʌp/	rozdeliť
(be) swept overboard	/ˌ(bɪ) ˌswept ˈəʊvəbɔ:d/	(byť) zmetený cez palubu
suffer agony	/ˌsʌfər ˈæɡəni/	prejsť utrpením
summit	/ˈsʌmɪt/	vrchol
tsunami	/tsʊˈnɑ:mi/	tsunami
twist	/twɪst/	zvrät
water tank	/ˈwɔ:tə ˌtæŋk/	vodná nádrž
whiteout	/ˈwaɪtaʊt/	splývanie s obzorom (atmosférický jav)
wildfire	/ˈwaɪldfaɪə/	prírodný požiar
windmill	/ˈwɪndˌmɪl/	veterný mlyn

8.5 Grammar 4.61

accusation	/ˌækjəˈzeɪʃən/	obvinenie
carbon dioxide	/ˌkɑ:bən daɪˈɒksaɪd/	oxid uhličitý
devastating scene	/ˈdevəsteɪtɪŋ ˌsi:n/	šokujúci výjav
flood	/flʌd/	povodeň
funding	/ˈfʌndɪŋ/	financovanie, finančné zdroje
greenhouse effect	/ˈɡri:nhaʊs ɪˌfekt/	skleníkový efekt
industrialisation	/ɪnˌdʌstriəlɪzɪˈzeɪʃən/	industrializácia
ridiculous	/rɪˈdɪkjələs/	smiešny

8.6 Speaking 4.62

astoundingly	/əsˈtaʊndɪŋli/	úžasné, ohromné
astounding	/əˈstaʊndɪŋ/	ohromný, šokujúci
audience	/ˈɔ:diəns/	obecenstvo
awe-inspiring	/ˈɔ:r ɪnˌspaɪərɪŋ/	úžasný
cave/cavern	/keɪv/ˈkævən/	jaskyňa

demolish	/dɪ'mɒlɪʃ/	zbúrať
diameter	/daɪ'æmɪtə/	priemer
drain	/dreɪn/	odviesť (kvapalinu), odvodniť
miner	/'maɪnə/	baník
natural wonder	/'nætʃərəl 'wʌndə/	prírodný zázrak
wonder	/'wʌndə/	premýšľať, lámať si hlavu

8.7 Use of English 4.63

anti-nuclear	/'æntɪ 'nju:kliə/	protiatómový
anti-social	/'æntɪ 'səʊʃəl/	nespoločenský
carbohydrates	/'kɑ:bəʊ'haidreɪts/	uhl'ovodíky, sacharidy
comforting	/'kʌmfətɪŋ/	upokojujúci
curl up	/'kɜ:l 'ʌp/	stočiť sa do kľbka
disallow	/'dɪsə'laʊ/	neuznať, zamietnuť
disapprove	/'dɪsə'pru:v/	nesúhlasíť, neschvaľovať
disbelieve	/'dɪsbə'li:v/	neveriť
downturn	/'daʊntɜ:n/	pokles
hyperactive	/'haɪpər'æktɪv/	hyperaktívny
hypersensitive	/'haɪpə'sensətɪv/	precitlivený
illegal	/'ɪli:gəl/	nelegálny
illiterate	/'ɪlɪtərət/	negramotný
illogical	/'ɪlədʒɪkəl/	nelogický
immature	/'ɪmə'tjʊə/	nezrelý
improbable	/'ɪm'prɒbəbəl/	neppravdepodobný
inadequate	/'ɪn'ædəkwət/	nedostatočný
incapable	/'ɪn'keɪpəbəl/	neschopný
irrelevant	/'ɪrɪ'levənt/	nepodstatný
irresponsible	/'ɪrɪ'spɒnsəbəl/	nezodpovedný
misbehave	/'mɪsbɪ'heɪv/	hnevať
misinformation	/'mɪsɪnfə'meɪʃən/	mylná informácia, dezinformácia
misjudge	/'mɪs'dʒʌdʒ/	zle, nesprávne posúdiť
multicultural	/'mʌltɪ'kʌltʃərəl/	multikultúrny
multipurpose	/'mʌltɪ'pɜ:pəs/	viacúčelový
nap	/'næp/	zdriemnutie
off-balance	/'ɒf 'bæləns/	vyvedený z rovnováhy

off-colour	/,ɒf 'kʌlə/	necítiaci sa vo svojej koži
onstage	/,ɒn'steɪdʒ/	na javisku
outdo	/aʊt'duː/	prekonať, predstihnúť
outnumber	/aʊt'nʌmbə/	prevyšovať počtom
overactive	/,əʊvər'æktɪv/	hyperaktívny
overestimate	/,əʊvər'estəmeɪt/	preceňiť
overpaid	/,əʊvə'peɪd/	preplatený
post-match	/,pəʊst mətʃ/	pozápasový
pre-election	/,pri:ɪ'lekʃən/	predvolebný
pre-storm	/,pri:stɔ:m/	predbúrkový
pro-democracy	/,prəʊ dɪ'mɒkrəsi/	prodemokratický
raindrop	/'reɪndrɒp/	dažd'ová kvapka
recall	/'ri:kɔ:l/	spomenúť si
reconsider	/'ri:kən'sɪdeɪ/	prehodnotiť
remarry	/'ri:'mæəri/	znovu sa oženiť/vydať
renewable	/'ri:nju:əbəl/	obnoviteľný
self-awareness	/'self ə'weənəs/	sebauvedomenie
self-esteem	/'self ɪ'sti:m/	sebaúcta
self-obsessed	/'self əb'sest/	sebestredný, príliš zaujatý sebou
sharpness	/'ʃɑ:pənəs/	bystrosť, britkosť
substandard	/'sʌb'stændəd/	podradný
unable	/'ʌn'eɪbəl/	neschopný
unaware	/'ʌnə'weə/	nevedomý
uncomfortable	/'ʌn'kʌmfətəbəl/	nepohodlný
uncontrollable	/'ʌnkən'trəʊləbəl/	nekontrolovateľný, neovládateľný
underestimate	/'ʌndə'estɪmeɪt/	podceňiť
understaffed	/'ʌndə'stɑ:ft/	s nedostatkom zamestnancov
undo	/'ʌn'duː/	rozopnúť, rozviazať
unemployment	/'ʌnɪm'plɔɪmənt/	nezamestnanosť
unsafe	/'ʌn'seɪf/	nebezpečný
unusual	/'ʌn'ju:ʒuəl/	neobvyklý
unwilling	/'ʌn'wɪlɪŋ/	neochotný
upturn	/'ʌptɜ:n/	vzostup
violent	/'vaɪələnt/	násilný

8.8 Writing 4.64

coastline	/ˈkəʊstlaɪn/	pobrežná čiara
concession	/kənˈseʃən/	úlava, ústupok
cultural heritage	/ˌkʌltʃərəl ˈherətɪdʒ/	kultúrne dedičstvo
diverse landscape	/daɪˌvɜːsˈlændskeɪp/	rôznorodá krajina
facilities	/fəˈsɪlɪtiz/	zariadenie, vybavenie
lay eggs	/ˌleɪ ˈegz/	znášať vajce
natural beauty	/ˌnætʃərəl ˈbjuːti/	prírodná krása
nesting beach	/ˈnestɪŋ ˌbiːtʃ/	pláž pre hniezdenie
speedboat	/ˈspiːdbəʊt/	rýchly motorový čln
sustainable tourism	/səˌsteɪnəbəlˈtʊərɪzəm/	udržateľný turizmus
take priority	/ˌteɪk praɪˈɔːrəti/	mať prednosť
tourist resort	/ˈtʊərɪst rɪˌzɔːt/	turistický rezort
wildlife protection	/ˈwaɪldlaɪfprəˌtektʃən/	ochrana zvierat vo voľnej prírode

1.2 Present and past habits

Keď hovoríme o zvykoch alebo typickom správaní, používame:

- prítomný čas jednoduchý alebo minulý čas jednoduchý, keď hovoríme o opakovaných dejoch alebo stavoch v prítomnosti alebo minulosti:
*When I **get** home, I **do** my homework and then **practise** the violin. / Keď sa vrátim domov, robím si úlohy a potom cvičím na husliach.*
- väzbu *used to* + infinitív, keď hovoríme o stavoch (napr. so slovesami *be, have, believe, like*) alebo dejoch, ktoré prebiehali pravidelne v minulosti, ale v prítomnosti už neprebiehajú. Túto väzbu nepoužívame, keď hovoríme o dejoch v minulosti, ktoré sa odohrali len raz:
*When I was your age, I **used to be** very eager to learn. / Keď som bol/a taký/á starý/á ako ty, rád/rada som sa učil/a.*
*I **didn't use to fall behind** with my schoolwork. / Na hodinách som nezaostával/a.*
***Did you use to like** Chemistry? / Mal/a si rád/rada chémiu?*
- väzbu *will* + infinitív, keď hovoríme o dejoch alebo typickom správaní v prítomnosti (ale nie o stavoch):
*Our Maths teacher **would give** us loads of homework. / Náš učiteľ matematiky nám dával veľa domácich úloh.*
- väzbu *will* + infinitív, keď hovoríme o dejoch alebo typickom správaní v prítomnosti (ale nie o stavoch):
*She **ll watch** TV or play games all day instead of studying for her exams. / Celé dni pozerá televíziu alebo hrá hry namiesto toho, aby sa učila na skúšky.*
Pozn.: Slovesá *will/would* v týchto významoch nepoužívame v otázkach.
- prítomný čas prítomný alebo minulý čas prítomný s príslovkami *always*, keď sa sťažujeme na niekoho správanie:
*She **'s always putting** things off and is never on time. / Neustále odkladá veci a nikdy nechodí na čas.*
*My neighbours **were always complaining** about the noise. / Moji susedia sa stále sťažovali na hluk.*

1.5 Verb patterns

Tieto slovesné väzby sú najčastejšie:

- sloveso + to + infinitív, napr. *agree, arrange, can't afford, decide, intend, learn, manage, offer, prefer, refuse, remember, seem, tend*:
*I **decided to leave** school and find a job. / Rozhodol/a som sa zanechať školu a nájsť si prácu.*
*My sister **agreed to help** me with my homework. / Moja sestra súhlasila, že mi pomôže s úlohami.*
- sloveso + predmet + to + infinitív, napr. *advise, allow, cause, enable, encourage, expect, force, remind, urge, warn*:
*Robert's mother **encouraged him to study** Law. / Robertova matka ho povzbudzovala, aby študoval právo.*
*The teacher **reminded us not to use** our mobile phones during lessons. / Učiteľ nás upozornil, aby sme na hodinách nepoužívali mobilné telefóny.*
- sloveso + predmet + infinitív bez to, napr. *make, let*:
*Do his parents **let him hang out** with his friends? / Dovolia mu jeho rodičia chodiť von s kamarátmi?*
*My parents used to **make me do** a lot of house chores. / Moji rodičia ma nútili robiť veľa domácich prác.*
- sloveso + tvar slovesa s koncovkou -ing, napr. *admit, avoid, can't help, can't stand, enjoy, fancy, imagine, keep, miss, practise, spend/waste time, stop*:
*I **can't stand wearing** a school uniform. / Neznášam nosiť školskú uniformu.*
*She recently **stopped eating** fast food, and she feels better already. / Nedávno prestala jesť fast food a už sa cíti lepšie.*
- sloveso + tvar slovesa s koncovkou -ing/to + infinitív:
Po slovesách *begin, continue, hate, intend, like, love, prefer* a *start* môžeme použiť tvar slovesa s koncovkou -ing, alebo to + infinitív. Význam sa nemení alebo len veľmi málo:
*I **started playing** chess. I **started to play** chess. / Začal/a som hrať šach.*
*He **intends using** the school website. He **intends to use** the school website. / Má v úmysle používať školskú internetovú stránku.*

Zmena významu (Change in meaning)

- Po slovesách *remember, stop, forget* a *try* môžeme použiť tvar slovesa s koncovkou -ing, alebo to + infinitív. Význam vety sa však mení:
*Jenny **remembers locking** the door. / Jenny si spomína, že zamkla dvere.*
*Jenny **remembers to lock** the door. / Jenny nikdy nezabudne zamknúť dvere.*

*Dad'll **forget giving** me the money. / Otec zabudne, že mi dal peniaze.*

*Dad'll **forget to give** me the money. / Otec mi zabudne dať peniaze.*

*Liz **stopped drinking** coffee. / Liz prestala piť kávu.*

*Liz **stopped to drink** some coffee. / Liz sa zastavila, aby si dala kávu.*

*I **tried turning** the computer off and on again, but it didn't help. / Pokúsil/a som sa počítač vypnúť a znovu zapnúť, ale nepomohlo to.*

*I **tried to turn** the computer off, but the shutdown command didn't work. /*

Snažil/a som sa vypnúť počítač, ale príkaz „vypnúť“ nefungoval.

- Slovesá *feel, hear, see* a *watch* + infinitív bez *to* používame, keď chceme povedať, že sme boli svedkami celej udalosti od začiatku až do konca:

*I **watched** Mary **paint** a picture. / Videl/a som Mary namalovať obraz. (Videl/a som ju začať maľovať, v priebehu maľovania i dokončiť obraz.)*

- Slovesa *feel, hear, see* a *watch* + tvar slovesa s koncovkou *-ing* používame, keď chceme povedať, že sme boli svedkami len časti celej udalosti:

*I **watched** Mary **painting** a picture. / Videl/a som Mary, keď maľovala obraz. (Keď som ju videl/a, Mary zrovna maľovala obraz.)*

1.7 Register - formal and informal language

Formálny jazyk (Formal language) sa používa v oficiálnych dokumentoch, listoch/ emailoch a pozvánkach. Príjemcovia sú väčšinou osoby, ktoré veľmi dobre nepoznáme. V hovorenom prejave sa obvykle vyskytuje v prezentáciách, príhovoroch a oznámeniach.

Neformálny/ hovorový jazyk (Informal language) sa používa v súkromnej konverzácii, listoch/emailoch, správach a pohľadniciach. Príjemcovia sú väčšinou blízke osoby alebo priatelia.

Formálny a neformálny jazyk sa vyjadruje prostredníctvom príslušných gramatických štruktúr a vhodnej slovnej zásoby.

Gramatika (Grammar)

- Formálny jazyk používa úplné slovesné tvary (full verb forms), neformálny jazyk skrátené tvary (contractions), napr.:

*I **am** contacting you... - I'm contacting you... / Kontaktujem vás/ťa...*

- Vo formálnom jazyku sa nepoužívajú skratky (abbreviation), ale v hovorovom ich používame: *Could you do it **as soon as possible**? - Could you do it **ASAP**? / Mohol by si to urobiť **ihneď ako to bude možné**?*

- Vo formálnom jazyku sa viac používa trpný rod (passive voice) a nepriama reč (indirect speech), zatiaľ čo v hovorovom činný rod (active voice) a priama reč (direct speech):
*The dissertation **must be submitted** today. – You **must submit** the dissertation today. / Dizertačná práca **musí byť odovzdaná** dnes. – Dizertačnú prácu **musíš odovzdať** dnes.*
***It is said** that spinach is healthy. – **They say** that spinach is healthy. / **Hovorí sa**, že špenát je zdravý. – **Hovoria**, že špenát je zdravý.*
- Vo formálnom jazyku sa tiež viac používajú nepriame otázky (indirect questions) začínajúce výrazmi: **I was wondering** ... (premyšľal som ...), **Could you tell me ...?** (Mohli by ste mi povedať ... ?), **Do you happen to know ...?** (Neviete náhodou ... ?).
- V hovorovej reči sa používajú priame otázky (direct questions):
***I was wondering if there are** enough volunteers. – **Are there** enough volunteers? / **Premýšľal som, či je prihlásených** dosť dobrovoľníkov. – **Prihlásilo sa** dosť dobrovoľníkov?*

Slovná zásoba (Vocabulary)

- Vo formálnom jazyku sa používajú zložitejšie výrazy a abstraktné podstatné mená, zatiaľ čo v hovorovom sú výrazy alebo prídavné mená jednoduchšie: **employment opportunities – a chance to get a job** / pracovné príležitosti – šanca získať prácu
***Is it possible to be happy? – Is happiness possible?** / Je možné byť šťastný? – Je šťastie možné?*
- Veľa slov formálneho jazyka je odvodených z latinčiny, napr. **to depart** (odísť), **to cease** (prestáť). V hovorovom jazyku sa používajú viac slová anglo-saského pôvodu, napr. **to go** (ísť), **to stop** (zastaviť).
- Vo formálnom jazyku sa používajú bežné slovesá (common verb), napr. **appear** (objaviť sa) a v hovorovom viac frázové slovesá, napr. **turn up** (objaviť sa).
- Vo formálnom jazyku sa používajú zložitejšie predložkové frázy: **in favour of** (v prospech, pre) a naopak v hovorovom jednoduchšie: **for** (pre).
- Príkladom formálnych spojovacích výrazov sú **furthermore** (okrem toho, ďalej, navyše) a **however** (však, avšak) a neformálnych **and** (a) a **but** (ale).

2.2 Past Perfect Simple and Continuous

Predminulý čas jednoduchý (Past Perfect Simple)

Predminulý čas jednoduchý používame:

- pre deje, ktoré sa stali pred konkrétnym časovým údajom alebo nejakou ďalšou konkrétnou udalosťou v minulosti (pre ktorú obvykle používame minulý čas jednoduchý):
*When I arrived at the wedding reception, the bride's father **had** already **made** his speech. / Keď som prišiel/prišla na svadobnú hostinu, nevestin otec už mal príhovor za sebou.*
*By the age of sixteen, he **had learnt** to speak three foreign languages. / Do 16 rokov sa naučil hovoriť tromi cudzími jazykmi.*
- pre stavy, ktoré trvali po nejakú dobu ešte pred inou udalosťou v minulosti:
*When my parents got married, they **had known** each other for fifteen years. / Keď sa moji rodičia brali, už sa poznali 15 rokov.*

Predminulý čas priebehový (Past Perfect Continuous)

Predminulý čas priebehový používame pre deje, ktoré prebiehali až do určitej udalosti v minulosti (alebo skončili krátko pred ňou):

*The guests **had been waiting** in front of the church for forty minutes before the bus picked them up. / Hostia čakali pred kostolom 40 minút predtým, ako ich vzal autobus.*
*We **hadn't been thinking** about selling the house, but then we got this great offer. / Neuvažovali sme o predaji domu, ale potom sme dostali túto vynikajúcu ponuku.*
*How long **had** you **been watching** me before I woke up? / Ako dlho si ma pozoroval/a predtým, ako som sa zobudil/a?*

Kladné vety (Affirmative)		Záporné vety (Negative)	
I/ You/We/ They/ He/ She/It	had been sleeping.	I/ You/We/ They/ He/ She/It	Hadn't been (had not been) sleeping.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)		Krátke odpovede (Short answers)	
Had	I/you/we/they/ he/she/it been sleeping?	Yes, I/you/he/she/it/we/they had. No, I/you/he/she/it/we/they hadn't.	
Otázky doplňovacie (Wh- questions)		Otázky na podmet (Subject questions)	
How long	had I/you/he/ she/it/ we/they been sleeping?	Who	had been sleeping?

Predminulý čas jednoduchý používame:

- pre dokončené deje:
*My father **had visited** his Scottish relatives twice before he finally went to live with them. / Môj otec navštívil dvakrát svojich škótskych príbuzných, než s nimi nakoniec začal žiť..*
- pre deje za použitie stavových sloviac (napr. **be, have, know, see, believe**):
*I **had never seen** such a magnificent church before I visited St Paul's Cathedral. / Nikdy predtým som nevidel taký veľ' kolepý kostol, kým som nenavštívil Baziliku svätého Pavla.*

Predminulý čas priebehový používame, keď hovoríme o dejoch, ale nie o stavoch. Zdôrazňujeme skôr dobu trvania deja, ako jej výsledok:

*We **had been waiting** for three hours when they finally arrived. / Čakali sme tri hodiny, keď konečne prišli.*

2.5 Relative clauses

Určujúce vzťažné vety (Defining relative clauses)

- Určujúce vzťažné vety obsahujú informáciu, ktorá je pre význam vety zásadná (bez nej hlavná veta stráca zmysel):
*A stepfather is a man **who is married to your mother but isn't your father.** / Nevlastný otec je muž, ktorý je ženatý s tvou mamou, ale nie je tvoj otec.*
- Určujúce vzťažné vety od zvyšku vety neoddeľujeme čiarkami:
*The girl **who is sitting next to the bride** is her sister Kerry. / Dievča, ktoré sedí vedľa nevesty, je jej sestra Kerry.*
- Určujúce vzťažné vety môžu byť uvádzané slovami:
 - » *who alebo that, keď hovoríme o veciach:*
*Mrs Wilkes is the person **who/that** moved in last week. / Pan Wilkes je ten, ktorý sa prisťahoval minulý týždeň.*
 - » *which alebo that, keď hovoríme o veciach:*
*Would you like to see the house **which/that** is for sale? / Chceli by ste vidieť dom, ktorý je na predaj?*
 - » *whose, keď privlastňujeme:*
*I know a girl **whose** parents own a yacht. / Poznám dievča, ktorého rodičia vlastnia jachtu.*

*You shouldn't drive a car **whose** bumper is about to fall off. / Nemal/a by si šoférovať auto, ktorého nárazník môže odpadnúť každú chvíľu..*

» *where*, keď hovoríme o miestach:

*This is the place **where** my parents first met. / To je to miesto, kde sa moji rodičia prvýkrát stretli.*

- Vzťažné zámená *who*, *which* a *that* môžeme vynechať, keď po nich nasleduje podstatné meno alebo zámeno:

*He is the man (**who/that**) I want to marry. / On je ten muž, ktorého si chcem vziať.*

*ALE: This is the man **who/that** wants to marry me. / To je ten muž, ktorý si ma chce vziať.*

Neurčujúce vzťažné vety (Non-defining relative clauses)

- Neurčujúce vzťažné vety vždy obsahujú vzťažné zámeno:
*Hector, **who** is a brilliant actor, took the main role. / Hector, ktorý je vynikajúcim hercom, vzal hlavnú úlohu.*
- Poskytujú nejakú dodatočnú informáciu, bez ktorej veta stále dáva zmysel:
*Jill, **who used to be my neighbour**, is going to marry my nephew. / Jill, ktorá bola moja susedka, si bude brať môjho synovca.*
- Od zvyšku vety sú oddelené čiarkami:
*The new film, **which** stars Leonardo DiCaprio, will be a huge success. / Nový film, kde hrá Leonardo DiCaprio, bude obrovský úspech.*
- Sú uvádzané rovnakými vzťažnými zámenami ako určujúce vzťažné vety okrem *that*:
*Joyce's new Lexus, **which** she bought last month, cost a fortune. / Joycein nový Lexus, ktorý si minulý mesiac kúpila, stál celý majetok.*
*St Mary's Church, **where** the wedding is going to be held, was built in 1645. / Kostol svätej Marie, kde sa svadba bude konať, bol postavený v roku 1645.*
*Yesterday I bumped into Angus White, **whose** brother is studying Medicine. / Včera som náhodou stretol/a Angusa Whitea, ktorého brat študuje medicínu.*
- Neurčujúce vzťažné vety sa môžu vzťahovať aj k celému obsahu hlavnej vety. V tomto prípade sú uvádzané zámenom *which* (čo):
*Tom was late for Thanksgiving dinner again, **which** made his mother furious. / Tom prišiel na večeru na Deň vďakyvdania opäť neskoro, čo rozzúrilo jeho matku.*
*The bartender continued to stare at me, **which** I found extremely annoying. / Barman na mňa uprene zísal, čo mi bolo veľmi nepríjemné.*

Skrátené vzťažné vety (Reduced relative clauses):

- Namiesto vzťažného zámena a slovesa môžeme použiť tiež len prídavné príslovie prítomné v činnom rode alebo prídavné príslovie minulé v trpnom rode:
*Elderly people **living** alone (=who live alone) should have friends or family to care for them. / Starší ľudia, ktorí žijú sami, by mali mať priateľov alebo rodinu, ktorí sa o nich starajú.*
*Children **raised** (= who were raised) in a bilingual environment may begin to speak a littler later. / Deti, ktoré boli vychované v dvojjazyčnom prostredí, môžu začať hovoriť o niečo neskôr.*
- Skracovať možno vzťažné vety určujúce aj neurčujúce:
*Do you know the man **talking** (= who is talking) to Mr Schwartz? / Poznáte muža, ktorý hovorí s pánom Schwartzom? (určujúca)*
*Rich people, **accustomed** (= who are accustomed) to luxurious living, will never understand poor people. / Bohatí ľudia, ktorí sú zvyknutí na život v luxuse, nikdy neporozumejú chudobným. (neurčujúca)*

2.7 Collocations

Kolokácia - slovné spojenie (Collocations) je spojenie dvoch a viac slov, ktoré spolu tvoria viacslovný ustálený výraz (lexikálnu jednotku). Ich význam je odvodený od významu jednotlivých slov, podobne ako pri idiómoch.

Kolokácie môžeme rozdeliť do dvoch kategórií:

1. slabé (weak), keď jedno slovo môže vytvárať mnoho kolokácií s inými lexikálnymi jednotkami, napr. **take a photo/notes/a break** / robiť fotky/poznámky/urobiť si prestávku.
2. silné (strong), keď jednotlivé slová netvoria mnoho iných kolokácií, napr. **common sense** / sedliacky/zdravý rozum.

Kolokácie sa zväčša tvoria z viacerých než dvoch slov, napr. **healthy lifestyle - lead a healthy lifestyle** / zdravý životný štýl - viesť/žiť zdravý životný štýl.

Keď používame kolokácie správne, náš ústny a písomný prejav znie prirodzenejšie.

Typy kolokácií (Type of collocations):

- **adjective + noun** (prídavné meno + podstatné meno)
*My brother has a **vivid imagination**. / Môj brat má **bujnú predstavivosť**.*
*I only wear these earrings on **social occasions**. / Tieto náušnice nosím len na **spoločenské udalosti**.*
- **verb + noun** (sloveso + podstatné meno)
*Try not to **lose touch** with your friends after high school. / Pokús sa **nestratiť kontakt** s kamarátmi zo strednej školy.*
*Make sure you **keep an eye** on Maggie. / Nezabudni **dávať pozor** na Maggie.*

- **noun + verb** (podstatné meno + sloveso)
*Be careful when the **doors open** so that you don't get hit. / Bud' opatrný, aby si sa neudrel, keď **sa dvere otvoria**.*
*Snow **has been falling** heavily recently. / V poslednom čase veľa **snežilo**.*
- **noun (of, and, for) + noun** (podstatné meno (z/a/pre) + podstatné meno)
*Tim's **desire for knowledge** is impressive. / Tomova **túžba po vedomostiach** je úchvatná.*
*What's your **home town like**? / Ako vyzerá tvoje **rodné mesto**?*
- **verb + adjective/numeral** (sloveso + prídavné meno/číslovka)
*Who **came first**? / Kto **prišiel prvý**?*
*You **looked beautiful** at the ball. / Na plese si **vyzerala nádherne**.*
- **adjective + adjective** (prídavné meno + prídavné meno)
*The rooms looked **neat and tidy**. / Izby vyzerali **čisté a upratané**.*
*We were told **loud and clear** what to do in an emergency. / **Jasne a zreteľne** nám bolo povedané čo máme robiť v krízovej situácii.*
- **verb + adverb** (sloveso + príslovka)
***Hold tightly** onto me when you're going down those stairs. / **Drž sa ma pevne**, keď zostupuješ zo schodov.*
*She **smiled politely**. / **Zdvorilo sa usmiala**.*
- **adverb + adjective** (príslovka + prídavné meno)
*We want to rent a **fully furnished** flat. / Chceme si prenajať **kompletne zariadený** byt.*
*It's **perfectly normal** that you're afraid of the operation. / Je **celkom normálne**, že sa obávaš operácie.*

3.2 Future forms

Budúci čas priebehový (Future Continuous)

Budúci čas priebehový používame:

- pre deje, ktoré budú prebiehať v určitom čase v budúcnosti:
*This time tomorrow we **ll be flying** to the Maldives. / Zajtra v takomto čase letíme na Maledivy.*
- pre naplánované alebo opakované deje, udalosti a situácie v budúcnosti:
*I **ll be going** to the supermarket after work. / Po práci pôjdem do supermarketu.*
- v zdvorilých otázkach alebo žiadostiach:
***Will you be doing** the first aid course this month? / Urobíš si kurz prvej pomoci tento mesiac?*
***Will you be using** your car tomorrow? / Budeš zajtra potrebovať auto? (pretože, ja by som ho rád požičal)*

Kladné vety (Affirmative)	Záporné vety (Negative)
---------------------------	-------------------------

I/ You/ He/ She/It/ We/ They/	I'll (will) be	sleeping.	I/ You/ He/ She/It/ We/ They/	won't (will not be)	sleeping.
-------------------------------------	---------------------------	------------------	-------------------------------------	--------------------------------	------------------

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)	Krátke odpovede (Short answers)
--------------------------------------	---------------------------------

Will	I/you/he/ she/it/we/they	be	sleeping?	Yes, I/you/he/she/it/we/they will . No, I/you/he/she/it/we/they won't .
-------------	-----------------------------	-----------	------------------	--

Otázky doplňovacie (Wh- questions)	Otázky na podmet (Subject questions)
------------------------------------	--------------------------------------

How long	will be	I/you/he/ she/it/ we/they	sleeping?	Who	will	be sleeping?
-------------	----------------	---------------------------------	------------------	-----	-------------	---------------------

Predbudúci čas jednoduchý (Future Perfect Simple)

Predbudúci čas jednoduchý používame pre deje alebo situácie, ktoré budú dokončené pred konkrétnym časovým údajom v budúcnosti:

*They **will have crossed** the border by five o'clock. / Prekročia hranice do piatej hodiny.*

Kladné vety (Affirmative)	Záporné vety (Negative)
---------------------------	-------------------------

I/ You/ He/ She/It/ We/ They/	I'll (will) have	finished by 10 o'clock.	I/ You/ He/ She/It/ We/ They/	won't (will not) have	finished by 10 o'clock.
-------------------------------------	-----------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------	--

Otázky zisťovacie (Yes/No questions)	Krátke odpovede (Short answers)
--------------------------------------	---------------------------------

Will	I/you/we/they/ he/she/it	have	finished by 10 o'clock?	Yes, I/you/he/she/it/we/they will . No, I/you/he/she/it/we/they won't .
-------------	-----------------------------	-------------	------------------------------------	--

Otázky doplňovacie (Wh- questions)	Otázky na podmet (Subject questions)
------------------------------------	--------------------------------------

When	will	I/you/he/ she/it/ we/they	have finished?	Who	will have	finished by 10 o'clock?
------	-------------	---------------------------------	-----------------------	-----	----------------------	------------------------------------

Predbudúci čas priebehový (Future Perfect Continuous)

Predbudúci čas priebehový používame pre deje alebo situácie, ktoré budú prebiehať po nejakú dobu pred nejakou inou udalosťou v budúcnosti:

By the end of the year we **will have been living** in Toronto for eight years. / Na konci roku to bude 8 rokov, čo žijeme v Toronte.

Kladné vety (Affirmative)			Záporné vety (Negative)		
I/ You/ He/ She/It/ We/ They/	ll (will)	have been working for 10 hours.	I/ You/ He/ She/It/ We/ They/	won't (will not)	have been working for 10 hours.
Otázky zisťovacie (Yes/No questions)			Krátke odpovede (Short answers)		
Will	I/you/we/they/ he/she/it	have been working for 10 hours.	Yes, I/you/he/she/it/we/they will . No, I/you/he/she/it/we/they won't .		
Otázky doplňovacie (Wh- questions)			Otázky na podmet (Subject questions)		
How long	will	I/you/he/ she/it/ we/they	have been working?	Who	will have been working for 10 hours?

Ve vetách s predbudúcim časom jednoduchým a predbudúcim časom priebehovým často používame tieto príslovkové určenia času:

- by 2030/next month/next year / do roku 2030/budúci mesiac/budúci rok
- by then / dotedy
- by the time / do tej doby
- in two days/three weeks/one month's time/ten years'time / o dva dni/ tri týždne/mesiac/10 rokov

3.5 Quantifiers

Zámená neurčité vyjadrujúce množstvo (Quantifiers)	Počítateľné podstatné mená (Countable nouns)	Nepočítateľné podstatné mená (Uncountable nouns)
every, each, all/každý, všetci	each/every Each/Every book cost £10. all All the books were quite cheap.	All the furniture was quite cheap.
most/väčšina	most Most books were quite cheap.	Most of the furniture was quite cheap.
whole/celý	whole I've read the whole book.	
many, much, a great deal of, a lot of, lots of, loads of, plenty of/veľa, mnoho, viac než dosť	many Have you got many books? I haven't got many books. A lot of/lots of/loads of/plenty of I've got a lot of/lots of/loads of/plenty of books.	much/a great deal of Have you got much/ a great deal of furniture? I haven't got much/a great deal of furniture. I've got a lot of/lots of/loads of/plenty of furniture.
a number of, several, a few, a couple of, a little, some/pár, niekoľko, trochu, nejaké	a number of/several/a few/a couple of I've got a number of/several/a few/a couple of books. some I've got some books	a little I've got a little furniture. I've got some furniture.
few, little/málo	few I've got very few books.	little I've got little furniture.
both/obaja, obidvaja, obidva	both Both these books are mine.	
either/ktorýkoľvek (z dvoch)	either You can buy either book.	
neither/ani jeden (z dvoch)	neither Neither book was expensive.	
no, none of/žiadny (z viacerých)	no I've got no books. none of None of the books belongs to me.	I've got no furniture. None of the furniture belongs to me.

A few a **a little** majú podobný význam ako **some**, vyjadrujú neurčitý počet „niekoľko, pár“. Naproti tomu **few** a **little** znamenajú „málo“, „menej, ako by sme chceli“:

We're staying in London for a few days. / Zostaneme v Londýne niekoľko dní.

He has few interests outside his work. / Okrem svojej práce má len málo záujmov.

Don't worry, we still have a little time left. / Žiadny strach, ešte stále máme trochu času.

Unfortunately, there is little hope of success. / Bohužiaľ, je len malá nádej na úspech.

Nasledujúce výrazy sa vždy používajú s predložkou **of**: *a number of, a couple of, a great deal of, a lot of, lots of, loads of, plenty of, none of.*

Všetky ostatné neurčité zámená vyjadrujúce množstvo (quantifiers) okrem *no* a *every* možno použiť s predložkou **of**, ak za nimi nasleduje osobné, privlastňovacie alebo ukazovacie zámeno s podstatným menom alebo určitý člen **the**:

Most shops/Most of the shops were open. / Väčšina obchodov bola otvorená.

John spent most of his life on a farm. / John strávil väčšinu svojho života na farme.

Most research/Most of the research was carried out in the USA. / Väčšina výskumov bola uskutočnená v USA.

A few of us took a taxi home. / Niektorí z nás išli domov taxíkom.

another/other/others

another + počítateľné podstatné meno v jednotnom čísle alebo zámeno *one*:

*Can I have **another** cup of tea? / Môžem dostať ešte jednu šálku čaju?*

*We're visiting **one** museum today and **another** **one** tomorrow. / Dnes ideme do jedného múzea a zajtra navštívime iné.*

other + podstatné meno v množnom čísle alebo zámeno *ones*:

*I've got **other** doubts, too. / Mám aj iné pochybnosti.*

*These rolls are stale. Have you got any **other** ones? / Tieto rožky sú stvrdnuté. Máte ešte iné?*

the others:

*Are you alone? Where are **the others**? / Si sám/sama? Kde sú ostatní?*

- **Another** používame, keď chceme vyjadriť „ďalšiu, ešte jednu“ osobu alebo vec toho istého druhu.
- **Other** používame, keď chceme vyjadriť, že sa jedná o „iných, odlišných“ ľudí alebo vecí ako sú tie, o ktorých sme už hovorili.
- **The other** používame, keď chceme vyjadriť, že sa jedná o „iných, odlišných“ ľudí alebo vecí ako sú tie, o ktorých sme už hovorili.
- **The others** používame pre označenie všetkých ľudí alebo vecí v skupine okrem tých, o ktorých sme už hovorili.

3.7 Determiners

Determinátory (Determiners) sú slová, ktoré stoja pred podstatným menom a bližšie určujú, k čomu presne sa toto podstatné meno vzťahuje.

Both

Both (obidvaja, obidva, obidve) sa používa na označenie dvoch ľudí alebo vecí. Môže stáť pred počítateľnými podstatnými menami alebo zámenami:

Both (of the) cities are interesting. / **Obe mestá** sú zaujímavé.

I've visited **both of them**. / Navštívil som **obe**.

Each, every and all

- **Each, every (každý):** sa používa s podstatným menom v jednotnom čísle. **Each** odkazuje na členy určitej skupiny s dôrazom na každého člena ako na jednotlivca. Tým sa jeho použitie líši od **every**, ktoré znamená všeobecne každý a používa sa, keď hovoríme o celej skupine troch alebo viacerých ľudí/ vecí. **Each** môže na rozdiel od **every** stáť aj samostatne, tj. nemusí po ňom nasledovať podstatné meno:

Each tourist learnt to say a few words in the tribe's native language. / **Každý turista** sa naučil povedať pár slov v jazyku domorodého kmeňa.

The tourists listened attentively to **every word** the guide said. / Turisti pozorne počúvali **každé slovo**, ktoré sprievodca povedal.

- **Every** a **all** (ale nie **each**) môžu byť modifikované príslovkami *almost, nearly, practically* (takmer/skoro):
Kate has seen **nearly every** art gallery. / Katka videla **skoro každú** umeleckú galériu.
- **All (všetko, všetci)** sa používa s podstatnými menami a zámenami v množnom čísle (plural nouns or pronouns) a označuje troch a viac vecí/ľudí:
All (of) the guidebooks were interesting. / **Všetky cestovné príručky** boli zaujímavé.
All of them were interesting. / **Všetky boli** zaujímavé.
- Za **both, each (one), every one** a **all** je možné použiť **of**, keď stoja pred: buď osobným zámenom (personal pronoun) alebo privlastňovacím alebo ukazovacím zámenom + podstatným menom v množnom čísle (possessive or demonstrative pronoun+ plural noun).
- alebo určitým členom *the* + podstatným menom v množnom čísle (definite article the + plural noun):
Both maps were useful. / **Obe mapy** boli užitočné.
Both of my maps were useful. / **Obe moje mapy** boli užitočné.
Both of the maps were useful. / **Obe tie mapy** boli užitočné.
Both of them were useful. / **Obe boli** užitočné.

All and whole

- **Whole (celý)** sa používa s počítateľnými podstatnými menami v jednotnom čísle:
*I spent a **whole day** on the beach. / Strávil som **celý deň** na pláži.*
- **All (všetci, všetky, všetok, celý)** sa obvykle používa s nepočítateľnými podstatnými menami. Pokiaľ je použitý s počítateľnými podstatnými menami, odkazuje na časové obdobie:
***All the accommodation** is booked. / **Všetko ubytovanie** je zarezervované.
He stayed there **all winter**. / Zostal tam **celú zimu**.*

Another, other, the other(s), the other ones

- **Another (ďalší, ešte jeden, iný)** sa používa s podstatnými menami v jednotnom čísle a so zámenom *one*:
*Let's think about **another place** to meet. / Podme vymyslieť **iné miesto** stretnutia.
I've already had a sandwich, so I don't want **another one**. / Už som mal sendvič, takže už nechcem **ďalší**.*
- **Other (iný, ďalší)** sa používa s počítateľnými podstatnými menami v množnom čísle, s nepočítateľnými podstatnými menami a so zámenom *ones*:
*We need **other people** to help us. / Potrebujeme **ďalších ľudí**, aby nám pomohli.
I think you should pick **other furniture** - it should be easy to clean. / Myslím, že by si si mal vybrať **iný nábytok** - mal by sa dať jednoduchšie udržiavať čistý.
These curtains are ugly. We need **other ones**. / Tieto závesy sú škaredé. Potrebujeme **iné**.*
- **The other (ten druhý, ostatní)** sa používa s počítateľnými podstatnými menami so zámenom *one/ones*:
*Odkazuje tiež na jednu vec/človeka z dvoch:
I booked this hotel because **the other ones** are full. / Rezervoval som tento hotel, pretože **tie ostatné** sú obsadené.
Can you show me **the other side** of your hand? / Môžeš mi ukázať **tú druhú stranu** ruky?*
- **The others (iní, ostatní, druhí)** stojí samostatne, nestojí za ním žiadne podstatné meno ani zámeno:
*I can see some tourists from our group. Where are **the others**? / Vidím niekoľko turistov z našej skupiny. Kde sú **ostatní**?*
- **Each other/one another**
Each other (jeden druhého) a **one another (navzájom)** sa používajú, keď chceme popísať vzťah alebo činnosť, ktorá bola vykonaná dvoma alebo viacerými ľuďmi a keď podmet a predmet nie sú rovnaké:
*The tourists helped **each other (one another)** with their bags. / Turisti pomáhali **jeden druhému (si navzájom)** s taškami.*

4.2 Question tags and reply questions

Doplňovacie otázky (Question tags)

- Doplňovacie otázky sú krátke otázky pripojené ku koncu vety, pomocou ktorých žiadame potvrdenie (s klesajúcou intonáciou) alebo kladieme otázku (s vzrastajúcou intonáciou).
- Doplňovacie otázky tvoríme pomocou pomocného slovesa, napr. *be*, *have*, *do*, alebo modálneho slovesa, napr. *can*, *should*, a zámena odpovedajúceho podmetu predchádzajúcej vety (napr. *I*, *you*, *she*, *they*).
- Doplňovacie otázky v kladných vetách bývajú väčšinou záporné:
*You've already been to this cafe, **haven't you?** / Ty si už bol/a v tejto kaviarni, však?*
*They **made** a formal complaint, **didn't they?** / Podali oficiálnu sťažnosť, však?*
- Doplňovacie otázky v záporných vetách bývajú väčšinou kladné:
*She **can't** swim, **can she?** / Ona nevie plávať, však?*
*You **aren't** going to reduce the price, **are you?** / Nebudete znižovať cenu, však?*
- Doplňovacie otázky vo vetách s *I am* je **aren't I?**:
*I'm late, **aren't I?** / Idem neskoro, však?*
- V rozkazovacích vetách používame doplňovaciu otázku **will you?**:
*Wait for me here, **will you?** / Počkaj na mňa tu, áno?*
*Don't spend too much, **will you?** / Neutrácaj príliš, áno?*
- Doplňovacia otázka vo vetách s *let's* je **shall we?**:
*Let's meet for a coffee later, **shall we?** / Stretneme sa na káve neskôr, však?*
- Vo vetách, kde je podmetom zámeno *something* alebo *nothing*, používame doplňovaciu otázku so zámenom *it*. Ak je podmetom zámeno *nothing*, doplňovacia otázka je vždy kladná:
*Something is wrong, **isn't it?** / Niečo je zlé, však?*
*Nothing can be done, **can it?** / Nemôžeme nič urobiť, však?*
- Vo vetách s príslovkami ako *never*, *rarely*, *seldom*, *hardly* alebo *barely* je doplňovacia otázka kladná:
*I **hardly** know you, **do I?** / Skoro ťa nepoznám, však?*
*They **never** listen to you, **do they?** / Nikdy ťa nepočúvajú, však?*
- Vo vetách, kde je podmetom *everybody*, *everyone*, *no one* alebo *nobody*, používame doplňovaciu otázku so zámenom *they* a slovesom v množnom čísle. Ak je podmetom *no one* alebo *nobody*, doplňovacia otázka je vždy kladná:
*Everybody/Everyone will ask questions, **won't they?** / Všetci sa budú pýtať otázky, však?*
*Nobody/No one signed up for the dressmaking course, **did they?** / Do kurzu šitia sa nikto nezapísal, však?*

- Ve vetách, kde je podmetom zámeno *that*, používame doplňovaciú otázku so zámenom *it*:
That's your new car over there, isn't it? / Tam je tvoje nové auto, však?
- Ve vetách s väzbou *there is/there are* (vo všetkých časoch) opakujeme v doplňovacej otázke zámeno *there*:
There was a security alarm in the store, wasn't there? / V obchode sa spustil bezpečnostný alarm, však?
There won't be any problems with the complaint, will there? / So sťažnosťou nebudú žiadne problémy, však?

Reakcia otázkou (Reply questions)

Ak reagujeme na vetu otázkou, vyjadrujeme svoj záujem o to, čo niekto hovorí a žiadame o ďalšiu informáciu:

- reakcia na kladné vety má kladný tvar:
I went to the gym yesterday. 'Did you?' / „Včera som bol/a v posilňovni.“ „Naozaj?“
Your dad lent me some money. 'Did he?' / „Tvoj otec mi požičal peniaze.“ „Skutočne?“
- reakcia na záporné vety má záporný tvar:
Chris and Lisa aren't flying to Japan after all. 'Aren't they?' / „Chris a Lisa nakoniec do Japonska neletia.“ „Naozaj nie?“
I never buy shoes online. 'Don't you?' / „Nikdy nekupujem topánky cez internet.“ „Skutočne nie?“

4.5 Present and past modal structures

Prítomnosť (The present)

Pre vyjadrenie rady, nutnosti alebo naopak toho, že niečo nutné nie je, používame:

- *should/shouldn't* a *ought to/oughtn't to*:
You **should/ought to eat** more fruit and vegetables. / Mal/a by si jesť viac ovocia a zeleniny.
You **shouldn't/oughtn't to spend** so much on clothes. / Nemal/a by si utrácať toľko peňazí za oblečenie.
- *must/mustn't*:
You **must try** fish spa - it's really wonderful! / Musíš vyskúšať rybičkovú pedikúru - je to naozaj úžasné!

You **mustn't spoil** me like this - you're too generous. / Nesmieš ma tak rozmaznávať - si príliš štedrý/á.

- need to/needn't/don't need to:

You **need to study** harder to pass this exam. / Musíš intenzívnejšie študovať, aby si urobil/a tú skúšku.

I can hear you, you **needn't/don't need to shout**. / Ja ťa počujem, nemusíš kričať.

- had better/had better not:

You **d better check** the price online before you buy a phone here. / Radšej sa najprv pozri na ceny na internete, predtým ako si kúpiš telefón tu.

You **d better not be** late this time. / Tentokrát by som radšej nemal/a prísť neskoro.

Minulosť (The past)

- Keď chceme vyjadriť, že niečo bolo alebo nebolo nutné, používame *had to/didn't have to*:
*Ella's car broke down, so she **had to** take a taxi. / Ellino auto sa pokazilo, musela ísť taxíkom.*
*Luckily, I **didn't have to** wait long. / Našťastie, nemusel/a som dlho čakať.*
- Pre vyjadrenie rady, ľútosti alebo kritiky ohľadne niečoho, čo sa stalo alebo nestalo, používame *ought (not)to/should (not) + have + prídavné minulé*:
*We **should have booked/ought to have booked** a different hotel. This one is terrible. / Mali sme si zarezervovať iný hotel. Tento je príšerný.*
*My parents **shouldn't have sold/oughtn't to have sold** their camper van. / Moji rodičia nemali predať ich obytný automobil/karavan.*
- Keď chceme vyjadriť, že niečo nebolo nutné, môžeme použiť aj väzbu *didn't need to + infinitív* alebo *needn't have + prídavné minulé*. Medzi väzbami je však rozdiel:
*I **didn't need to cook** dinner for the children yesterday because they were away. / Nemusel/a som včera variť deťom večeru, pretože neboli doma. (Neuvaril/a som ju.)*
*I **needn't have cooked** dinner for the children yesterday because they weren't hungry and didn't touch anything. / Včera som nemusel/a variť deťom večeru, pretože neboli hladné a ani sa jej nedotkli. (Uvaril/a som ju, ale bolo to zbytočné.)*
- *Must* a *had better* sa v minulosti nepoužívajú.

4.7 Modality - alternative structures

Alternatívne väzby sa používajú na vyjadrenie **modality** v prípadoch, keď sa modálne slovesá obvykle nepoužívajú, napr. v minulom a budúcom čase alebo vo vetných štruktúrach s infinitívom:

*I **must** help him. / Musím mu pomôcť.*

*I **had to/was obliged to** help him. / Musel som/Bolo mojou povinnosťou mu pomôcť.*

Pravdepodobnosť (Probability)

sa môže vyjadriť pomocou modálnych slovíčok: **can, can't, could, may, might, must** a:

- **be likely/unlikely to do that** (pravdepodobne to urobiť/neurobiť)
*Tim **is likely to sell** the house. / Tim pravdepodobne predá dom.*
*It **was unlikely that** Jenny's offer would win. / Nebolo pravdepodobné, že Jennina ponuka vyhrá.*
- **be bound to do** (musieť, iste, určite)
*You're **bound to feel nervous** before the auction. / Určite sa cítiš byť nervózny pred aukciou.*
- **be sure to do** (iste, nepochybne)
*She **is sure to pay** a lot if she wants to buy that flat. / Iste zaplatí veľa, keď chce kúpiť ten byt.*
- **be certain to do** (iste niečo urobiť)
*The manager **is certain to ask** difficult questions. / Manažér sa iste opýta na náročné otázky.*

Schopnosť (Ability)

sa môže vyjadriť pomocou modálnych slovíčok: **can, can't, could** a:

- **be able/unable to do** (byť schopný/neschopný niečo urobiť)
*Zoe **was unable to open** a bank account. / Zoe nebola schopná otvoriť si bankový účet.*
- **manage to do** (zvládnuť niečo urobiť)
*Will you **manage to help** her? / Zvládneš jej pomôcť?*
- **succeed in doing** (podariť sa, uspieť v niečom)
*I **succeeded in exchanging** the trousers with no receipt. / Aj bez dokladu sa mi podarilo vymeniť nohavice.*

Povolenie (Permission)

sa môže vyjadriť pomocou modálnych slovíčok: **can, could, may** a:

- **be allowed to do** (smieť, mať povolenie urobiť)
***Will I be allowed to join** the club? / Bude mi dovolené sa (Budem sa môcť) pridať do klubu?*

- **be permitted to do** (mať povolenie niečo urobiť)
Students **were permitted to open** a charity shop. / Študenti **získali povolenie na otvorenie** dobročinného obchodu.

Zákaz (Prohibition)

sa môže vyjadriť pomocou modálnych slovík: **can't, couldn't, may not, shouldn't, mustn't** a:

- **not to be allowed to do** (nesmieť, nemať povolenie niečo urobiť)
The school shop **isn't allowed to sell** any sweets. / Školský bufet **nemá povolené (nesmie) predávať** žiadne sladkosti.
- **be forbidden to do/from doing** (byť zakázané niečo urobiť)
Guests **are forbidden to use** the pool after 11 p.m. / Hostom **je zakázané používať bazén** po 23.00.
- **be banned from doing** (mať/ byť zakázané niečo robiť)
Students **were banned from taking** food into the room. / Študentom **bolo zakázané nosiť** jedlo do izby.

Povinnosť (Obligation)

sa môže vyjadriť pomocou modálnych slovík: **must, should** a:

- **have to do** (musieť, mať povinnosť niečo urobiť)
We **have to pay** for extra luggage. / **Musíme zaplatiť** za batožinu navyše.
- **need to do** (potrebovať niečo urobiť)
We **need to borrow** money to go on a holiday. / **Potrebujeme si požičať** peniaze, aby sme mohli ísť na dovolenku.
- **ought to do** (mal/a by som niečo urobiť)
Producers **ought to choose** names for their products carefully. / Výrobcovia **by mali vyberať** názvy svojich výrobkov starostlivo.
Ought to je semi-modálne sloveso (semi-modal verb). Hoci, aj keď sa, na rozdiel od modálnych slovík, používa s to + neurčitok, má podobné vlastnosti ako modálne slovesá.
- **be obliged to do** (mať povinnosť niečo urobiť)
Is he obliged to pay for the damage? / **Je povinný zaplatiť** za škodu?
- **be required to do** (byť požadované, aby sa urobilo)
They **are required to be** punctual. / **Požaduje sa** od nich, aby boli dochvilní.
- **be supposed to do** (predpokladať, očakávať, že niekto niečo urobí)
You're **supposed to sign** both copies. / **Očakáva sa** (od teba), že **podpíšeš** obe kópie.
- **be meant to do** (predpokladať, zamýšľať urobiť)
I **meant to text** you but I forgot. / **Chcel som ti napísať sms**, ale zabudol som.

5.2 Reported Speech

- V nepriamej reči dochádza k zmenám:
 - » príslovkového určenia času a miesta (v závislosti od kontextu)
 - » ukazovacích, osobných, prívlastňovacích a predmetových zámen (v závislosti od kontextu)
 - » väčšiny časov v kladných vetách a otázkach, ale len keď je uvádzajúce sloveso v minulom čase (napr. *he said, she told me, he asked*).
- Keď je uvádzajúce sloveso v prítomnom čase (napr. prítomný čas jednoduchý alebo predprítomný čas), slovesné časy v nepriamej reči sa nemenia:

'I'm not satisfied with your performance.' → *The teacher **has said** she **is not** satisfied with my performance.*

„Nie som spokojný s твоjim výkonom.“ → *Učiteľ povedal, že nie je spokojný s mojim výkonom.*

*'How **do** you **handle** stress?'* → *She **wants to know** how I **handle** stress.'*

„Ako sa vysporiadavaš so stresom?“ → *Chce vedieť, ako sa vysporiadavam so stresom.*
- Keď je uvádzajúce sloveso v minulom čase, v nepriamej reči sa nemenia:
 - » slovesá v predminulom čase v jednoduchom a priebehovom:

*'Before my resignation I **had been working** on an environmental project.'*

→ *The candidate said that before his resignation he **had been working** on an environmental project.*

„Pred mojou rezignáciou som pracoval na ekologickom projekte.“ → *Kandidát povedal, že pred svojou rezignáciou pracoval na ekologickom projekte.*

*'**Had** you ever **been** to a job interview before that last one?'* → *I asked my neighbour if she had ever **been** to a job interview before that last one.*

„Bola si niekedy predtým na pracovnom pohovore?“ → *Pýtal /a som sa mojej susedky, či bola niekedy predtým na pracovnom pohovore.*
 - » modálne slovesá *would, should, could, might* a *must*:

*'During the interview you **should** try to make eye contact.'* → *The advisor told me that during the interview I **should** try to make eye contact.*

„Počas pohovoru by si sa mal/a snažiť udržiavať očný kontakt.“ → *Poradca mi poradil, aby som sa počas pohovoru snažil/a udržiavať očný kontakt.*

*'We **must** all try harder.'* → *The manager said that we all **must** try harder.*

„Všetci sa musíme viac snažiť.“ → *Manažér povedal, že sa všetci musíme viac snažiť.*

5.5 Reporting verbs

say and tell

Slovesá *say* a *tell* zvyčajne používame k vyjadreniu toho, čo niekto povedal:

- *say*
He **said** (that) he was getting married. / Povedal, že sa bude ženiť.
- *say + to + predmet*
He **said to me** (that) he was getting married. / Povedal mi, že sa bude ženiť.
- *tell + predmet*
He **told me** (that) he was getting married. / Povedal mi, že sa bude ženiť.

Slovesá bez priameho predmetu (Verbs without a direct object)

- sloveso + (that) (napr. *add, admit, agree, claim, complain, deny, explain, insist, promise, propose, recommend, regret, suggest*):
'I wasted a lot of money.' → Sue **complained (that)** she had wasted a lot of money.
„Utratila som veľa peňazí.“ → Sue sa pošťazovala, že utratila veľa peňazí.
- sloveso + to + infinitív (napr. *agree, claim, decide, offer, promise, refuse, threaten*):
'I'll hire two new employees.' → The manager **decided to hire** two new employees.
„Zamestnám dvoch nových zamestnancov.“ → Manažér sa rozhodol, že zamestná dvoch nových zamestnancov.
- sloveso + tvar slovesa s koncovkou *-ing* (napr. *admit, deny, propose, recommend, regret, suggest*):
'I didn't take the money.' → The cashier **denied taking** the money.
„Nezobral som tie peniaze.“ → Pokladník odmietol, že by vzal tie peniaze.
- sloveso + predložka + tvar slovesa s koncovkou *-ing* (napr. *apologise for, insist on, object to*):
'I'm sorry I was rude.' → I **apologised for being** rude.
„Je mi ľúto, že som bol/a drzý/á.“ → Ospravedlňujem sa za to, že som bol/a drzý/á.

Slovesa s priamym predmetom (Verbs with a direct object)

- sloveso + predmet + (that) (napr. *advise, assure, convince, inform, persuade, promise, remind, tell, warn*):
'The meeting will start in an hour.' → The secretary reminded them (that) the meeting would start in an hour.

„Schôdza sa začína o hodinu.“ → Sekretárka ich upozornila, že schôdza sa začína o hodinu.

- sloveso + predmet + to + infinitív (napr. *advise, ask, beg, convince, encourage, invite, order, persuade, recommend, remind, tell, warn, urge*):

‘You really should apply for this job.’ → Everybody **encouraged me to apply** for that job.

„Naozaj by si sa mal/a uchádzať o túto prácu.“ → Každý ma povzbudzoval, aby som sa uchádzal/a o túto prácu.

- sloveso + predmet + predložka + tvar slovesa s koncovkou -ing (napr. *accuse sb of, blame sb for, criticise sb for, congratulate sb on, praise sb for, suspect sb of, thank sb for*):

‘It’s your fault that the car was damaged.’ → Joe’s boss **blames him for damaging** the car.

„Je to tvoja chyba, že to auto bolo poškodené.“ → Joeov šéf ho obviňuje z poškodenia auta.

5.7 Phrasal verbs - advanced points

Trojslovné frázové slovesá (Three-part phrasal verbs)

Trojslovné frázové slovesá sa obvykle skladajú z bežného slovesa (common verb)+ rôznych adverbialných/predložkových častíc (variety of adverbial/prepositional particles):

Tom **dropped out of** school after failing his exams. / Tom **skončil** so školou po tom, čo neurobil skúšku.

You should **stand up for** what you believe in. / Mal by si **stáť za tým**, čomu veríš.

Kate couldn’t **keep up with** other students. / Katke sa **nedarilo držať krok (tempo)** s ostatnými študentmi.

Trojslovné frázové slovesá sú neoddeliteľné; predmet (podstatné meno alebo zámeno) stojí vždy za frázovým slovesom:

We are sure **to come up against** a lot of opposition. / Sme si istí, že **narazíme** na veľký odpor.

BUT NOT: We are sure to ~~come up~~ a lot of opposition ~~against~~.

Tvorba slov z frázových sloviac (Word building with phrasal verbs)

- **Podstatné mená (Nouns)**

- **verb + adverbial/prepositional particle** (adverbialna/predložková častica):
clear out - a *clear-out* (vypratať - vypratanie), *let sb down* - a *letdown* (sklamať, podviesť - sklamanie, podvod), *warm sth up* - a *warm-up* (ohriať - rozohriať, rozcvička), *burn out* - *burnout* (vyhorieť - vyhorenie, syndróm vyhorenia)

I had **a clear-up** because I needed more space for some new equipment. / Urobil som **generálne upratovanie**, pretože som potreboval miesto pre nové vybavenie.

A friend of mine took a year out to avoid **burnout**. / Môj priateľ si urobil rok pauzu, aby sa vyhol **syndrómu vyhorenia**.

Pri týchto podstatných menách je prízvuk na slovesnej časti.

- **adverbial/prepositional particle + verb** (adverbiálna/predložková častica + sloveso): *bring up - upbringing* (vychovávať - výchova), *pour down - downpour* (pršať, liať - lejak), *set out - outset* (vyraziť - začiatok, úvod), *put in - input* (vložiť - vstup, investícia)

Please, allow me to say a few words at the **outset**. / Prosím, dovoľ mi povedať pár slov **úvodom**.

They had the greatest **input** into our company. / Vložili najväčšiu **investíciu** do našej spoločnosti.

Pri týchto podstatných menách je prízvuk na častici.

- **Prídavné mená (Adjectives)**

- **adverbial/prepositional particle + verb + -ing** (adverbiálna/predložková častica + sloveso + -ing): *put off - off-putting* (odradiť - odradzujúci), *lift up - uplifting* (zdvihnúť - povznášajúci), *stand out - outstanding* (vyčnievať - vynikajúci, výnimočný)

Our teacher told us an **uplifting** story. / Náš učiteľ nám rozprával **povznášajúci** príbeh.

For such **outstanding** work, you deserve a pay rise. / Zaslúžiš si zvýšenie platu za takú **vynikajúcu** prácu.

- **verb (Past Participle) + adverbial/prepositional particle** (sloveso (príčastie trpné) + adverbiálna/predložková častica): *run down - run-down* (zmenšovať, obmedzovať - vyčerpaný, schátraný), *build up - built-up* (vybudovať, stavať - vybudovaný, zastavaný), *wear out - worn-out* (opotrebovať, obnosiť sa - obnosený, opotrebovaný)

You are driving through a **built-up** area. / Prechádzaš **zastavanou** oblasťou.

The boys grew up in this **run-down** building you see. / Chlapci vyrastali v tejto **schátranej** budove, na ktorú sa pozeráš.

Zapamätajte si: predtým, ako použijete podstatné a prídavné mená odvodené od frázových slovies, skontrolujte si ich pravopis v slovníku.

6.2 Conditional clauses - alternatives to *if*

V podmienkových vetách nultého (Zero Conditional), prvého (First Conditional), druhého (Second Conditional) a tretieho (Third Conditional) typu môžeme používať nasledujúce spojky a výrazy:

- *if* (ak)
If we had retouched the photo, you would have looked younger. / Keby sme boli upravili tú fotku, bol/a by si vyzeral/a mladší/a.
- *unless* (ak nie, keď nie, iba ak, pokiaľ nie)
*I won't tell you what happened **if** you **don't** promise to keep it secret.* → *I won't tell you what happened **unless** you promise to keep it secret.* / Nepoviem ti, čo sa stalo, pokiaľ mi nesľúbiš, že to nikomu nepovieš.
- *provided* (that), *providing* (that) (za predpokladu, že)
*You can go with us **if** you pay for your own meals.* → *You can go with us **provided that** you pay for your own meals.* / Môžeš ísť s nami za predpokladu, že za svoje jedlo zaplatíš.
- *Imagine... alebo Suppose/Supposing...* / Dajme tomu, že... alebo Povedzme, že (v otázkách):
If someone published a private email from you on Facebook, would you be angry? → ***Imagine/Suppose/Supposing** someone published a private email from you on Facebook, would you be angry?* / Keby niekto zverejnil súkromný e-mailo tebe na Facebooku, bol/a by si nahnevaný/á?

Inverzia/Obrátený slovosled (Inversion)

- Inverziu, teda obrátený slovosled, používame vo formálnom jazyku, najmä v písanom texte. Zdôrazňujeme tým rečnícku povahu vety.
- Inverziu môžeme použiť vo vetách s pomocnými slovesami *were* a *had*. Sloveso *were* sa používa aj pre prvú a tretiu osobu jednotného čísla:
*If it **were** my photograph, I wouldn't let anyone publish it.* → ***Were** it my photograph, I would not let anyone publish it.* / Keby to bola moja fotografia, nedovolil/a by som to nikomu zverejniť.
*If I **had considered** all the aspects more carefully, I would probably have made the right decision.* → ***Had I considered** all the aspects more carefully, I would probably have made the right decision.* / Keby som bol/a zvažil/a všetky aspekty dôkladnejšie, pravdepodobne bol/a by som urobil/a správne rozhodnutie.
- Inverziu môžeme použiť aj vo vetách s modálnym slovesom *should*, ak chceme vyjadriť, že podmienka je pomerne nepravdepodobná. Všimnite si, že *should* v týchto vetách nevyjadruje povinnosť:
*If you **are dissatisfied** with the product, you are entitled to a refund.* (nejmenej

formálne) → *If you **should be dissatisfied** with the product, you are entitled to a refund.* (formálnejšie) → ***Should** you **be** dissatisfied with the product, you are entitled to a refund.* (najformálnejšie) / *Ak ste s produktom nespokojný/á, máte právo na vrátenie peňazí.*

- Ak vo vedľajšej vete použijeme inverziu, nemôžeme pomocné slovesá v zápo-re skracovať:

*If I **hadn't told** the police the truth, an innocent person would have been arrested.* → ***Had I not told** the police the truth, an innocent person would have been arrested.* / *Keby som nebol/a povedal/a polícii pravdu, nevinná osoba by bola bývala uväznená.*

6.5 Mixed conditionals

Podmienkové vety druhého (Second Conditional) a tretieho (Third Conditional) typu môžeme spojiť a tak vytvoriť zmiešanú podmienkovú vetu prvého alebo druhého typu.

Zmiešané podmienkové vety 1. typu:
if + minulý čas jednoduchý, would/wouldn't have + prídavné minulé

Zmiešané podmienkové vety prvého typu používame pre nepravdepodobné stavy a situácie s výsledkom v minulosti:

*If Sergio **didn't speak** English with an Italian accent, he **wouldn't have been** recognised and arrested last month.* / *Keby Sergio nehovoril po anglicky s talianskym prízvukom, nebol by býval identifikovaný a uväznený minulý mesiac.* (Ale pretože hovoril s prízvukom, bol zatknutý.)

*If I **was taller**, I **would have got** the main role in the school play.* / *Keby som bol/a vyšší/vyššia, bol/a by som dostal/a hlavnú úlohu na školskom predstavení.* (Ale úlohu som nedostal/a, pretože nie som vyšší/ia.)

Zmiešané podmienkové vety 2. typu:
if + predminulý čas, would/wouldn't + infinitív

Zmiešané podmienkové vety druhého typu používame pre deje a udalosti v minulosti, ku ktorým nedošlo, s výsledkom alebo dôsledkom v prítomnosti:

*If she **hadn't split up** with Harold two years ago, Gina **wouldn't be** so unhappy now.* / *Keby sa nerozišla s Haroldom pred dvoma rokmi, nebola by Gina teraz tak nešťastná.* (Ale sa rozišla s ním a teraz je nešťastná.)

*He **would be** a free man now if the police **had stopped** looking for him then.* / *Bol by teraz na slobode, keby po ňom polícia bola prestala pátrať.* (Ale polícia po ňom neprestala pátrať, a preto nie je na slobode.)

Rovnako ako u ostatných typov podmienkových viet môžeme aj v zmiešaných podmienkových vetách namiesto *would* použiť *could*, *might* alebo *should*.

6.7 Compound nouns and adjectives

Zložené podstatné mená (Compound nouns)

Zložené podstatné mená sa obvykle skladajú z dvoch slov. Prvé slovo opisuje alebo modifikuje druhé, napr. *time travel* = *travel in time* (cestovanie v čase) a *travel time* = *travel duration* (čas strávený cestovaním).

Štruktúra zložených podstatných mien:

- **noun + noun** (podstatné meno + podstatné meno)
*We always watch a **news bulletin** first thing in the morning.* / Ako prvú vec ráno sa vždy pozeráme na **správy**.
- **adjective + noun** (prídavné meno + podstatné meno)
*Everybody should be interested at least a little bit in **foreign affairs**.* / Každý by sa mal aspoň trochu zaujímať o **zahraničné dianie**.
- **verb-ing + noun** (sloveso -ing + podstatné meno)
*Have you seen my **reading glasses**?* / Nevidel si moje **okuliare na čítanie**?
- **preposition + noun** (predložka + podstatné meno)
*Our local radio station is located **on the outskirts** of town.* / Naša miestna rádiová stanica sa nachádza **na predmestí**.
- podstatné mená odvodené od frázových sloviess
*Don't forget to ring me if you need any **backup**.* / Nezabudni mi zatelefonovať, keby si potreboval **posilu**.

Zložené podstatné mená sa píšú ako jedno slovo, dve oddelené slová alebo dve slová s pomlčkou.

Zložené prídavné mená (Compound adjectives)

Štruktúra zložených prídavných mien:

- **numeral + noun** (číslovka + podstatné meno)
*We were extremely tired after the **twenty-hour flight** to Australia.* / Boli sme extrémne vyčerpaní po **dvadsaťštyrihodinovom** lete do Austrálie.
- **adjective + noun** (prídavné meno + podstatné meno)
*The setting of the film is **present-day London**.* / Scéna filmu je situovaná v **súčasnom Londýne**.
- **noun + adjective** (podstatné meno + prídavné meno)
*The evening **blood-red sun** promises good weather the next day.* / Večerné **krvavo-červené slnko** sľubuje dobré počasie na ďalší deň.
- **noun/adjective/adverb + -ed/-ing participle** (podstatné/prídavné meno/príslovka + -ed/-ing)
*It was such a **heart-warming message**.* / Bola to taká **potešujúca správa**.
*I got **tongue-tied** when I saw that so many people came to hear me speak.* / **Onemel som**, keď som videl, koľko ľudí si ma prišlo vypočuť.

- **verb + preposition/adverb** (sloveso + predložka/príslovka)
*Nowadays, there are a lot of **made-up stories** on social media. / Dnes sa na sociálnych sieťach objavuje veľa **vymyslených príbehov**.*

Zložené prídavné mená sa obvykle píšú s pomlčkou. Niektoré sa tvoria z viacerých než dvoch slov, napr. *fifteen-year-old* (pätnásťročný), *state-of-the-art* (najmodernejší).

Zapamätajte si: podstatné meno v zloženom prídavnom mene je obvykle v jednotnom čísle:

two-minute conversation (dvojminútová konverzácia)

flat-footed people („plochonohí“ ľudia, ľudia majúci ploché nohy)

BUT NOT: *two-minutes conversation, flat-footed people*

7.2 Advanced passive forms

Trpný rod s modálnymi slovesami (Passive forms with modal structures)

Trpný rod môžeme použiť:

- s modálnymi slovesami v prítomnom čase (modálne sloveso + *be* + prídavné minulé):
*The project **must be completed** by tomorrow. / Projekt musí byť dokončený do zajtra.*
*Mobile phones **may be used** as directed by the staff. / Mobilné telefóny môžu byť zamestnancami používané podľa inštrukcií.*
- s modálnymi slovesami v minulom čase (modálne sloveso + *have been* + prídavné minulé):
*The competition **should have been cancelled** after the accident. / Po tej nehode by mala byť súťaž zrušená.*
*The server **couldn't have been repaired** properly yesterday. / Server nemohol byť včera správne opravený.*
*Her Facebook profile **must have been removed** because I can't find it. / Jej profil na Facebooku musel byť odstránený, lebo ho nemôžem nájsť.*

Trpný rod so slovesami s dvoma predmetmi (Passive forms with verbs that take two objects)

Niektoré slovesá (napr. *ask, bring, buy, give, hand, offer, pay, promise, sell, send, show, teach, tell* atď.) môžu byť spojené s priamym aj nepriamym predmetom:

*The general manager promised **John** (priamy predmet) **a pay rise** (nepriamy predmet). / Generálny riaditeľ slúbil Johnovi zvýšenie platu.*

*The pupils gave the **teacher** (priamy predmet) **a bunch of flowers** (nepriamy predmet). / Žiaci dali učiteľ ke kyticu.*

Podľa toho, čo chceme zdôrazniť, môžeme vetu v trpnom rode začať buď priamym, alebo nepriamym predmetom:

A pay rise was promised to John by the general manager. / Johnovi bolo riaditeľom prisľúbené zvýšenie platu. (Podmet sa stáva z nepriameho predmetu, dôraz je kladený na: a pay rise.)

John was promised a pay rise by the general manager. / Zvýšenie platu bolo riaditeľom prisľúbené Johnovi. (Podmet sa stáva z priameho predmetu, dôraz je kladený na: John.)

A bunch of flower was given to the teacher by the pupils. / Učiteľ ke dali žiaci kyticu. (Podmet sa stáva z nepriameho predmetu, dôraz je kladený na: a bunch of flowers.)

The teacher was given a bunch of flowers by the pupils. / Žiaci dali kyticu učiteľ ke. (Podmet sa stáva z priameho predmetu, dôraz je kladený na: the teacher.)

Trpný rod s infinitívom a tvarom slovesa s koncovkou *-ing* (Passive infinitive and *-ing* forms)

- Po slovesách a väzbách, po ktorých nasleduje tvar slovesa s koncovkou *-ing* (napr. *be interested in, can't stand, don't mind, enjoy, get tired of, hate, like/dislike, love, miss*), tvoríme trpný rod pomocou väzby *being* + prídavné minulé: *My teacher **doesn't mind being asked** millions of questions. / Môjmu učiteľovi nevadí, keď dostáva milión otázok.*
*I **got tired of being criticised** for my ideas. / Už som unavený z toho, keď kritizujú moje nápady.*
- Po slovesách a väzbách, po ktorých nasleduje *to* + infinitív (napr. *can't afford, choose, decide, hope, need, prefer, pretend, refuse, want, would like*), tvoríme trpný rod pomocou väzby *to be* + prídavné minulé: *Millions of people **hope to be cured** of the disease. / Milióny ľudí dúfa, že budú vyliečení z choroby.*
*At some point your son will **need to be told** the truth. / Príde čas, keď budete musieť povedať pravdu vášmu synovi.*

Trpný rod s väzbou *make sb do sth* (The Passive of *make sb do sth*)

V trpnom rode po slovese *make* používame väzbu *to* + infinitív:

*My mum **made me clean** my room. / Moja maminka ma donútila upratať si svoju izbu. (činný rod)*

*I **was made to clean** my room (by mum mum). / Bol/a som donútený/á (mojou mamou), aby som si upratal/a svoju izbu. (trpný rod)*

7.5 Passive reporting structures

Neosobné väzby v trpnom rode (Impersonal passive structures)

Keď hovoríme o všeobecných mienkach či názoroch, používame slovesá ako *agree, believe, claim, consider, expect, feel, hope, know, report, say, think, understand* atď. a nasledujúce väzby:

- *it* + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + *that*:
*People generally claim that optimists live longer. → It is generally **claimed that** optimists live longer.*
Ľudia všeobecne tvrdia, že optimisti žijú dlhšie. → Všeobecne sa hovorí, že optimisti žijú dlhšie.
*People believed that mathematics was the link between God and the world. → **It was believed that** mathematics was the link between God and the world.*
Ľudia verili, že matematika je spojením medzi Bohom a svetom. → Verilo sa, že matematika je spojením medzi Bohom a svetom.
- podmet + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + *to* + infinitív:
*People consider wearable technology to be the future of computing. → **Wearable technology is considered to be** the future of computing.*
Ľudia považujú prenosnú elektroniku za budúcnosť počítačovej technológie. → Prenosná elektronika je považovaná za budúcnosť počítačovej technológie.
*People know that almonds protect against diabetes and high blood pressure. → **Almonds are known to protect** against diabetes and high blood pressure.*
Ľudia vedia, že mandle chránia pred cukrovkou a vysokým krvným tlakom. → Mandle sú známe ako ochrana pred cukrovkou a vysokým krvným tlakom.
- podmet + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + *to have* + prídavné meno minulého času:
*People believe that the earthquake has killed more than 1,000 people. → **The earthquake is believed to have killed** more than 1,000 people.*
Ľudia veria, že zemetrasenie zabilo viac ako 1 000 ľudí. → Verí sa, že zemetrasenie zabilo viac ako 1 000 ľudí.
*The press previously reported that the company's profit had reached £100 million. → **The company's profit was previously reported to have reached** £100 million.*
Tlač už skôr oznámila, že zisk spoločnosti dosiahol 100 miliónov liber. → Už skôr bolo oznámené, že zisk spoločnosti dosiahol 100 miliónov liber.
- *there* + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + *to be*:
*People expect that there will be a rise in the number of jobs offered across the UK. → **There is expected to be** a rise in the number of jobs offered across the UK.*
Ľudia predpokladajú, že počet ponúkaných pracovných miest v Spojenom

kráľovstve sa zvýši. → Predpokladá sa, že počet ponúkaných pracovných miest v Spojenom kráľovstve sa zvýši.)

- *there* + sloveso v trpnom rode (v prítomnom alebo minulom čase) + *to have been*:

*People think that there were over twenty inventors who invented various light sources before Edison. → **There are thought to have been** over twenty inventors who invented various light sources before Edison.*

Ľudia sa domnievajú, že viac ako dvadsať vynálezcov objavilo rôzne zdroje svetla ešte pred Edisonom. → Ešte pred Edisonom vraj bolo viac ako dvadsať vynálezcov, ktorí vynašli rôzne zdroje svetla.

7.7 Easily confused words

Ľahko zameniteľné slová (Easily confused words)

- Slová, ktoré vyzerajú, alebo znejú podobne, ale majú odlišný význam: **cite** = quote (citovať), **site** = place (miesto), **sight** = view (výhľad, pohľad) **conscious** = aware/awake (vedomý), **conscientious** = dutiful (svedomitý) **dessert** = sth sweet (dezert), **desert** = dry land with no vegetation (púšť) **late** = unpunctual (neskoro, nedochvíľny), **lately** = recently (nedávno) **principal** = main/head teacher (hlavný, riaditeľ školy), **principle** = rule (pravidlo) **proceed** = go ahead (ísť dopredu), **precede** = come first (predchádzať) **sensible** = reasonable (rozumný), **sensitive** = delicate (citlivý) **weather** = atmospheric conditions (počasie), **whether** = if (ak, či)
*The **principal** talked to the parents. / Riaditeľ hovoril s rodičmi.*
*The **principle** of being a vegetarian is not eating meat. / Princípom vegetariánstva je, že sa neje mäso.*
- Slová, ktoré vyzerajú, alebo znejú podobne a majú podobný význam (obvykle majú rovnaký slovotvorný základ): **alike** = similar (podobný), **likely** = probable (pravdepodobný) **advise** = give advice (radiť), **advice** = noun (rada) **alone** = on your own (sám), **lone** = one (jediný), **lonely** = alone and unhappy (osamelý) **assure** = promise that sth will happen (uistiť), **ensure** = make certain (zaistiť), **in-sure** = provide insurance (poistiť) **breathe** = draw breath (dýchať), **breath** = noun (dych) **dependant** = sb dependent on sth/sb else (závislá, vyživovaná osoba, **dependent** = needing sth to exist (závislý, odkázaný) **economic** = related to the economy (ekonomický), **economical** = cost-effective (úsporný) **effect** = result (výsledok), **affect** = influence sth/sb (ovplyvniť)

historical= relating to the study the past (historický), **historic**= important as part of the past (dejinný, historicky významný)

lay= put sth down, napr. on a bed (položiť niečo na posteľ), **lie** = be placed flat, napr. on a bed (ležať na posteli)

migrate = move (sťahovať sa), **immigrate** = move to another country (imigrovať, prisťahovať sa do inej krajiny), **emigrate** = move out of a country (vystáhnúť sa z krajiny)

raise= lift/move sth higher (zdvihnúť niečo), **rise** = increase (zvýšiť sa, narásť),

arise = happen (objaviť sa, vzniknúť)

Please, **lay** your phones on the desks. / Prosím, **položte** vaše telefóny na lavicu.

My grandfather likes to **lie** on the couch after lunch. / Dedko rád **leží** na gauči po obede.

- Slová, ktoré vyzerajú alebo znejú odlišne, ale majú podobný význam:
after all - finally - lastly - eventually (konečne/nakoniec)
comprise - consist of - include (zahŕňať/obsahovať)
occasion - opportunity (príležitosť)
After all, it's simple. / **Nakoniec** je to jednoduché.
Finally/Eventually, he started the car. / **Nakoniec** naštartoval auto.
Finally/Lastly, add some salt. / **Nakoniec** pridaj soľ.
The course **comprises/consists of** a coursebook and a CD. / Kurz **obsahuje** učebnicu a CD.
The course **includes** a CD. / Kurz **zahŕňa** CD.
It was the only **opportunity**. / Bola to jediná **príležitosť**.
I bought it for a special **occasion**. / Kúpil som si to na špeciálnu **príležitosť**.
- „Falošní priatelia“ (False friends) sú slová, ktoré vyzerajú alebo znejú podobne v angličtine a inom cudzom jazyku (slovenčine), ale majú iný význam:
data= information (údaje)
I lost all the **data**. / Stratil som všetky **údaje**.
date= a point in time (schôdzka, rande)
I'd like to fix **the date**. / Rád by som dohodol **schôdzku**.
realise = know/understand (uvedomovať si, rozumieť)
Do you **realise** how dangerous it is? / **Uvedomuješ** si, ako je to nebezpečné?
carry out = do, perform (urobiť, vykonať)
We used to **carry out** a lot of experiments. / Kedysi sme **robili veľa** experimentov.
actually = in fact (vlastne, v skutočnosti)
This flat looks smaller, but **actually** is bigger. / Tento byt vyzerá menší, ale **v skutočnosti** je väčší.
currently = now (teraz, v súčasnosti)
The company **currently** employs 1,000 people. / V súčasnosti spoločnosť zamestnáva 1 000 ľudí.

8.2 Unreal past and regrets - wish, if only, it's time and would rather

Prítomnosť a budúcnosť (Present and future)

- K vyjadreniu ľútosti nad situáciou v prítomnosti, ktorú nemožno zmeniť, použijeme *wish/if only* + podmet + minulý čas jednoduchý:

*I **wish I knew** more about ecology. / Prial/a by som si vedieť viac o ekológii.*
*I **wish oceans** weren't used as rubbish tips. / Prial/a by som si, aby oceány neboli využívané ako skládky.*
***If only we could** save sea animals from starvation. / Kiežby sme mohli zachrániť morské živočíchy pred hladovaním.*
***If only I didn't have** to work so much. / Kiežby som nemusel/a pracovať toľko.*
Wish a if only majú veľmi podobný význam, ale *if only* je dôraznejšie, vyjadruje hlbšiu ľútosť.
- Keď chceme vyjadriť názor, že niekto by mal v prítomnosti alebo blízkej budúcnosti niečo urobiť, používame väzbu *it's (high) time* + predmet + minulý čas jednoduchý:

***It's high time people stopped** driving cars in cities. / Je najvyšší čas, aby ľudia prestali jazdiť v mestách autami.*
***It's high time you started** recycling your rubbish. / Je najvyšší čas, aby si začal/a recyklovať odpad.*
- Keď chceme vyjadriť, že by sme boli radi, keby niekto v prítomnosti alebo blízkej budúcnosti niečo urobil, používame *would rather* + predmet + minulý čas jednoduchý:

***I'd rather we switched** to organic fruit and vegetables. / Bol/a by som radšej, keby sme prešli na bio ovocie a zeleninu.*
*My mum **would rather I didn't** eat in my room. / Moja maminka by bola radšej, keby som nejedol/a vo svojej izbe.*

Minulosť (Past)

K vyjadreniu ľútosti nad situáciou v minulosti používame *wish/if only* + podmet + predminulý čas:

*I **wish we had done** more to prevent this tragedy. / Kiežby sme boli urobili viac, aby sme predišli tejto tragédii.*

*My ex-boyfriend **wishes we hadn't broken up**. / Môj bývalý priateľ si praje, aby sme sa neboli rozišli.*

***If only the city council hadn't reduced** the funds for environmental protection. / Kiežby mestská rada nebola znížila dotácie na ochranu životného prostredia.*

If only I had listened to you when you advised me not to go on that expedition! /
Kiežby som ťa bol/a počúval/a, keď si mi radil/a nezúčastniť sa tej expedícii

8.5 Emphasis - cleft sentences and inversion

Zdôrazňovacie konštrukcie (Cleft sentences)

Zdôrazňovacie konštrukcie používame, keď chceme zdôrazniť pôvodcu, miesto, čas alebo príčinu deja:

I love helping other people. → **What I really love** is helping other people.
Rád/a pomáham ostatným ľuďom. → **Čo naozaj milujem**, je pomáhať ostatným ľuďom.

Tieto vety predchádzajú slová ako *what*, *it* alebo *all*:

The company covered up the scandal. → **What the company did was (to) cover up the scandal.**

Spoločnosť zatajila škandál. → **Spoločnosť urobila to**, že zatajila škandál.

I raised the subject of sewage being dumped into the river. → **It was me who raised the subject of sewage being dumped into the river.** /

Prišiel/Prišla som s témou vypúšťania splaškov do rieky. → **Bol/a som to ja**, kto prišiel/prišla s témou vypúšťania splaškov do rieky.

We helped the flood victims clean up the debris. → **All we did was (to) help the flood victims clean up the debris.**

Pomohli sme obetiam povodní upratať trosky. → **Všetko to čo sme urobili**, bola pomoc obetiam povodní upratať trosky.

You need love. → **All you need is love.**

Potrebuješ lásku. → **Všetko, čo potrebuješ**, je láska.

Inverzia (Inversion)

Inverziu používame vo vetách, ktoré začínajú zápornými príslovkami (napr. *never*, *rarely*, *seldom*, *hardly*, *barely*, *scarcely*, *no sooner*) alebo väzbami s *no* alebo *not* (napr. *under no circumstances*, *on no condition*, *on no account*, *at no time*, *in no way*, *not until*, *not only*). Kladné oznamovacie vety v takomto prípade majú slovosled a tvar slovesa taký istý ako u otázok: záporné príslovky/väzba s *no* alebo *not* + pomocné sloveso + podmet + významové sloveso:

He had never been so devastated. → **Never had he been** so devastated. / *Nikdy nebol tak zničený.*

We rarely hear about such powerful mother and child bonds in animals. → **Rarely we hear** about such powerful mother and child bonds in animals. / *Málokedy počujeme o tak silnej väzbe medzi matkou a jej mláďaťom u zvierat.*

She had not only survived the disaster, but she had saved two other people as well.

→ **Not only had she survived** the disaster, but she had saved two other people as well. / Nielenže to nešťastie prežila, ale aj zachránila ďalších dvoch ľudí.

You are not permitted to leave the building under any circumstances. → **Under no circumstances are you permitted** to leave the building. / Nemáte povolené opustiť budovu za žiadnych okolností.

8.7 Word families - prefixes

Predpony (Prefixes)

Rôzne **predpony** sa môžu pridať k slovotvornému základu jedného slova a tým vytvárajú nové významy, napr. take – **retake** (znovuzískanie) a **overtake** (predísť, predbehnúť).

Najpoužívanejšie predpony:

- **un-, in-, dis-, il-, im-, ir-** sa obvykle pridávajú k prídavným menám a vytvoria prídavné meno s opačným (záporným) významom. Predpona **il-** sa používa najčastejšie s prídavnými menami začínajúcimi na **l**, **ir-** s prídavnými menami začínajúcimi na **r**, **im-** začínajúcimi na **p**, **b** a **m**: **unwilling** (neochotný), **incurable** (nevyyliečiteľný), **disobedient** (neposlušný), **illegible** (nečitateľný), **immoral** (nemorálny), **impatient** (netrpezlivý), **irrelevant** (irrelevantný).
- **un-, dis-** sa používa so slovesami a vytvorí opačný (záporný) význam: **unlock** (odomknúť), **discontinue** (ukončiť, prerušiť).
- **re-** označuje robiť niečo znovu: **reapply** (znovu požiadať), **rebuild** (prestavať, obnoviť).
- **hyper-** označuje niečo extrémne: **hypertension** (hypertenzia), **hypersensitive** (precitlivý).
- **mis-** označuje niečo zlé: **misunderstand** (zle pochopiť), **misbehave** (chovať sa neslušne), **mismanagement** (zlé riadenie, hospodárenie).
- **on-** označuje konkrétne miesto a **off-** „mimo tohto miesta“: **onshore** (na pevnine), **offshore** (na mori), **on-site** (na mieste, v lokalite), **off-site** (mimo lokalitu).
- **out-** obvykle stojí pred slovesom a znamená „viac než alebo lepší“: **outlive** (prežiť), **outnumber** (prevýšiť počtom).
- **over-** znamená príliš a **under-** málo: **overdeveloped** (príliš rozvinutý), **underdeveloped** (málo rozvinutý, zaostalý), **overweight** (obézny, nadváha), **underweight** (podvyživený, podvýživa).
- **anti-** znamená proti a **pre-** v prospech niekoho/niečoho: **anti-social** (asociálny), **anti-ageing** (proti starnutiu), **pro-family** (pre rodinu), **pro-ecological** (pre ekologický).
- **pre-** znamená pred a **post-** po: **preschool** (predškolský, škôlka), **pre-tax** (pred zdanením), **post-tax** (po zdanení), **post-match** (po zápase).
- **self-** označuje činnosť, ktorá je vykonaná pre seba alebo sebou samým: **self-control** (sebaovládanie), **self-portrait** (autoportrét).
- **sub-** znamená niečo menejcenné alebo nižšie: **sub-standard** (podradnej kvality), **sub-zero** (pod nulou).
- **up-** znamená rast, zlepšenie a **down-** pokles: **upturn** (vzostup, rozmach), **down-turn** (pokles).

Pracovný zošit k učebnici Focus vám prináša cvičenia, ktoré vám pomôžu nielen pri príprave na maturitnú skúšku, ale aj pri príprave na medzinárodné jazykové skúšky, napr. Cambridge English: Preliminary (PET), Cambridge English: First (FCE), Trinity a PTE (Pearson Test of English).

Pracovný zošit obsahuje cvičenia, ktoré vás budú pripravovať na všetky časti skúšky: Počúvanie (Listening), Čítanie (Reading), Test jazykovej spôsobilosti (Use of English), Ústny prejav (Speaking) a Písomný prejav (Writing).

V maturitnom teste a vo vyššie vymenovaných medzinárodných skúškach (čiže aj vo vašej učebnici a pracovnom zošite) sa bude objavovať niekoľko typov úloh. Na nasledujúcich stránkach nájdete užitočné rady a tipy, ako k jednotlivým typom skúškových úloh pristupovať.

Počúvanie (Listening)

AKO POSTUPOVAŤ

- Pred počúvaním si pozorne prečítajte zadanie a všetky otázky/výroky. Následne sa pokúste odhadnúť obsah toho, čo budete počuť (napr. koľko hovoriacich budete počuť, aké slovné obraty budú asi používať apod.).
- Nahrávku budete počuť dvakrát. Počas prvého počúvania si čítajte otázky/výroky a robte si k nim vlastné poznámky.
- Pred druhým počúvaním si otázky prečítajte znovu a sústreďte sa hlavne na tie, na ktoré ste pri prvom počúvaní neodpovedali alebo ste nevedeli odpovedať jednoznačne.
- Počas druhého počúvania si všetko doplňte, prípadne opravte a následne skontrolujte.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nebojte sa, pokiaľ niektorým slovám nerozumiete. K tomu, aby ste úlohu úspešne splnili, nemusíte rozumieť úplne každému slovu.
- Ak nerozumiete niektorej časti nahrávky hneď na prvýkrát, nevzdávajte sa. Ďalšiu šancu budete mať pri druhom počúvaní. Navyše vám pomôže aj to, že ste porozumeli ostatným častiam nahrávky.
- Nevenujte príliš veľa času otázkam, na ktoré neviete odpovedať. Budete mať možnosť sa k nim vrátiť neskôr. Prejdite radšej k ďalšej otázke.
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Ak si nie ste istí, pokúste sa odpoveď odhadnúť.

1 ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Pamätajte si, že otázky sú obvykle kladené v rovnakom poradí, v akom sú v na-

hrávke radené informácie, ku ktorým sa otázky vzťahujú.

- Pri prvom počúvaní si na otázky stručne odpovedzte vlastnými slovami. Potom porovnajte svoju odpoveď s odpoveďami v ponuke a vyberte tú, ktorá sa s vašou najviac zhoduje.
- Pozor na odpovede, ktoré vyzerajú a znejú takmer identicky ako informácie v nahrávke – často sú nesprávne. Každá z ponúkaných odpovedí sa bude
- k nahrávke pravdepodobne nejakým spôsobom vzťahovať, ale len jedna bude konkrétnej otázke vyhovovať úplne presne. Všímajte si hlavne synonymá, antonymá a vety v zápore.
- Niekedy odpoveď na otázku nepočujete priamo v nahrávke, ale je nutné ju odvodiť z počutého. Ak si nie ste s výberom odpovede istí, skúste odpovede
- z ponuky postupne vyradovať: najprv vyberte tie, ktoré sú celkom iste nesprávne, potom tie, ktoré sú menej pravdepodobné, až vám zostane len jedna možnosť.
- Pri úlohách vzťahujúcich sa k rozhovoru dávajte pozor, aby sa otázka a odpoveď týkala správneho hovoriaceho.

2 DOPLŇOVANIE VIET

- V teste sa môžu objaviť úlohy, v ktorých doplňujete vetu, obvykle jedným až piatimi slovami. Slová, ktoré máte použiť v nahrávke určite zaznejú, ale zvyšok vety do ktorej máte doplniť odpoveď je parafrázovaný (vyjadrený inými slovami).
- Pokiaľ doplníte bežné slová, bude uznaná požadovaná odpoveď s úplne bezchybným pravopisom. Mená môžu byť hláskované, počúvajte preto pozorne. Nepresný pravopis napr. zložitých zemepisných názvov, ktoré neboli hláskované, môžu byť tolerované.
- Pred prvým počúvaním si vety k dopĺňovaniu pozorne prečítajte, aby ste mali predstavu, o čom nahrávka je.
- Snažte sa z viet odhadnúť, aké informácie máte zachytiť – či pôjde o miesto,
- číselný údaj, meno a pod.
- Buďte opatrní – niekedy môžete mať správny odhad, že pôjde napr. o meno. V nahrávke ale môže zaznieť niekoľko mien za sebou ale len jedno z nich bude správne.

3 PRIRAĐOVANIE ODPOVEDÍ

- Ak potrebujete v nahrávke k riešeniu úlohy identifikovať osobu alebo miesto, snažte sa pri počúvaní zachytiť typické výrazy s ľuďmi a miestami zvyčajne spájané. Niekedy vám môže pomôcť nájsť správnu odpoveď aj jediná charakteristická fráza.

- Ak máte za úlohu priradiť k určitým častiam nahrávky vždy jednu kľúčovú vetu z daného výberu, snažte sa zhrnúť si pre seba obsah každej časti a potom priradiť tú vetu, ktorá obsahu danej časti najviac zodpovedá.
- Nenechajte sa zmiašť, pokiaľ o rovnakom probléme v nahrávke hovorí viac hovoriacich. Pri výbere odpovede sa sústreďte len na osobu, ktorá je v otázke spomenutá, a na jej postoj. Názor ostatných hovoriacich nie je pre odpoveď na zadanú otázku relevantná.
- Niekedy je lepšie sa počas prvého počúvania zamerať len na hlavnú myšlienku a až potom si prečítať možné odpovede. Vyskúšajte si, ktorá stratégia vám vyhovuje lepšie.

Čítanie (Reading)

AKO POSTUPOVAŤ

- Skôr ako začnete riešiť úlohy v časti venovanej čítaniu, prečítajte si pozorne pokyny. Zadanie úlohy ovplyvní, ako pri čítaní a práci s textom bude najlepšie postupovať.
- Snažte sa rozpoznať, o aký druh textu sa jedná. To vám pomôže odhadnúť, aké informácie môžete očakávať.
- Text pred riešením odpovedí na otázky si celý prečítajte. Toto rýchle zoznámenie sa s textom vám neskôr pomôže identifikovať, v ktorej časti máte hľadať odpovede na zadané otázky.
- Všimajte si v texte všetko, čo vám pomôže mu porozumieť – nadpis, obrázky či iné vizuálne doplnky, ktoré vám pomôžu určiť hlavnú tému textu.
- Prvá veta v odseku vám napovie, aký bude jeho obsah.
- Podčiarknite si tie časti textu, ktoré sa k otázkam vzťahujú – jednotlivé slová, frázy, vety alebo celé odseky.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nesnažte sa porozumieť každému slovu. Pre splnenie úlohy to nie je potrebné. Pokúste sa význam neznámych slov odhadnúť (napr. z kontextu, gramatického tvaru, podobnosti s inými slovami alebo iným jazykom).
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Ak si nie ste istí, pokúste sa odpoveď odhadnúť.
- Nevenujte priveľa času len jednej čiastočnej úlohe alebo otázke. Pamätajte si, že čas je striktno vymedzený a vy počas neho musíte vyriešiť a zodpovedať všetky úlohy.

1 ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Vyberte časti textu, ktoré sa vzťahujú k zadaným otázkam. Nezabudnite, že môže ísť o časti rôzne dlhé - od jedného slova cez frázu až po celý odsek.
- Sústreďte sa v odseku alebo vete na detaily. Nesprávna odpoveď sa často líši od správnej iba v detaile - napríklad sloveso je v inom čase, informácia v ponúkanej odpovedi nie je úplná, prípadne sa zhoduje len čiastočne.
- Pamätajte si, ponúkané odpovede nie sú doslovnou citáciou textu, ale sú parafrázované.
- Nenechajte sa zmiasť ponukou veľmi podobne znejúcich možností. Len jedna možnosť je tá správna.
- Najprv vyradíte možnosti, pri ktorých ste si istí, že sú nesprávne. Nakoniec zo zvyšných možností vyberte tú, ktorú považujete za správnu.

2 PRIRAĐOVANIE ODPOVEDÍ

- Jeden typ riešenia tejto úlohy zahŕňa doplňovanie viet do označených voľných miest v texte.
- Je dôležité nezabudnúť, že v tomto type úloh je ponuka navýšená o možnosti, ktoré nevyužívate. Budete ich musieť vyradiť.
- Pred priraďovaním si text orientačne rýchlo prečítajte, aby ste si urobili obrázok, o čom text je. Medzery v texte určené na doplnenie zatiaľ ignorujte. Až následne sa k nim pokúste nájsť zodpovedajúce vety a nimi medzery doplniť. Pomôžu vám
- slová, ktoré jednotlivým medzerám predchádzajú, a tiež slová, ktoré bezprostredne po nich nasledujú.
- Môže byť užitočné zamerať sa na slová, ktoré nejako odkazujú na predchádzajúcu, prípadne nasledujúcu vetu v texte. Napríklad zámeno môže odkazovať na osobu, ktorá je spomenutá v predchádzajúcej vete.
- V ďalšom type tejto úlohy budete mať za úlohu priradiť podľa popisu rôzne osoby k daným textom či výroky k odsekom v texte. Tu je dôležité, aby ste boli schopní text rýchlo prečítať a nájsť zodpovedajúce informácie.
- Nerozhodujte sa unáhle, len na základe jediného slova, ktoré sa zdá byť správnu odpoveďou. Nezabudnite, že hľadaná informácia bude pravdepodobne parafrázovaná.

Jazyková kompetencia (Use of English)

AKO POSTUPOVAŤ

- Skôr ako začnete čítať text, pozorne si prečítajte zadanie úlohy a príklad správnej odpovede, ktorý je u každej úlohy uvedený. Pomôžu vám lepšie pochopiť, ako máte postupovať.
- Ak má text nadpis, prečítajte si ho, aby ste si vytvorili predstavu, o čom sa v článku píše.
- Pokiaľ sa vyžaduje úloha doplňovanie do medzier v texte, prečítajte si najskôr celý text aj bez doplnených informácií a snažte sa pochopiť hlavnú myšlienku.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Nesnažte sa porozumieť každému slovu. Pre splnenie úlohy to nie je potrebné. Pokúste sa neznáme slová odhadnúť (napr. z kontextu, gramatického tvaru, podobnosti s inými slovami alebo iným jazykom).
- Žiadnu otázku nenechávajte bez odpovede. Pokiaľ si nie ste istí, skúste odpoveď odhadnúť.
- Nevenujte priveľa času len jednej čiastočnej úlohe alebo otázke. Pamätajte si, že čas je striktno vymedzený a vy počas neho musíte vyriešiť a zodpovedať všetky úlohy.

1 UZAVRETÉ ÚLOHY S VÝBEROM ODPOVEDÍ

- Prečítajte si najprv celý text, aby ste získali predstavu, o čom text je. Medzerami sa v tejto chvíli nezaoberajte.
- Tento typ úloh overuje znalosť rôznych druhov slov. Úlohou je napríklad utvoriť správne frázové sloveso, vybrať vhodný spojovací výraz alebo voliť medzi slovami s podobným významom.
- Pozorne si prečítajte všetky ponúkané možnosti pred tým ako sa rozhodnete, ktorú z nich vyberiete ako odpoveď.
- Predtým ako sa rozhodnete pre správnu odpoveď, prečítajte si aj text pred a za medzerami. Môže vám napovedať, ktorý výraz je vhodný (zamerajte sa napr. na spojovacie výrazy, zámená, prídavné mená alebo príslovku).
- Nezabudnite, že vami zvolený výraz sa musí do vety hodiť po stránke gramatickej i významovej.
- Keď úlohu dokončíte, vždy si text znovu prečítajte a presvedčte sa, že dáva zmysel.

2 DOPLŇOVANIE BEZ PONUKY ODPOVEDÍ

- Prečítajte si najskôr celý text, aby ste získali predstavu, o čom to je. Medzerami sa v tejto chvíli nezaobrajte.
- Tento typ úloh overuje vedomosti rôznych druhov slov. Úlohou je napríklad utvoriť správne frázové sloveso, doplniť vhodný spojovací výraz, člen, prípadne sa správne rozhodnúť medzi slovami s podobným významom.
- Skôr než sa rozhodnete pre správnu odpoveď, prečítajte si aj text pred a za medzerami. Môže vám napovedať, ktorý slovný druh je vhodný doplniť.
- Nezabudnite na to, že vami zvolený výraz sa musí do vety hodiť po stránke hovorovej aj významovej.
- Keď úlohu dokončíte, vždy si text znovu prečítajte a presvedčte sa, že dáva zmysel.

3 ODVODZOVANIE SLOV

- Prečítajte si najprv celý text, aby ste získali predstavu o obsahu. Medzerami sa v tejto chvíli nezaobrajte.
- Dobre si rozmyslite, ako z daného slova vytvoriť nové tak, aby sa do vety hodilo - či sa jedná o prídavné meno, príslovku pod. Zvážte jeho význam, napr. či ide o slovo s pozitívnym alebo negatívnym zafarbením.
- Majte na pamäti, že okrem doplnenie predpony alebo prípony môže byť potrebné vykonať v slove aj iné ďalšie zmeny.
- Keď úlohu dokončíte, vždy si text znovu prečítajte a presvedčte sa, že dáva zmysel.

4 TRANSFORMÁCIA VIET

- Vždy si pozorne prečítajte prvú vetu a presvedčte sa, že dobre rozumiete jej významu. Druhá veta, vami doplnená, musí vždy čo najpresnejšie zachovávať význam tej pôvodnej.
- Vetu, ktorú máte doplniť, si tiež prečítajte veľmi pozorne, pretože jej dané časti majú zásadný vplyv na to, akým spôsobom budete postupovať. Všímajte si všetky
- zmeny slovesných časov, či je sloveso v jednotnom alebo množnom čísle, či ide o zápor, otázku pod.
- Nezabudnite na to, že počet doplnených slov je obmedzený. Vždy si doplnené slová spočítajte - ak máte ich príliš, urobili ste niekde chybu. Stiahnuté tvary slovies (napr. don't) sa počítajú ako dve slová.

Písomný prejav (Writing)

V typickej skúškovej úlohe na úrovni B1/B2 máte za úlohu napísať jeden alebo dva krátke slohové útvary. Môže to byť napríklad článok, príbeh, recenzia, správa, úvaha, neformálny list, e-mail. Dĺžka textu závisí na type skúšky.

Pri plnení tejto úlohy myslite na to, komu je text určený, a používajte zodpovedajúce jazykové prostriedky.

AKO POSTUPOVAŤ

- Zamyslite sa nad tým, aký slohový útvar máte napísať. Skôr než začnete písať, si stručne v bodoch poznamenajte charakteristické znaky daného útvaru.
- Prečítajte si pozorne všetky informácie, ktoré máte do textu zahrnúť. Zapište si tiež užitočné výrazy, frázy a gramatické štruktúry, ktoré sa vám môžu hodiť.
- Pripravte si osnovu – aké informácie zahrniete do jednotlivých odsekov. Ak máte
- čas, poznačte si aj niečo ko kľúčových viet.
- Skontrolujte si, či ste do textu zahrnuli všetky požadované informácie.
- Nezapudnite na vhodné spojovacie výrazy, aby váš prejav bol zrozumiteľný, a aby v ňom myšlienky na seba logicky nadväzovali.
- Dodržujte štýl písomného prejavu tak, aby zodpovedal požadovanému slohovému útvaru (napr. správne použitie formálnych alebo neformálnych výrazových prostriedkov).
- Skontrolujte si, že vaša práca obsahuje úvod, jadro a záver, že ste text usporiadali do odsekov a dodržali predpísaný počet slov.
- Nakoniec, nezabudnite si po sebe text prečítať a skontrolovať gramatiku a pravopis.

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Držte sa povoleného počtu slov. Je lepšie kontrolovať počet slov už v priebehu práce a text pritom skracovať alebo predlžovať, než zoškrtať na polovicu už napísaný text. Rozmyslite si počet slov, ktoré použijete v jednotlivých odsekoch už pri písaní konceptu.
- Snažte sa vyhnúť opakovaniu rovnakej informácie.
- Nepoužívajte rovnaké frázy a výrazy viackrát. Uplatňujte bohatú slovnú zásobu a širokú škálu hovorových prostriedkov.
- K tomu, aby váš text bol súdržný, potrebujete úplné a rozvité vety, vhodné spojovacie výrazy a rozvité súvetia.

Ústny prejav (Speaking)

Príprava na ústnu časť skúšky vyžaduje dobre porozumieť zmyslu a účelu rozhovoru, ktorého sa máte zúčastniť.

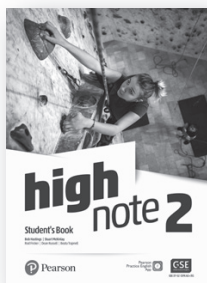
AKO POSTUPOVAŤ

- Pozorne počúvajte otázky skúšajúceho. Niekedy sú tieto otázky uvedené vo vašom skúškovom zošite.
- Držte sa danej otázky a pri svojej odpovedi vždy hovorte k veci.
- Pokiaľ si nie ste istí, že ste otázke dobre porozumeli, požiadajte skúšajúceho o jej zopakovanie.
- Ak potrebujete viac času na rozmyslenie, požiadajte skúšajúceho o zopakovanie otázky. Potom ju po ňom zopakujte alebo parafrázujte. Pred zodpovedaním otázky môžete použiť aj výrazy, ktoré vám poskytnú viac času na rozmyslenie - napr. Let me think..., It's difficult to say...
- V úlohách, kde máte zadanie vyriešiť vo dvojici, myslite na to, že rovnaký priestor na vyjadrenie musí mať aj váš partner! Snažte sa, aby váš ústny prejav v rozhovore neprevládala, ale zároveň aby bol dostatočný pre posúdenie vašej jazykovej úrovne.
- Keď ste vyzvaní, aby ste spoločne s vašim partnerom pri skúške prediskutovali nejakú otázku, pýtajte sa na jeho názor. Snažte sa, aby váš rozhovor pôsobil prirodzene ako skutočná konverzácia.
- Skúšajúci musia dodržiavať časový limit pre jednotlivé časti skúšky. Ak vás preruší, je to preto, že už hovoríte dlhšie, než je to potrebné.
- Snažte sa svoj ústny prejav čo najviac rozvinúť, aby ste neskončili pred uplynutím časového limitu. Je lepšie, keď vás skúšajúci preruší, pretože hovoríte dlho, než keď už nemáte čo povedať.
- Ak si nemôžete spomenúť na nejaký výraz, nepodľahnite panike. Snažte sa používať stratégie, ktoré vám pomôžu oznámiť, čo máte na mysli (napr. použite slovo s podobným významom alebo vec popíšte).

ČOHO SA VYVAROVAŤ

- Vyhnite sa opakovaniu rovnakých fráz stále dookola. Ukážte, že máte bohatú slovnú zásobu a viete používať širokú škálu gramatických prostriedkov.
- Nesnažte sa naučiť naspamäť vety alebo odpovede na otázky o ktorých si myslíte, že by vám ich skúšajúci mohol položiť. Hovorte a odpovedajte čo najprirodzenejšie.
- Pri skúške nežiadajte skúšajúceho, aby vám niečo vysvetľoval. Môže vám iba zopakovať otázku.

ODPORÚČANÉ UČEBNICE

High Note 2
Učebnica pre ambiciózných študentov stredných škôl a gymnázií, koncipovaná ako komplexná príprava na jazykové skúšky.

MyGrammarLab
Unikátny materiál na výučbu gramatiky – spojenie knihy, extra on-line cvičenia a mobilnej aplikácie

Gold
Učebnica pre gymnáziá vhodná pre prípravu na skúšky Cambridge English

Pearson English Readers
Zjednodušené čítanie na oživenie a doplnenie výučby angličtiny

Ventures Books je výhradný zástupca vydavateľstva Pearson ELT na Slovensku a zároveň distribútor ďalších významných svetových vydavateľstiev. V našom portfóliu nájdete kompletnú ponuku materiálov na výučbu angličtiny, učebnice, slovníky, zjednodušené čítanie, digitálne nástroje, testovanie znalostí.

www.venturesbooks.sk

Nakupujte na e-shope shop.venturesbooks.sk

